

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

308418

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. I.

సంపుటము. ౧.

చెన్న పట్టణము 1915 సం॥ జనవరి నెల 30 తేది శనివారము

ఆనందనామ సంవత్సర మాఖ శుద్ధ చతుర్థి కి ౧౪.

No. 281

సంచిక ౨౮౧



అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుబొట్ట బాపును.

పార్శ్వపునఃపుల బారదోలును. పోట్లబోగొట్టును.

వనమూలికలచే హిందూదేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిముందు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు.

పంచభాషచీటి చూచికొనిన మోక్షము గలుగదు.

అమృతాంజనము సిహా, 109, ఫ్రేజిరోడ్డు, బొంబాయి లేక, 6, 7, తంబుపెట్టిపిల్లి, చెన్న పట్నం.

అత్తల ఆర్థాభిమున కోర్పిని కోడండ్ర ప్రలాపము.

1915 సం॥ జనవరి 31 తేది లోపల అర్థజా పంపువారి కుచితము.

శ్రీమదీశ్వర అమృతాంజనము ప్రతివారమునందు నుండునట్లు పంపిణీచేయుటకై ఒక్క అణా తపాలా బిళ్లను పంపువారి శాచితముగా పంపుదుమని ప్రమోదియ జేసి. దీక్షసాదలకు కష్టమైయుండుటచేత అర్థజా బిళ్లను పంపువారికి ఈ జనవరి 31 తేదీనకు ఉచితముగా పంపుదుము. ఈ తపాలాముద్రాచేయబడును. విరోపిగా యాభ్యుచితముకై జనవరి 31 లోపుగ పేరును రిజిస్టరుచేసికొనువారికి ఒక్క అర్థజా తపాలాబిళ్లలతో 0-10-0 కు పంపుదుము. ఇది మాధుభాగములుగలది. కోడండ్ర ప్రలాపముతోడ యాభ్యుచితప్రకటనను, అర్థజా కార్డును పంపగల. ఆసరికి ప్రకటనను వెలివడుచు చిరునామా:— సుప్రీయరు వాచ్ కంపెని.

పోస్టువాక్సు 167, మదరాస్

లక్ష్మీకర తాంబూల మూత్రలు.

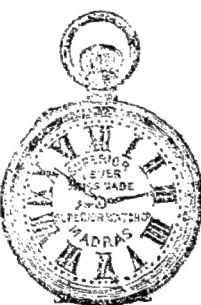
యిందుకుస్తూరి, పచ్చకర్పూరము, పంకుమపువ్వు, బంగారు వెండితేకులు, మొదలగు విలువగల వస్తువులచే తయారు చేయబడినది గనుక మిక్కిలి సువాసన, పరిమేశము, మనోహరముగలిగి యున్నది. యిది తాంబూలములోగాని, విడిగాగాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొని ఆశీర్వాదము, వాయువు, జలుబు, అగ్ని మాంద్యము, శీతలము, దగ్గు, శీతభేదము, జ్వరము, జలకోషము, చిన్న బిడ్డగుణము, మొదలగు దుర్గుణములను రానివ్వక, నిర్మూలించి మంచులమును ఉపయోగి, ధాతువుప్రసాది కలిగియుండు అమృత చాకచక్యములను చూపించు చున్నది. పుణ్యజనోపయోగము కొరకు 1౦ మిగుల తక్కువగా నిర్మయించ బడినది. పరిశీలించండి. 1 సీసా వెల రు 0-4-0. 6 సీసాలగు 1-4-0. వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

జీర్ణ విజయ గుటికలు:—యివి సమస్త వైద్యములు, పులితేవులు, అశీర్లము, మలబద్ధము, నిన్నిద్ర్యము, కడుపుబ్బరము, నొప్పి, వమనము, నోటినిరూకుట, గుండెలమంట, మొదలగువాటిని నారించి మంచిఆకలిని జీర్ణ శక్తిని కలిగించును. 25 మాత్రలు. డబ్బీ రు 0-8-0

వి. పి. ఎ. అందుకో. ఆయుర్వేదసమాజం.

పొందూరు-గుంటూరుజిల్లా

సుప్రీయర్ లీవర్ బ్యాంకులువాచ్. లునుతో సహా ధరి రు ౩0-0-0. పోస్టేజీ 0-4-0. దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారెంటీ గలదు.



ఈగడియారము డబ్బులమీద మాకంపెని చేత ఎట్టనిశితాతో ముద్రింపబడి యుండును. ఇది గామలు కందమై తలచిగమును, డబ్బులూఫ్ ణను గ్లాసు దోమనుగలిగి మొరటుపనులకు దగియుండును. సెట్టెముతో లోభాగమున గ్యారంటీ చీటి అతికించి యుండును. సీసా నుండి మాత్ర తయారుచేయబడినది. కాన నెవరియొద్దను జక్కదు. ఒకరోక్కరును తీయుదురను తలంపుతో తక్కువ వెలనందింపి. చాల కాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడియార మిదియొకటియేయని యనుభవంబున దెలియును ఇదివలకనేక గడియారములు ఖర్చయి యోగ్యతాపత్రముల నందియున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడును. మా పట్టణమున కనేకులు కొని పంపించిరినన, తేలుమాట లేదుకు? సుప్రీయర్ వాచ్ కంపెని, పోస్టువాక్సు నెం167, మదరాస్

కస్తూరి.

విషజ్వరములకు, కలరాకు, పండ్రికి, బాలింతికోగములకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము 1 కన్న కియమగుటచేతను నవసర శ్రమచూడులందు దొరకటకు స్తరము. మా డిపోయింపలి కస్తూరియం దితర వదానము లేవియును శేర్మబడవు. ఇంతవరకు మాతాపు నుండి కొనిన వారల కీవిషయము తెలిసియున్నది. కొనని వారొకసారి పరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటకులన కతితి కస్తూరిని గొని, మోసపోరు. కులం 1-కి రూ. 80-0-0

ఆదివచ్చికాన లేక జున్ను

కులం 1 కి రూ. 3-4-0

గోరోజనము

కులం 1 కి రూ. 5-8-0

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి 0-2-0. 12-కి రూ. 1-2-0

ఈ దంతచూరముతో పంపు తో

ముటవలన చిగురు గట్టిపడును. చిగుళ్ళ నుండి రక్తము ప్రవించకుండును. నోటి మర్దంధము గేక యుండును. పండ్లు ముత్యముల వలె తెల్లగా నుండును.



అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడబడు చున్నది. సర్వ సామాన్యముగ వాడుటకు దగియున్నది.

అమృతాంజనము సిహా, 109, ఫ్రేజిరోడ్డు, బొంబాయి. 6-7 తంబుపెట్టిపిల్లి, చెన్నపట్నం.

వేంకటాద్వరి కవిరచిత విశ్వగుణాదర్యము

ఆంధ్రపద్య టీకాతాత్పర్య సహితము.

ఇందుకు రచిత వేంకటాద్వరి పద్యములు, టీక, తాత్పర్యము, ఇతివృత్తములు, నిఘంటువులు అలంకారములు, పంచాంగము. దేవనాగరిపండితులు వ్రాసిరి. ఇది భరతఖండమునందలి యాయా జాతులకు, తెగలకు, సంఘములకు, గుణభావములను గ్రహారణిని వర్ణనాభారణిని విరచించు గ్రంథము. అనగా వాని లోకవృత్తియను కవితామృతము ప్రకటింపబడియు గావించి వాని వన్నెలచే చిన్నెలుగాఁ జూపునట్టి క. ఈ కవిభిక్షామణి పాంకముగా కృతాన విశ్వాసులనెడి రెండు గంధర్వులు ఆకాశ సంచారతై పోవునట్లు గ్రహించి వారు అచ్చటచ్చట సంపరించువుడు అయ వస్తువులందు గ్రహించిన గుణభావములను వెల్లడిచేయుచునుండునట్లు రచించెను. లోకముననుండు వస్తువులన్నియు దోషయు మలేకాని గుణైకప్రధానములుగావు. అయిన వానివానికి దగినట్లు గుణమెక్కువగా నుండినట్లును గుణవంతములగును; దోషములు మెండుగానండిన దోషవంతములగును. కావున చక్కగ పరామర్శించి అందలి దోషములను పాటింపక గుణములనే గ్రహించి ఉజ్జ్వలిండు మార్గమున వెదకవలయును. ఇది చదివిన బ్రహ్మాని సంపర్యంతముగల పెక్కువస్తువుల గుణభావములు తెలియును. దీని వెల 2-8-0. దీనిని చక్కగ పరిశోధించి మేలైన కాగితములపై అచ్చుత్రించి మంచి కాలో శైలంబుచేసి యున్నారము.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ ఆన్ కంపెనీ.

ఆనందా ముద్రాలయము, బ్రాడ్వే, మదరాస్.

ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథమాల.

అర్కప్రకాశము.

సప్తమ గుచ్ఛము.

అర్కములను బోధించు చికిత్సాగ్రంథము.

ఇది అతిసులభమగు రీతిని ప్రతిమూలికనుండియు అర్కములదీయు సుపాయములను అనుసరించుచే రోగసామాన్యమును, నివర్తింపజేయు పద్ధతులను, జలుపును చికిత్సగ్రంథము. ఇందు బోధితములైన అర్కములు సామాన్యవైద్యుడు గూడ కనుటకు తగియున్నది. ఇందు ఆయుర్వేద గ్రంథములయందు జ్యోతిషబడిన మూలాలే గాక యానానా వైద్యమునకు సంబంధించిన మూలికలు గూడ గ్రహించబడి, ఆయుర్వేద పద్ధతులలో వాని గుణములు వివరింపబడినది.

ఆయుర్వేదజ్ఞులగు వారికిని, తదితరులగు కేవలసాధారణముగల వలెటూరి వైద్యులకును గూడ నిది మిగుల సుపయోక్తముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహకారిగ నుండునటుల దీనికి సరళముగు నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించినాడను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన పిదప దెలియగలదు.

వెల రూ॥ 2-0-0.

- | | | | |
|----------------------|-----------|---------------------------|-------------------------------------|
| 1. మాధవనివాసము. | రూ॥ 8-0-0 | 6. వక్త్రీకర్మము. | రూ॥ 0-4-0 |
| 2. వర్ణావధ్యము. | " 1-0-0 | 7. ఆయుర్వేదచక్రశాస్త్రము. | " 0-4-0 |
| 3. ఆయుర్వేదగరిభావము. | " 1-8-0 | 8. భేదజ. కల్పము. | " 1-0-0 |
| 4. అగస్త్యవైద్యము. | " 0-4-0 | 9. చరకసంహిత. | ఇది అచ్చునుండి 1918 |
| 5. కల్యణశత్రుము. | " 0-4-0 | 10. సుశ్రుత సంహిత. | వక్త్రీకర్మము మొదటి భాగమున వెలయును. |

పోస్టేజీ వేరుగా నియ్యవలయును.

ప్రాంతాభివృద్ధి:—
12, తంబుకెట్టి వీధి, వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు. ఏ.వి.యస్. ఏ.యం.బి 158, బ్రాడ్వే. 55, ఆచారప్పకొ వీధి, ఆయుర్వేదాశ్రమం - జి. టి. మదరాస్.

మాతాశ్వర చందాదారులకు మాధవనివాసము శిష్య మిగత గ్రంథములన్నియు రూపాయిగా అంకితము చేయవలయును.

క్యాలండరు. 1915 క్యాలండరు.

యధ విషయములను జెలుపుచు చిత్రముగ నుండును.

కాగితముల ఇబ్బందివలన కొద్దిప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడుచున్నవి.

అమృతాంజనం దిపోవారి మాధుర్యాశ్చయంల చందలను గొనిన వారలకు వచితము.

ఇతరులకు వి. పి. సహా 0-4-0. 10-కి వి. పి. సహా 1-8-0.

వెంటనే దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సిద్ధౌషధము.

చక్కని దబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-8-0 డజను 1-కి రూ. 5-4-0

మోషిని తైలం	తామరతైలం	పండ్లపొడి
5 తులములనూనెగల సీసా 1-కి 1-12-0	వెల దబ్బి 1-కి 0-6-0 డజను 1-కి 3-8-0	దబ్బి 1-కి 0-2-0 డజను 1-కి 1-2-0
ఏ. పి. ఖర్చుల ప్రత్యేకము.	అన్ని పోట్ల విక్రయంపబడును. మంగూ కేటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.	


అమృతాంజనము డి పో,

107, ప్రేమోద్ధ, పోర్ట్, బొంబాయి. నెం. 6-7 తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

అమృతాంజనము ప్రాచీన మూలికల సంపుటిచే హిందూదేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోక ప్రఖ్యాతిచేయబడును. ఇప్పుడు ఇప్పుడు తయారగుచున్న క్రొత్తముగాదు. పదియేడేడ్లుగా దేశమునందంతటను వాడుకలో నుండి షేక్సురు బొందిన దివ్యామృతము. చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు నయింపజేసే గలవు. శ్రమివారము వేలకువేలు విక్రయము.

ఉష్ణమును కలిగించునట్టి, ఉడికించునట్టి అన్ని రకముల వ్యాధులకును మదరాసు రాజధానిలో అన్ని కంపెనీలకన్న మౌళికంపెని గొప్పదియు, నమ్మకమయినదియు నయ్యున్నది. ఇది మాకు ముఖ్యమయిన పనియగుటవలననే మాతాతాదారులకు మిక్కిలి స్వల్పధరలకు మేము యివ్వగలిగియున్నాము. సర్వసాధారణములగు కొన్ని మూదిరిలను

శ్రీ 100 (detachable) (కేబులుగల కబురు) తీసి 2 బన్నరులు సహా యివ్వబడును. ఊడ బల్లెలందిగునట్టి యుద్ధోగియు లకు కడు ముఖ్యము. టిక్ టెట్టె సహాయం



శ్రీ 11 (detachable) చాలాబలిష్ఠమయినది. ఎక్కువకాలం పనిజేయ గలిగినది. మిక్కిలి పొడవైనది. టిక్ టెట్టె సహా వె. రు. 9-8-0

నెం 45, 49 రు నూతనముగా తయారుచేయబడినది నెం 11 రు మూడిరిగానుండును. టిక్ టెట్టె సహా వె. రు. 8. నెం. 200 పాకెట్ స్టాంప్ చిన్నదియు చెయి ఇమడదు. లోయ టిక్ టెట్టె సహా వె. రు. 5-8-0
కే. ఎస్. పి. వేజ్, 180/18 బ్రాడ్వే, మదరాసు, వర్తకలకు ప్రత్యేక పుస్తకాలు యివ్వబడును.

నభభీమ పాకరాస్త్రము.

ఇయ్యది డాక్టరు యిస్. టి. యస్. టి. గోపాలయ్య గారిచే జేపనాగరి భాషనుండి తర్జుమాచేయబడినది. 8 భాగములు కలవు. 1 భాగమునందు అనేకవిధములైన అన్నములు, తిరాన్నములు, చేయుక్రియముగలదు. 2 భాగముందు ఊరగాయలు పచ్చళ్లు రోకిందిరిలు ఇంకను భోజనమునకు కావలసిన అనేకపాకములు గలవు. భాగమునందు పిండిపంటలచేయుక్రియముగలదు. వేయేల, కివిలో పాకమునకు కావలసిన యాకర్తుగలదు. ప్రతియింట నుండవలసినది.

240 పేజీలగ్రంథము. క్యాలిగోలైండు ప్రతి 1-కి ధర 1-8-0; పోర్టు ఖర్చులతో 1-11-0. పక్షటియొందు కేయిక్కిచ్చినంబు చెప్పిన ప్రమాదకేత పడతియొక్క వివర కథలు.

240 పేజీలు. మేలుకాగితములు, క్యాలిగోలైండు ప్రతి 1-కి ధర 1-4-0; పి. పి. ఖర్చుతో 1-8-0. రెండు ప్రతులు పోర్టుఖర్చులతో 3-0-0. మాలిలము:—

మార్ వాచ్ అండ్ కంపెని 45 మల్లాసా పాటు వీధి. మదరాసు.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో

సొమ్ము తిరుగ నీయబడును.

100 మాత్రలు గల సీసా రు. 2-0-0.

పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.

నమ్మకమయిన మందులు యింకను కలవు.

కేటాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,

(1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

బహు వేగముగాను సులభముగాను పోవునటువంటి బలమైన సైకిలు. 59 రూ. పాయలనుండి అమ్మబడును. క్యాలలాగు కావలసిన వారికి పంపబడును.



వాట్సన్ అండ్ కంపెని, 164, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఉపన్యాసము.

పట్టణనిర్మాణము.

ప్రాధేవు గిడ్డిగుగారి తొమ్మిదవ యువవ్యాసము.

నిన్న (28-1-15) సాయంత్రము ఇంటికిరింగు కాలే జిలో నిలు బుపర్యవించిరి. నేలముపట్టణమును చూచి ఈ పట్టణమున నవనగరముగ పెట్టెట్టి యేర్పరుప నుద్దేశమున వని నుడిచిరి. ఆనవనగరముగ పేరుల నేర్పరుచుటకొరకు లక్ష లకు లక్షలు వెచ్చించుట చారుణమని ఖండించిరి. గృహ నిర్మాణమును చాలించి అభివృద్ధినిగోరు కొన్ని ఖండములను బాగుచేయుటలో ప్రభుత్వమువారి సంగిన ధనమును వినియోగింపదగుననిరి. పెద్దపెద్ద తోటలను వేటికొనుట కుపయోగమునుగలుగు కొన్ని ప్రదేశములను పాలకసంఘములవారు ప్రత్యేకముగ నుంచదగును. ఆంధ్రవలన భారతీయవాగరకత కత్తను కూలముగు సమస్తీకుటుంబపద్ధతికి తగినరీతిని పాఠశాలలను తోటలను పెంచి కట్టుకొనుటకు వీలు కలుగగలదు. అని ఆయన నుడిచిరి.

పట్టణ రంజానానుపలమునుజూచి ఈ పట్టణము నిజముగా వృద్ధి నొందుచున్నది. కాని అతిశ్రేణుముగ వృద్ధి నొందకుండుటగూడ కొంత మేలేయదగును. అని నుడిచిరి. ఆ పరిసరమున నున్న కెల్లము మున్నగు పట్టణములనుగూర్చి నుడువుచు ప్రాచీనపద్ధతి గల వేటిగ్రామముల కి నిర్మాణ వ్యాధివ్యాపింప కుండుట భాగ్యమేయనిరి. ఎక్కువజన సమృద్ధము కల్గినచో కొన్ని మార్పులనొనర్చి నూతనగృహ నిర్మాణ మొనర్చిన కెల్లముపట్టణమున కిట్టిపాధ కలుగకుండ పోవుననిరి.

తిరుచనాపల్లి ప్రాచీన స్థాందర్యము నెడబాటుకుండ నున్నది. దేశభక్తులంద మార్పుచేసి పర్యవేక్షణముచేయునట్లు మేర్పడియున్నది. ఆ మహాన్నతరి పట్టణమును తిలకించు చుండగ ప్రాచీనరథమార్గమును సరోవరముయధా క్రమమున నున్నది. ఈ పట్టణ వ్యాప్తికి శ్రీరంగము మాదిరి చేయు బయలుదేరుటకును చాలనవకాశముకలదు. తిరుచనాపల్లి శ్రీరంగములు కలపట్టణములు, వీరిలో మొదటిది వ్యాపారప్రాముఖ్యమును రెండవది ప్రాచీన కాలమునుండి వచ్చుచున్న తుల్యస్థల ప్రాముఖ్యమును కలిగి యున్నది.

మధుర నగరములో నేను కే దినములు మాత్రముండిని. ఇచట నాకళ్ళకుగ కొన్ని సంపూర్ణములు చేయువదలని యున్నవి. ఇది మొదట మంచినదైతినీ కట్టబడి నానాటవృద్ధి నొందినది. ప్రస్తుతము మధుర రామనాథు జిల్లాలకు ముఖ్యపట్టణముగనున్నది. రైలుపట్టణమగ్గభాగముగనుండ చేయుట సుంజనముగాదు. ఇచటనున్న ప్రత్తిమలో కేవలమంది పనిచాంద్రు పనిచేయుచున్నారు. ఆ పనిచాంద్రు నివసించుప్రదేశము మిక్కిలి జనసంక్లిష్టమైనది. వారిగది నెలుచాల దుర్గోలున్నవి. ఇట్టి పీడకమునగాని ఇతరదేశములలోగాని ఎచటనుగూడ చాకు కనబడలేదు. 8-8 కొలతగల గుడినెలన్నియో నిర్మించి నెలకు ఒకటిరెండవాయి పుచ్చుకొనుటకు బదులు రు1-0-0 వరకును అద్దె పుచ్చుకొనుచున్నారు. ఇదిచాల ననాగోగ్య స్థితిలోనుండి పట్టణమున కప్రతిష్ఠను వేసిని తెచ్చుచున్నది. పల్లెవాండ్రయిండ్లను నిర్మూలముచేసిరి. మొదట వారి కావిషయము వ్యవధిగా తెలిపియుండలేన లేదు. క్రొత్తగాళ్ళములిచ్చిన ప్రదేశమేమియు ననకూలములేదుగాన నచటి కొక్కరునుగూడ నిప్పటికిపోలేదు. పల్లెవాండ్రకు నదీసమీపము నివాసయోగ్యము. అట్టివో వారి నెవటికో పామునుట వ్యాయముగాదు. వారి నచటినుండి తేగనొట్టుట కన్న నదిలోనుండి చేపలను తేగనొట్టుట బాగుండునా?

తోటలయందాసక్తి బాల్యముననే కలిగింపవలెను గాన ప్రాథమికపాఠశాలలకు తోటలవసరము. కళాశాలలకు లేకున్నను చింతలేదు. మనీషున్న కొన్ని ప్రదేశములనుండి మధురలో మహమ్మదీయులకు తోలగించగాచుట కేవలము నిందనీయము. ఏమనిన వారు రోజున కెన్నియోసారులు మనీషుల కేవలనినవారుగా నుండును. నదివద్దనుండి పల్లెవాళ్ళను తోలగించుట ఎట్టివో మనీషులవద్దనుండి మహమ్మదీయులను తోలగించుటయు నట్టిదేగాని నామధిపాత్రయము. చేపలతోపాటు పల్లెవాడుగొను మనీషులతోపాటు మహమ్మదీయులు నొక్కచోటనే యుండదగుదురు. మార్గములు నిదానముగనుండుటకు గాను 1,80,000 వ్యయముచేయుట గొప్పపాఠశాటు. ఈవిషయమున మహమ్మదీయులు ప్రభుత్వమువారికి విజ్ఞప్తిని పంపుకొనియున్నారు. ప్రభుత్వమునుపించువులకును ఆచార కాండ మహమ్మదీయులకునలె సంతకప్రమేనదిగాదు గాన వానికిదీక్ష కాబాలరు.

మొగ తోచదుగాని వృద్ధుడగు నొకమహమ్మదీయుడు దూరము నుండి రోజునకు 5-6 సారులు నడివరలేవన్న సంతకప్రమేనానవనగరమున మరయుకమనీషు కట్టవలెననిన సంతకప్రమేనానవనగరమును. అట్టిదానిని నిర్మింపగలిగెను ప్రాచీనప్రతిష్ఠాపన మొనకును వారికిని సంబంధము దూరమును. తెలియుములో ధ్వంసముచేయబడిన 20 క్రైస్తవ దేశ కళ మాలను మరల కట్టించినను గూడ నానవనగరము మాదిరాదు. మధురలో ప్రత్తిపంట విస్తారము. అచట ప్రత్తిపత్తికములు నూతనముగాన తొందరపడి ప్రత్తిమరల నధికముగా నిర్మించుట నివారించదగును. ప్రత్తిమరలను కట్టువారు ద్రవ్యముసంతయు వానికే వినియోగింపవలసి యుండును గాన వాతపనిచాంద్రుడగు గృహములను నిర్మింపబాలరు. నిర్మించిననుగూడ పనిచాంద్రుడు నివసించుట గొరవమని తలపరు. మహమ్మదీయుల గోరీల ఆవరణములను గొరవించుటగూడ ప్రధానవిషయమే. తమపూర్వుల గోరీలవద్ద సమాధి చేయబడవలయునని క్రైస్తవులలోను మహమ్మదీయులలోను కోరికయుండుట సహజము. చనిపోయిన వారియెడల గౌరవముందరికిని సహజము.

కళాశాలకును వైద్యశాలకును వివిధ్య కళావారికిని 100 యకరముల భూమిని పాలకసంఘమువారి సంగుట సమంజసముగాదు. స్థలములు చాలకుండనన్న విజనమృత్యుము మెండుగా నున్నది గాన పాలక సంఘము వారాస్థలమును మరల పుచ్చుకొనవలెను. విద్యావిషయ కమున కంత రాయము కలిగింప రాదుగాని సందర్భమునబట్టి అమెరికను విమనవారు కొంత సంకుచితమును చేయదగును. ఇంగ్లాండులో నున్న పెద్దపెద్ద విశ్వవిద్యాలయములకు గూడ మధుర కళాశాలవారు కోరిన లెక్కను బట్టి స్థలము లాసంగబడలేదు. 100 సంకర్షరముల క్రితము మధుర బహు నివాసయోగ్యముగ నుండెను. ప్రస్తుతము జనసమృద్ధముచే నివాసయోగ్యముగ లేదు గాన కళాశాలల వారు ధనికులు దేవాలయములవారు విరోధా సంఘముల వారును ముఖ్యముగ నవనగరము స్థలముల క్రేపు తక్కిన వానిని విడుదలలేక. అట్లు విడిచినగాని సమృద్ధము తోలగరు. అటుల పనిచేయుగ మరీ నూరేండ్లకుగాని పట్టణము యోగ్య స్థితికి రాకాలరు. ఈ రాజధానిలో నన్ని పట్టణములలోను గూడ మధుర పట్టణ నిర్మాణమే అత్యవసరము. అని గాడ్డిగు గారు పర్యవేక్షించిరి. బ్యాబుల్లు వేసను వ్యాధి వరయు నిమిత్త మిదేశమున పంచించుచున్న దాక్షుర లెంకాస్త్రుగారి, నుప వ్యాసానంతరము ప్రాధేవు గారు సభ్యులకు పరిచితులను గావించిరి. దాక్షురగారిటుల నుడిచిరి. ప్రాధేవు గారు నీదేశమునకువచ్చి బహువ్యవసాయమున వారిన్ని విషయములను గ్రహించ గలుగుట చాల నచ్చెడవును కలిగించుచున్నది. నా ఆశ్చర్యము విషయమునకును గాడ్డిగుగారి యువవ్యాసవిషయమునకును గూడ నధికసంబంధము కలదు. నివాసయోగ్యములు నుండరములు పౌదయాక్ష కములునగు గృహము లనుకూలప్రదేశముల నిర్మింపబడిననే ముదవాధి వారిండుటకు. కొంతయవకాశము కలుగగలదు. భవ్యయనిషయముగూడ నగర నిర్మాణమున ప్రధానముగ చూడవలెను. తగిన గృహములను నిర్మించుట లాభకరమని ధనవంతులు వ్యాపారవిధమున గమనించు వరకు నీ నిర్మాణ కార్యము సాధ్యముగాదు. నేను చూచిన పట్టణములలో కొన్ని ప్రదేశములలో నిండ్లు కడునిలుకటముగ నుండెను. మరికొన్ని భాగములలో నిండ్లు వికాలముగను ఎడముగ నుండెను. ఇరుకుప్రదేశముల వారు వైశ్యకృషిభూమమును విడిచినచో రెండవ వికాల భాగమున సౌఖ్యముగ నుండుటకు తావుగలదు. కాని అది సాధ్యముగాదు. ఆ అభిమానమును జనులు నడలుట కంగీకరింపరు. మ్యానిసిపల సంఘములలోని కన్యకులగూడ ధనికులగు గృహయజమానులకుచే వారుగూడ నిట్టి యభిమానమునకు దాసులగుటవలననే స్వార్థత్యాగసామర్థ్యనిహితై తరుమగ దీని వ్యతిరేకించుచు వాగోగ్యకాఖోద్యోగుల సత్ప్రయత్నములకు తరుమగ నభ్యంతరములు కలిగించుచు న్నారు. కాన సంఘహితార్థ మిట్టి స్వార్థత్యాగమునకు దేశియులు పూనవలెను. పట్టణములలో ధనికులనా రూపియులు నూతన స్థలములను గొని చక్కనియిండ్లను కట్టికొనియు అది వరకు పట్టణమధ్యమున తాముకట్టుకొనిన ఇండ్లనుగూడ విడుదలకుండనన్నారు. కాన ధనికుడు పట్టణమున నివసించకుండుట కలవ పట్టణవ్యాప్తి కేమియును లాభముకలుగుటలేదు. సంఘ నాయకులగు వారు స్వార్థత్యాగమును బాగుగ నలవరచుకొనినగాని పట్టణనిర్మాణము హిందూదేశమున నధలము కాబాలరు.

సమకాలికాభిప్రాయములు.

పరిశ్రమలు, ప్రభుత్వసాహాయ్యము

మనకాయతలు పరిశ్రమిక సమస్యను నులభముగ చాటుచేయుచున్నారని చెప్పక తప్పదు. పండ్రెండు నెలల కొక పర్యాయము పరిశ్రమిక స్వార్థకము కలిగి కేల్గొనుచుండురు. వారాసమయముందు, తాముల్లు క్రమముగా ననాదరింపబడుచున్నదియు, తమవ్యాపార మెట్లు నాశనము చేయబడినదియు, తమసంతకర్తమునకుకంటే విదేశీయ వర్తకమున కెట్లుతానాశ కలిగింప బడుచున్నదియు, లోకమునకుకెల్ల దించెదరు. ప్రస్తుతమునకును “కల్మషకొట్టి నీకుచేదలవినవారము” అనగా, అపవ్యవహారముల నుత్పత్తిచేసి విదేశకస్తువుల నుపయోగించుకొన వారముగా, మాత్రమే యున్నామనమాట సంభ్రాష్టసత్యము. కాని, యట్టిమనస్థితికివచ్చుటకుమనముగూడ కొంతకంట కారణభూతులము కామా? మనయాధి కనీతికభివృద్ధిచేసికొనుటకు మనముచేయుగల ప్రయత్నములన్నియు సమగ్రముగ చేసికావని ప్రమాణబుద్ధితోచెప్పగలమా? లేదని దృఢముగా జవాబు కలసియున్నది. ప్రారంభకార్యము మనకు నిర్వహించవలయు. జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలెను. కార్యముమనది ప్రభుత్వమువారి సాహాయ్యము కేటమిచ్చుక మనియు, నైతికబాధ్యతా మాత్రమనియు, మనకునందుంచుకొనవలయును. ప్రస్తుత పరిస్థితులనుబట్టి మనంతటమనము నిర్వహించుకొనలేక పోవుటచేతనే ప్రభుత్వమువారు మనకై యార్థికకార్యములను నిర్వహించఁ బూతుచున్నారు. కాని, మనకుస్వయం సహాయసామర్థ్యము కలిగి మన యర్థమును మనము స్వకైరలన కాపాడుకొనఁ గలిగినవెంటనే ప్రభుత్వ సాహాయ్యకళ్యేకత యంతరించిపోవును. ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమికరంగమునుండి నిష్కర్మింపవచ్చును. అధిక లోకమునప్రభుత్వసాహాయ్యము తాత్కాలికమాత్రము. కాబట్టి ప్రభుత్వ సాహాయ్యము నిమిత్తమారక యెదురుచూచుచుండక, స్వయంసహాయ ప్రయత్నములొనర్చుట ప్రజలకు కర్తవ్యము.—అని రీదేవప్రతిక వ్రాయుచున్నది.

ఆంగ్లేయుల నౌకాయుద్ధ జయము.

ఉత్తరసముద్రమున జరిగిన యుద్ధముయొక్క పర్యవసానము మొదట ననుకొన్నంతకంటే నెక్కువ యనుకూలముగ నున్నది. జర్మనులయొక్క కచాకృత సాంక్రామిక నౌకలలో నుత్తమాత్మమైన బ్లూచరును ముంచివేయుట యటుండఁగా, కైజరుగారి నౌకాబలములో క్రొత్తదియు సహితము నౌకలన్నిటికన్న నెక్కువ భయంకరమైనదియునగు డెర్లింగ్ జర్ యుద్ధనౌకరు మటియొక యుద్ధనౌకనుగూడ నాంగ్లేయులు ధ్వంసముచేసిరి. ఆమటియొక యుద్ధనౌక నీడీట్టిగా విశ్వసించఁబడుచున్నది. ఈరెండు నౌకలలోని ఫిరంగులును చాలవలకు చెడిపోయినట్లున్నది; చెడిపోకున్న యెడల, తాము పొటిపోవు సమయముందు చిరకాల రెండు నౌకలును ఫిరంగులు కాల్చుటకుండుటకు కారణముండదు. అంతేకాక, యవి దృష్టిపరమునుండి చాటిపోవుటకు పూర్వము నిప్పుంటుకొని చుండుచుండెను. చిరకాలమునకుఁగాని వానిలో నేదియు మరల యుద్ధమునేయుటకు పనికిరాదు; వానిలో నొకటిగాని రెండుగాని కాళ్ళరముగా చెడినను చెడియుండవచ్చును. జర్మనీదేశపు కీర్తిగామి రణనౌక లీ యుద్ధమున బాగుగా పనిచేయలేకపోయినవి. యుద్ధారంభమున జర్మనీదేశమున కున్న యాటు కీర్తిగాములలోను రెం దీరణమున పాడయిపోయినవి; రవ్యములు గోలెనెనౌకను నౌకారణరంగుధ్వమునకు రాకుండ నాటంకపటములయే కాక వానిని చాల కలకు న్యూనపటవిరి. ఉన్న కచాకృత రణనౌకయొకటియు (బ్రూనర్) ముంచివేయఁబడెను. ఆ దేశమునకుఁ గల కీర్తిగామి లఘునౌకలు పరుమాడింటిలో, యుద్ధారంభ దశలోనే నాలుగు ముంచివేయబడినవి; ఒకటి నిర్బంధింపఁబడి యున్నది; అంతేకాక, రదితరము లనేకము లిప్పుడు విశేషించి న్యూనపటములయైనవి. 25 నాటికమును అంతకన్న నధికతేగమునగల (నాట్=6083 అడుగులు) జర్మనాన్ నౌకల మొత్తము పందొమ్మిదింటిలో నైదు సంహరింపఁబడినవి; ఒకటి కారాబద్ధమైయున్నది; మిగిలెండు కాళ్ళరముగఁగాకన్న తాత్కాలికముగ నైనను పనికిరాకుండ పాడుచేయబడినవి. ఉత్తరసముద్రములో నైటింగంటే నెక్కువ కీర్తిగాముగా లిప్పుడు యుద్ధాయత్నముగనున్నవరుట సంకయాస్పదము. ఇట్టి నౌకలవిషయమున నాంగ్లేయుల కిప్పుడెక్కువ యానకూల్యము కలదు; ఆనౌకలు జర్మనులకంటే నాంగ్లేయులకు నాలుగు రెట్టికముగనున్నది. వెంటనే నిలువక పొటిపోయి బ్రతికననేకాని, జర్మనాన్ నౌక లుత్తరసముద్రములో యుద్ధముచేయుటకే ప్రయత్నించి యుండు నెడల, ఇప్పుడు జర్మనీదేశమున కొక యుద్ధనౌకయు రెండులఘురణ నౌకలునుమాత్రమే నిలిచియుండెడివి అని మదరాసు మెయిలుప్రతిక వ్రాయుచున్నది.

జాబులు.

విలేఖకుల ప్రకటన.

హితుడు, చినరామగౌడుగారు :— ఇది ప్రకటింప తేనందులకు చింతిల్లుచున్నాము.

I చంద్రగిరి.

సీ. ఓ మహాభవనమా! యేమహేశ్వరుడు నీ కొలువుకూటాన రంజిలినవాడో? కొలఁతుఁ దామరలార! చెలఁగు మీ పయ్యెడ నే పట్టుమహిషి క్షిరించినదియో? కొండబుధులార! కుశలత మీనుండి యేసేన క్రతు వంచించినదియో? ఓ దుర్గప్రభా! నీదు రక్షణమున నేప్రజ స్వస్థత నెఱంగినదియో? తే.గీ. చూడఁ బాడఁగఁ గాలానఁ బాడువడుచు మోడువడు మాఁకు కారాకుబాడ లట్లు నేటికిని వింతమిగిలి రవ్వీటి పేరు చంద్రగిరి వరపురమని స్మరణ నేయ.

మ. అకటా! లోతనంకంబిల్లిదు బైలైపోయె, నె నైనగో డొకచో నేలకుమట్టుయ్యెనును, వార్యంబాండెటోమార్గ మికినత్రంబయి, నత్కవీంద్రవత్సవృద్ధంపుఁబడ్డాకరం గ్రా బ, కటా! వ్యాఘ్రస్య గాలఘాతుకరవయిన్మోయినత్రాం తముఁ.

మ. బలమెల్లఁ మామంతరిగ్రహతతిక బల్గంక సత్కీర్తిని క్షులపుంబంబును మీదిదేవతలఁ బ్రస్తావింప, రాజ్యంపు ది క్కుటా కుంఠాదికిభాగమున్నొకడ మాకున్నోయఁగాకున్న సులరాజంబ! భవచ్చరితమునగాసంలెనమాహింతుమే? నో కా. ఇచ్చోటనిర్మలమింతునొక్కతృటివృద్ధంబానోయేమైన, నె మ్మచ్చువూడననింపెకానబడు నమ్మకా! యిట్లన్క; తా విచ్చెన్దొండొకతమ్మిపూవుకొలనువ్యావృత్తకై బైరుగాల్ లచ్చంపుంబెననీదనింబెనఁగుఁ బార్యాధారభూభృచ్చిల సీ. ముతయింపు తెలుపు మైద్యులి మించుమరాజు క్షీరి యాతిరసనార్చిఁ గలఁగె,

కడఁజూపు నసుమె యెనసిన మారాజు నేక ఖండంబెల్ల యిట్లు ప్రిదిలె, స్వాతింత్రి సఫలతకై బఱగిన మారాజు కాఁజెల్ల నీతిరు రూపదంఁగె, లచ్చికి లక్షలై హెచ్చిన మారాజు భోగంబు లీమచ్చు పూర్వసురనె,

తే.గీ. ననఁగ దామరాకులనీరు తోలుకులాడు కొండరాల్ వానపాయల గోతలు వడ వ్య కృతాళి చెడెడు ననన్యమైన నలీలి తూరుపుఁ దిలకించుఁ దలప నిందు.

తే.గీ భూతకాలాధికారంపు ద్యోతియగుచు తెలయు నిచ్చోట శేషించు కలిమి యింత మిత్ర కిలాఁకుమేఘు నత్కత్రణము పంట పరిపాలనములేని పట్టవృధలా.

కా. కన్నీరై ప్రవహించు నీకనుమ మేఘంబొందు కర్మించువో నన్నీరా నమకంపయెల్లు నిఁజూచుల్ ప్రొద్దుసాగంక; కే జెన్నా జెన్నెలకాయ నివ్యవదిలోఁజింతించు; బట్నీ వతుల్ మన్నింఁగను లేరుగాయనమ నీ మన్నెంబు జీర్ణించెడుఁ. రివుకొండల వేంకటరావు.

II

భారతము మనకు వచ్చిన విధము.

ఆయాగ్ని, వైమిషాగ్నియలో పడెండు సంవత్సరములు పరి మిగిల యజ్ఞమును ఋషులు అక్కడివారు ఆరంభించినారు; అందుకొరకు నేతేమిందంతట నుండే ఋషులు అక్కడికి చేరెను, చేయించడానికి వచ్చినవారు కొందరు. చూడడానికి వచ్చినవారుకొందరు. లోమహర్షుడు పుత్రుడు, పురాణములకు ప్రవచనకుడు అయిన నూతుడు అక్కడికి చేరినాడు. ఇతడు వేదవ్యాసునినుంచి రహస్యములను తెలుసుకొని ఋషు లకు చెప్పేవాడు.

వేదవ్యాసులు భారతమును రచించి, దానిని వ్రాయు టకు లేఖరికొరకు వెళవతూవుంటే బ్రహ్మ ప్రత్యక్షముగా వచ్చి “నీవు పండిత శ్రేష్ఠి ఎరుగుదును. అట్టి కావ్యమును చెప్ప గలిగిన కవి నీవు ఒక్కడవే. దానిని వ్రాయుటకు తగిన లేఖరి విఘ్నేశ్వరుడు ఒకడే. అతనిని తలచినట్లైన నీకొర్యము నెర వేరును” అని ఉపాయమును చెప్పెను. గణపతిని స్మరించగా అతడు ప్రత్యక్షమై, “నేను చేయవలసి ఉన్నదని బూన

వృత్తాంత లేఖలు.

ఒంగోలువార్తలు

(స్వకీయ విలేఖకునివద్దనుండి)

హిందూస్థానము వార్షిక కోర్కెనము

ఒంగోలు జనవరి 27:— ఈ యుత్సవము 26 తేది సాయంకాలము ఒంగోలు సబుకలక్టరుగారగు రాయలదొరగారి యాధిపత్యముక్రింద జయ ప్రదముగా జరిగెను. ఈనూతలు పూర్తిచేయ పికిపాటి వెంకటరంగయ్యగారి నేకడనీ నూతలు వెంకటరంగయ్యగారు చేరువనున్న కరవది కాపరస్తులును ఈ ప్రాంతమందు ధనికు లలో అగ్రణ్యులు. ఇట్టిపాతకాలలు రెండు మూటిని నునా యాసుగా పోషింప శక్తిగలవారలు. వీరితో ఇయమించు సమాన భవాగ్నిలు కొంద తీరులున్నను వీరికొక్కతే 16 సంవత్సరములు క్రిందట పట్టణమధ్యమున తగిన పాతకాలలేమి కనిపెట్టి ఈపాతకాల నెలకొల్పి అప్పటినుండియు ఎడతెగక పోషించుచున్న వారలు. ప్రప్రథమమున 5000రూపాయలు మా లభనమిచ్చియు భవనము నిమిత్తము 1000 రూప్యములు, 1500 రూపాయలు విలంపగల మాద్రాయంత్రమును ఇచ్చి పా పించినను అన్వదెప్పుడు భవనచాలక పాతకాలకు కట్టడకసం భవించు సమయములందు ఇంకను భవనమోయ్య మొనరించి మొత్తముగదా దాదాపు 15000రూపాయలు విద్యావిషయమై వీరు ఒంగోలుపట్టణమున వినియోగపరచినట్లు తెలియుచున్నది అయినను వీరు తిదితరులు కలెకే లేవపోని ఆర్భాటములు లేక ఉన్నది లేనిది కొంత కల్పించి సమయానుకూల వేషధారణ దను” అనిచెప్పి ఒక నియమమును విధించెను. “నేనువ్రాస్తూ ఉన్నప్పుడు ఆగ అక్కరలేవంటే చెప్పవలయును” అని “నరే కాని, నేను చెప్పేదానిని నీవు అక్కముచేసుకొననది వ్రాయ మాడదు” అని వ్యాసులు నియమించి తన గ్రంథమును చెప్ప నారంభించెను. ఎప్పుడు తన కవిత్వధారకు అడ్డువస్తూ ఉండెనో అప్పుడు ఒకరహస్యమైన గూఢశ్లోకమును చెప్పేవాడు; అలాగు చెప్పినశ్లోకములు 8800. వాటి అర్థమును తెలుసుకొనవలసిన బాధ్యత గణపతియందు ఉండుటచేత వ్యాసుడికి కొంత నిరా మముదొరకెను. వీటిఅర్థము ఆవ్యాసుడికి, ఈనూతూడికి తెలు సును; భృతరాష్ట్రాడికి యుద్ధసంగతులను చెప్పటకుగాను ఇచ్చిన దిశ్యదృష్టిపొందిన సుజయుడికికూడా తెలుసునో తెలియదో అట్టివి ఇవి; వీటినే మనవారు ఇప్పుడు వ్యాస ఘట్టములు అని వాడుదురు.

భారతము స్థిరపడ్డతరువాత వ్యాసులు తన కొడుకకి కుటుడికిచెప్పెడు. ఆగ్రంథము ఉపాఖ్యానములు లేకుండా 24,000దీని భారతసంహిత అంటారు. భారతము ఉపాఖ్యాన ములతోనూ 60లక్షలు 80లక్షలు దేవలోకమునకు, 15లక్షలు పితృలోకమునకు, 14 గ్రంథర్యలోకమునకు మిగిలిన 1లక్ష మువ్వలోకమునకు పంచిపెట్టెవాడు. దేవతలకు నారదుడు, పితృలకు దేవలుడు, గ్రంథర్యలకు శుక్రుడు, మనష్యులకు వైశంపాయనుడు చెప్పెవారు. వైశంపాయనుడు జనమేజయ మహారాజునకు చెప్పతూవుంటే విని నూతుడు సమంతపంచ కము అం పేరుగల పరుశ్శ్రేత తీర్థమును చూచుటకు బయలు దేరినాడు. అక్కడ ఈద్వాదశవర్షాయాగము సంకలిపి నైమిష అరణ్యముచేరి అక్కడ ఋషుల కాలక్షేపముకొరకు ఈకథచెప్పెవాడు.

దీనినిబట్టి ఉపాించినది ఏమనగా ఈమహాభారతము వ్రాసినప్పుడు ఇప్పుడున్నంతలేదు అని ఇప్పుడు 1,00,000 గ్రంథమున్నది; వారివంశముతోకలిపితే ఇం కాహెచ్చు అగును. దీనిలో అందుచేత నాలుగు పాఠాలు ఉన్నవి. మొదట వ్యాసులు చెప్పినది 8800 అయియుండును. తరువాత 24,000 అయియుండును. అప్పటికి ఉపాఖ్యా నములు తక్కువ. దరిమిల్లా 100,000 అయినది. ఇప్పుడు ఉన్న హెచ్చు మిగిల నూతనమైనది. విఘ్నేశ్వరుడు వ్రాయించి నది, శుభకు నేర్పుకొన్నది వైశంపాయనుడు ప్రచురపజచినది. నూతుడుచెప్పినది. ఈనాలుగు పాఠాలు ఒకదానిమీద ఒకటి పడుటచేత విడదీయట కొంతవివృక్కులగా జేసినను, ఆపా రలు ఉన్నవని నిశ్చయించుటకు అటంకము లేదు. ప్రాచీన హిందూదేశముయొక్క చరిత్రను వ్రాయువారికిని, దానిని తెలుసుకొనే వారికిని ఈగ్రంథము మిక్కిలి ఆధారము కాబట్టి ఈపాఠలకు నిశ్చయబరచి భక్తప్రతిని భారతమును అచ్చు వేయుటకు సమర్థులుప్రయత్నించెదరుగాక!

పా. జగన్నాథస్వామి

చేయనంక వీరిసంగతివిపులముగాజనసామాన్యమునకు మరియు దొరతనమువారికి తెలియకయే యున్నది. జనుగ ఇట్టివారలే దొరతనమువారిచే సత్కరింపఁబడియున్నవారు. వీర లిటులంద జనుల కిసుమంతయు మేలొనరించకయే అవలీలగా కొందరు విరుదాంకితులను జేకొన గలుగుచుండుట చూచుటకు కడు చింతింపజూచుగా నున్నయది. ఈపాతకాల శ్రమకము 140 విద్యార్థులు చేతను 500 పుష్పకములుగల భౌండాగారము చే తను స్వతంత్రజీవనోపాధిచేతను విలసిల్లుచున్నది. నిన్న సాయం కాలము సభయందు విద్యార్థులుచేసిన కార్యములు చూడగా ప్రధానోపాధ్యాయులును తదితరులును ఎక్కువ క్రద్ధయు పూనికయు కలిగి పనేయుచున్నట్లు స్పష్టమగుచున్నది. రిపోర్టుచేయుట, సంగీతము, సంభాషణలు బహుమతు లొసంగుట మొదలయినవన్నయు ముగిసినపిమ్మట అగ్రాసనాధి పతులులేచి కొన్నిపాతవాక్కులు నడివిరి.

నాతావరణము-మార్పులు

ఈజనవరినెల మధ్యమున మంభవన్న పతనము నెఱవేర్చి ము గాదా? ఒంగోలుతాలూకాలో ఈసంవత్సరము నెప్తంబరు అక్టోబరు నెలలలో వర్షమువడిక మెరకపంటలకు లాభించి యుండును. అప్పుడు సస్యములను మాడ్చి ఇప్పుడు ఆకాలము లో ఒక్కనినమునే మంభవన్నచే 5 పరుకులు తడిపి మిగిలి యున్న గింజలను నసించజేసెను; ఇందు వలన ప్రజలకు నష్ట కరముగానున్నది.

బెజవాడ వార్తలు

(స్వకీయ విలేఖకునివద్దనుండి)

అధికారులు.

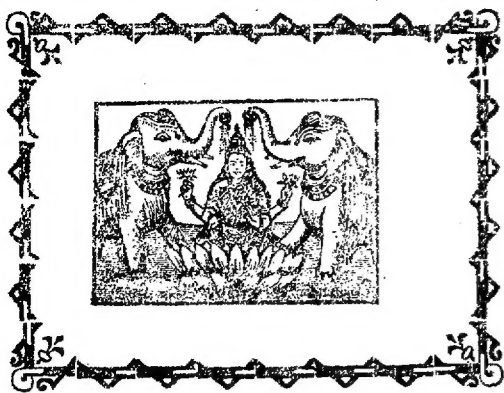
బెజవాడ జనవరి 28 :— మహారాజుకి ఒక్కరాజు పంతులుగారు కుటుమేటిస్ట్రీటుగా వచ్చివు న్నారు. వీరి హోదాకు క్రొత్త వారు. ఇదివరకు ఇచట డివిజన్ ఆఫీసు పాడు గుమాస్తాగా చాలాకాల ముండి వ్రేలివారు. ఈ గ్రామసంగతులు వీరికి పూర్తిగా తెలిసి వున్నవనియే తలంచవలయును. ఈ గ్రామము పోకియకు చాల ప్రసిద్ధి. వీరు గ్రామమును మంచి స్థితికి తేగలవారిని ప్రజలు నమ్ముచున్నారు.

చైరమక

మాచైరమకగారు పడినములనుంచి మదరాసులోని ప్రొఫెసరు గడ్డేనుగారి యుపన్యాసముల గమనించుచున్నారు. వీరెప్పుడు గ్రామాంతరము వ్రేలినను చిట్టారి రామకృష్ణయ్య తెట్టిగారిని ప్రతినిధిగా వుంచుచుండురు. చైరమకగారికి వీరి యందు గట్టి విశ్వాసముగలదు. రామకృష్ణయ్యగారు వైశ్య కాన్నిలరులలో విద్యాధికులు. ప్రజల మేజను గోరువారు. గాని వీరికి ప్రతినిధిగా స్వాతంత్ర్యమేమియూలేదు.

మ్యునిసిపలు ఎన్నికలు.

ఈనెల 26 తేదీని బ్రహ్మయ్య నాయకుగారి స్వంత వాడైనదగిన ఒకటవవార్డు ఎన్నిక జరిగినది వారి స్థానే మద్దా నుబ్బయ్యపంతులుగారు ఎన్నుకొనబడిరి. బ్రహ్మయ్యనాయకు గారి కారణముచేతనే ఈ పర్యాయము ఎన్నికకు నిలవలేదు. నుబ్బయ్యగారికి ప్రతి కక్షిగా ఓడమన్నాటి అప్పారావుగా రుండిరి. వీరికి 15 వోట్లు మాత్రము వచ్చెను. నుబ్బయ్యగారికి 75 ఓట్లువచ్చెను. ఈ ఫలమునకు గురువు హుతుల అప్పల స్వామి గారు, ధీర కుల ని తెలియుచున్నది. 60 వోట్లు తేడాగలిగినయొక్క యాగ్రామముం చెప్పడును జరిగియెరగను. అప్పారావుగారు ఆవార్డులోనివారు చాలా పలుకుబడిగలవారు. ఎక్కువగా ప్రయత్నమునచేసిరి ఈ గ్రామపు మ్యునిసిపాలిటీ యొన్నికలు యాలాగున్నవి. ఇట్టి సిథిలో యాగ్రామము బాగుపడుటెట్లు, దొరతనమువారు కాన్నిలర్లను నియమించవలసి వచ్చినప్పుడు వారిచే నియమింప బడిన చైరమకగారిని ఆగించించి వారికి ఇష్టముకచ్చినవారిని నియమింతురు. ప్రజలయొన్నికలు వచ్చినప్పుడు అప్పలస్వామి గారి అనుగ్రహపాత్రులను కొన్నిబులోనికి పంపుదురు ఇట్లు భయయులుకును అనుకూలముగానే ఉన్నదిగాని మధ్యనన్న ప్రజలకు మాత్రము లాభము కానరాదు. బెజవాడ ముందు చాల అభివృద్ధిని చెందఁగిఉన్నదని ప్రతివారును చెప్పుచు న్నారు గాని బాలారిష్టయోగమున్నట్లు తోచుచున్నది దొర తనమువారు గతసంవత్సర మే కాన్నిలకు “బాగ్రత”యని మంద లించివున్నారు. రావోపునడమియో యెవరుచెప్పగలరు.



ఆంధ్రపత్రిక

1915 వ సం॥ జనవరి నెల 30 వ తేదీ

శనివారము.

హైదరాబాదులో విద్య

స్వదేశ సంస్థానములలో నెల్ల నైజాముగారి సంస్థానము మొదటిది యగుట మాత్రముచేతనే కాక ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గొప్పభాగము కల దగుటచేత మనకు నెక్కువ సంబంధించియున్నది. ఇట్టి సంస్థానమున విద్యావ్యాపనము మిక్కిలి హీనదశయందుండుటకు కడుంగడు చింతించవలసి యున్నది. 1913 - 14 వ సంవత్సరమున నన్ని విధములను విద్యకై నైజాము సంస్థానమున సెలవైన మొత్తము రు 15,99,588 లు. ఇందులో కళాశాలలకుగాను రు 1,20,445 లు వ్యయమయ్యెను. మధ్యమవిద్యకయి రు 6,75,465 లు కర్చుపడెను. ప్రారంభవిద్యకు రు 3,24,441 లు వినియోగింపబడెను. హైదరాబాదు విస్తీర్ణము 82,698 చదరపుమైళ్లు, జనసంఖ్య 13,374,676. ఆదాయము రు. 5,21,000,00 లు. ఇంత గొప్పరాజ్యమునకు పైయంకెలు కానుపించుట విభీషణము. బరోడాతో పోల్చితే మనము ఆసంస్థానపు విస్తీర్ణము 8,182 మైళ్లు, జనసంఖ్య రమారమి ఇరువదిలక్షలు. ఆదాయము రెండుకోట్లు. విద్యకయిచేయు సెలవు రు 15,99,589 లు. బరోడా, విస్తీర్ణమున హైదరాబాదులో పదియవ వంతుకంటె తక్కువ. ప్రజాసంఖ్యలో ఆరవ వంతు. ఆదాయమున అయిదింట రెండుపాళ్లకంటె తక్కువ. ఇట్టి స్థితిలోనుండియు బరోడాలో హైదరాబాదులో సమానమగు విద్యావిషయక వ్యయము కాన్పించుచున్నది. విస్తీర్ణమునుబట్టి చూచినను జనసంఖ్యనుబట్టి చూచినను హైదరాబాదులో బరోడాలో సెలవగు మొత్తముండు ఆరవ వంతు సెలవగుచున్నదనుట వ్యక్తము కాగలదు. ఇంతే కాదు, కళాశాలలపై హైదరాబాదును బరోడాయును రెండను సమానములగు మొత్తములనే వ్యయపెట్టుచున్నది. కాని నైజాము కాలేజీలో 119 గురు విద్యార్థులుండ బరోడా కాలేజీలో 410 గురుండిరి. నిజాముగారి కళాశాలలో ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షకు 36 గురు నెల్ల విద్యుగురు కృతార్థులు కాగా బరోడాలో 72 నెల్ల 46 గురు కృతార్థులయిరి. ఈవిధముగా నేరితని పరీక్షించినను వ్యాప్తిని గణించినను గుణమును గణించినను పొడవు, వెడల్పు, లోతుల నన్నిటినిచ్చే గణించినను హైదరాబాదు సంస్థానము విద్యావిషయమై బరోడాతోను మండుట తెల్లమగుచున్నది. తుదకు రిపోర్టులు వ్రాయుటలో అచ్చటి అధికారులు బి. ఏ. కు పోయినవారి సంఖ్యగాని ఆపరేషన్లో చేసినవారి సంఖ్యగాని యదాహరించలేదు. విద్యాలయములు కట్టుటకును విదేశములకు విద్యార్థులను బంపుటకును వినియోగింపబడిన ద్రవ్యపు మాటయే కానరాదు. ఇంత యజాగ్రత్తగా ఏ వికాసమునులేని విమర్శము లరుదుగనుండును.

దేశమునందు పదవిచే ప్రథమ మగు సంస్థాన మిట్లుండుట మిక్కిలి శోచనీయము. ఇప్పటి కైనను ఉదారులనియు వికాసవంతులనియు పేరు గాంచి యుండు, నైజాము గారును వారి మంత్రులును మేలుకొని పరిశ్రమయొనర్తు లేని శ్రేయస్కరము. నిన్న సాయంకాలము మా విశ్వవిద్యాలయ భవనమున పెంట్లగారు ప్రభువుగారి యాజమాన్యము క్రింద జరిగిన లిటిగరీ సాపైటీవారి సభలో విజయ నగర సామ్రాజ్యము వెనుక నిలిచియుండు శిథిలములను గురించి లాంగుహరుస్థుగారు రుజువుపించిన సందర్భమున ఆసామ్రాజ్య విషయమున నడచిన చర్చచే నీరాజభాటిలోని యుత్తమాధికారులకు తెలుగునెడల దృష్టిమరలి యుండుట కానందింపవలసియున్నది. లాంగుహరుస్థుగారు శిథిలములను హృదయంగమముగా వర్ణించిన పిదప అక్కడి కట్టడములలో కానవచ్చు మహాశిలలు అంతపైకి నెల్లెత్తబడెననియు నగర నిర్మాణములో నేనైన పద్ధతి కాన్పించుచున్నదా? యనియు ఆవ్యోమజనరలుగారు కాల్చెట్టుగారును తదితరులును ప్రశ్నించిరి. లాంగుహరుస్థుగారు సనుత్తరముల నిచ్చిరి. శ్రీయుత గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు లేచి ఆసందర్భమున తా మొసలహా ఇయ్యదలచుకొనితని యుపక్రమించి, విజయనగర సామ్రాజ్యమునకు సంబంధించిన ఉదాత్తవాఙ్మయమును కృష్ణదేవరాయలు స్వయముగాను, తన అస్థాన కవుల మూలముగాను వదలిపోయినాడనియు దానిని విమర్శాపూర్వకముగ నభ్యసించి ఆసామ్రాజ్యము నాటి ఆదర్శములను సౌందర్యభావములను గ్రహించినయెడల ఈ శిథిలములను సమన్వయముచేసి చరిత్రకు నెంతో యుపకారముచేయ నగుననియు జెప్పిరి. కృష్ణదేవరాయలకు ప్రకృతియెడల గల అవ్యాజానురాగము ఆతనిగ్రంథమున సూచితమైనదని నుడివిరి. పెంట్లగారు ప్రభువుగారు సభాప సహకారమున విజయనగర శిథిలములను ఇంకను ఎంతోజాగ్రత్తతో పరిశీలింపవలసి యున్నదనియు కృష్ణదేవరాయలు వదలెచనిన వాఙ్మయవిమర్శ చేయదగి యున్నదను సలహా సరియైనదగుటచేత విశ్వవిద్యాలయము వారును లిబరరీ సాపైటీ వారును గమించి తగినపరిశ్రమ చేయింతురు గాక యనియు సానుభూతితో బల్కిరి. ఆంధ్ర వాఙ్మయమున నేమి యిమిడియున్నదో ఇంకను మన ప్రభువులకు తెలియజెప్పిన గాని ఆంధ్రులకు తగిన పలుకు బడి కలుగ నేరదు. ఆంధ్రవిద్యాధురంధరులలో తగిన సదుపాయములును అవకాశములును కలవారు ఈపనికి పూనవలసియున్నారు. మన ప్రభువులు ఆసక్తిమై విందు రనుటకు పెంట్లగారు ప్రభువుగారు చూపిన సానుభూతియే సాక్ష్యము. లాంగుహరుస్థుగారును మిక్కిలి శ్రద్ధతో పనిచేయుచున్నారు. ఆంధ్ర మహాసామ్రాజ్యమును గురించి ఆంగ్లపండితులకు అసక్తిపుట్టించుట కిది సరియైన తరుణము. ఇట్టి తరుణమును పోగొట్టుకొనమండుటకై మాపోదరులు పరిశ్రమచేతురు గాక యని నమ్ముచున్నాము.

హిందూవిశ్వవిద్యాలయపు కమిటీవారు ప్రకటించిన లేఖను మరియొకచోట ముద్రించితిమి. విషయము లందే మిక్కిలి బాగుగా విడదీసి ప్రదర్శింపబడి యుండుటచేత మేము ప్రత్యేకించి వ్యాఖ్యానముచేయ నవసరములేదు. ఆలేఖ చెప్పు తిని ఇప్పటి యంగ నిర్ణయానుసారము స్థాపితము కానుండు విశ్వవిద్యాలయము నేటిహైందవ విశ్వవిద్యాలయలకంటె నెన్ని యోరెక్కువ స్వతంత్రముగా నుండుననుటకు సందేహములేదు. కొన్ని ముఖ్యసూత్రములను మాత్రము ప్రభుత్వమువారు

తమ చేతులలోనే పెట్టుకొనినారు. అందునను ఈమాత్రపు విరళస్వాతంత్ర్య మిచ్చుగండు కప్పటి ప్రభువులను ప్రశంసించవలసివచ్చె.

స్థానిక వార్తలు.

కాలమాన స్థితి:—నిన్న నభిశోక్తస్థితి 83 మాత్రము, అనమోష్ణ స్థితి 67 మాత్రము.

పరంగికొండ కాలక్షేప సభ:— శేపు యాది వారము సాయంకాలము 4 గంటలకు ఎస్. కోటిశ్వరయ్యగారు వరకామర సంహారమును ప్రసంగించి కాలక్షేప మొనర్చెదరు.

నిమ్మజాత్యుద్ధారక సంఘము:— వ్యాసరపాడి పాతశాలలో శేపు యాదివారము తెల్లవారి 8 గంటలకు బ్రహ్మానందస్వామిగారు రామానుజమునగూర్చి యావస్థసించెదరు.

మహమ్మదీయ బాలికాపాఠశాల, మైలాపూరు:— సోమవారము సాయంకాలము 5 గంటలకు బహుమతులు పంచిపెట్టబడును. మిర్ సుల్తాన్ మొహిద్దీనుగారి భార్య యగ్రాసనాధిపత్యము వహించెదరు.

తిరువక్కేణి యున్న దాన సమాజము:— శేపు యాదివార మహమ్మదీయ 8 గంటలకు వీరరాఘవ మొదల్పిప్పి కేం రిటి బు గృహమందు జెనరల్ మీటింగు జరుగును, కార్య నిర్వాహకు లెమ్మకోనబహదూరు.

చెన్నపురి బౌద్ధసంఘము:— చింతాద్రిపేట నెకం డరీ పాతశాలలో శేపు సాయంకాలము 6 గంటలకు ప్రొఫె సర్ పి. లక్ష్మీనరసుగారు బౌద్ధసాధనమును గూర్చి ప్రసంగించెదరు.

ఎగ్మూరు హైందవ ధర్మపాఠశాల:— కృతీయ వర్ధంత్యుత్సవము గడచిన బుధవారమునాడు జరగెను. హై కోర్టుకీలు కే. గోవిందమేగారు రీసండర్స్ మును చాల సాయముచేసిరి.

లిషప్ కరీహైస్కూలు:— ఫిబ్రవరి 8-వ తేదీ సోమవారము సాయంకాలము 5 గంటలకు శ్రీ పెంట్లగారు బహుమతులు పంచిపెట్టెదరు; శ్రీ ప్రభువు గారి గ్రాసనాధిపత్యము వహించెదరు.

మురళీగానసభ:— బార్డిటవు నాగాయణమొదలి పిధి 24 నెంబరు కలివిరామున్న శెట్టి వైశ్యసత్రములో రెపాడి వారము సాయంత్రము 6 గంటలకు కోయంబుత్తూరు తాయి కల్ల పాటకచ్చేరి జరుపబడును.

లేడిస్ రిక్రియేషన్ క్లబ్బు:— ఫిబ్రవరి 8-వ తేదీ మంగళవారమునాడు సాయంకాల మైదుగంటలకు ఆలివర్ స్కోడ్లు లెక్కనిరమున ప్రతి సాంవత్సరిక సభ సమావేశమగును. శ్రీ పెంట్లగారు గ్రాసనాధిపత్యము వహించెదరు.

ఆస్టికోద్యమ సంఘము:— శేపు సాయంకాలము 5-80 గంటలకు బార్డిటవును, సుంకు రామి నెట్టి పిధి నెం. 10 గు గృహమందు ఓ. శేషగిరిరావు. ఎమ్.వి. గారు భగవదుపాస నానంత మాంగ్లయమునందారాధనా క్రయోజనమును గూర్చి బోధించెదరు.

మోటారుప్రమాదము:—నిన్న సాయంకాల మించు మించు 4-30 గంటల కొకకెల్లవాడు పేటయ్యకోస్తూలో నడ్డ ముగ పరుగెత్తుచుండగా మోటారుబండియొకటి వానిమీదు గాపోయెను. బండిలోపోవుచున్న హైందవుని పేరును పోలీసు వారు చూసికొనిరి. పిల్లవానికంటిగా నహాయకరమైన దెబ్బలు లగులలేదు; ఆసుపత్రికి తీసికొనిపోబడెను.

మదరాసు వాలంటీరు గార్డుల బ్యాండు:— ఇది. ఫిబ్రవరి నెల 1,4,8,11,15,18,22,25, తేదీలందు తిరి పలికేక్షిణి నమదతీరమునను, 6,10,20,24 తేదీలందు రాజి లోంటూను, 5,12,19,26 తేదీలందు లాస్ వెస్ట్ వీక్షిణిలోను, 3,17, తేదీలందు రాబిన్స్ పార్కులోను, 9,23 తేదీలందు హోల్బ్రూక్ వాయింపబడును.

బరోపా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లాండు.

ఆంగ్లాండు నాకావిజయము.

యూరప్ లో ఉత్సవము చేయుట.

లండను జనవరి 28:—బ్రెటోగ్రాడు బ్రిటీషువారికి నావికావిజయము గలిగినందుల కెల్లగును యుత్సవముల జేసిరి. బ్రిటీషువారి నావికా కచ్చేర్యములు విద్యార్థులు యె యుత్సాహమున జూపుచు బ్రిటను దేశమువారికి సర్వదేవి యియాటిగాకని యుద్ధావముల నల్పిరి. స్కాటు, డిక్సన్ వీరలు వ్రాసిన గ్రంథములు విస్తారముగ చదువబడుచుండుట వలన యుద్ధాయుద్ధ బ్రిటీషువారి యెడ సంప్రీతి గలిగి నట్లు యుజువగుచున్నది.

ఆస్ట్రీయనుపత్రికల అభిప్రాయము.

లండను జనవరి 28:—ఆస్ట్రీయనుపత్రికలు జర్మనీ వారికన్న బ్రిటీషువారికే హెచ్చునట్లు కలిగినది వ్రాయు చున్నవి. బ్రిటీషుయుద్ధనావలు భూచరులు ముంచికలవారై గూడ తమ నాకాదళముకన్న తక్కువదియగు జర్మను నాకా దళముతో అడపగ పోరాడుటవలన తమకు చాలనష్ట ద్రవము కలుగునని తలచి వెనుకకు తలగొనియినట్లు.

“బ్లూచరుమీద రక్షింపబడినవారు చెప్పుసంగతులు.

లండను జనవరి 28:—మొన్న ముంచికేయబడిన జర్మను యుద్ధనావ యగు బ్లూచరులో దెబ్బలు తీసి ఇంగ్లాండుకు తేబడిన జర్మనునావికులతో ఒక పత్రికా ప్రతినిధి ప్రసంగి చెను. వారు చక్కగ మాట్లాడి ఈకింది విషయములను చెప్పిరి:— మానవ ఫిరంగిమోతలకు కదిలిపోయినది. బ్రిటీషు ఫిరంగిగుండ్లవలన గూడ గడగడ లాడినది. మానవలో ఫిరంగులు బ్రిటీషుగుండ్లవలన ఊడిపోయినవి. ఫిరంగులనుకాల్చు వారందరూ చనిపోయిరి. గుండు దెబ్బ తగిలిన నావికులు గాలిపటములవలె ఎగిరి చనిపోయినారు. కొందరు యాగలకలె నూడ్చివేయబడిరి. వాన ఎచ్చట చూచినను రక్త మయమైనది. నావికాధికారులకు మతిలో మతిలేదు. ఇందు వలన ఎవరు ఏమిచేయవలెనో తెలియక కలవరము పొచ్చినది. “మా నాకాదళము బాల్బడలలో నున్నది. మీది చాలకాలము నండి అనుభవము సంపాదించియున్నది”. అని ఒక జర్మను నావికు దనెను.

వీరు గలభారతీకుండ ఒడవండి దిగిరి.

జలగల వర్తకము.

లండను జనవరి 28:—యుద్ధమువలన హంగరీనండి యూరోపుఖండమునందలి యితర దేశములకు జలగలగుమతి అగిపోయినది. ఈకారణమువలన యూరోపియనువైద్యులు ఇండియానుండి జలగలను తెప్పించుకొనుచున్నారు. ఇండియను జలగలు హంగరీనానికన్న పెద్దవైనను చక్కగ ఉపయోగ పడుచున్నవి.

రంగుల వ్యాపారము

లండను జనవరి 28:—ఇంగ్లాండున ద్రవ సంఘమువారు ఇంగ్లాండులో రంగులను తయారుచేయుటకు కొత్తవిధానమును తయారుచేసి ప్రకటించిరి. ఈస్కిమును రాజధానిన ద్రవ కమి టీవారును, రంగులను ఉపయోగించువారును అంగీకరించిరి.

ఆస్ట్రీయా, జర్మనుస్థివరు కంపెనీలు

బ్రిటీషువారును ఇచ్చివేయుట.

లండను జనవరి 29:—నాకోడెన్స్ లయాడ్ హంబర్గ్ స్థివరుకంపెనీ హాస్టాస్థివరు కంపెనీ, ఆస్ట్రీయను లయాడ్ కంపెనీస్థివరులో యుద్ధము పొనగకముందు బ్రిటీషువ రులకు లుండునెను. ఈస్థివరు ఇంగ్లీషులలో నుండెను. కంపెనీ యజమానులు లండను వర్తకసంఘమువారితో చాలకాలములో ఆలోచించి ఆసరకులను బ్రిటీషువారికి యిచ్చివేయుటకు అంగీకరించినారు. ఈసరకులకుగాను యుద్ధపులసిన కేవును, వైగా మాటికి 4 పానులను యిచ్చివేయునట్లు ఏర్పాటు జరిగి నది. ఈవిషయము పరిష్కరించుకొనటకు ఇంగ్లాండు దొరత ననుచు వర్తకశాఖవారు తై నెస్సును యిచ్చిరి.

శత్రువుల ఆధిక్యత—మనస్థితి.

లండను జనవరి 29:— లండను నీటి అండు మీడ్ బ్యాంకు బ్యాంకుయొక్క సాంవత్సరిక సభకు అధ్యక్షులుగ

నండి సర్ ఎడ్వర్డు హార్డెన్ గారు ఇట్లుచెప్పిరి:—యుద్ధము వలన జర్మనీ దేశముయొక్క దిగుమతి వ్యాపారముకన్న ఎక్కు మతి వ్యాపారము పడిపోయినది. ఎగుమతి వ్యాపారము చాల భాగము తగ్గినందున, దిగుమతియగు సరకులను బంగారు నాణెములతో కొనవలసి వచ్చుచున్నది. రీచ్ బ్యాంకులోని బంగారు నాణెములను వృద్ధి చేయవలెనని మానవునకు ఆసాధ్యముకాని ప్రయత్నము లను చేసిరి. ఇప్పుడు ఆ బ్యాంకులో 10 కోట్ల 70 లక్షల బంగారునాణెములు నిలువయున్నవి. కాని దిగుమతి సరకులను కొనుటకు చాలమంది అప్పుడే బ్యాంకునండి డబ్బును తీసికొను చున్నారు. జర్మనీకి డబ్బులేకయుద్ధమును ఆపునీతి మరయొక సంవత్సరమువరకు, సంవత్సరమువరకే కాదు మైనకొంతకాలము వరకు కలుగదు. ఆస్ట్రీయాహంగరీకి జర్మనీ ధనసాహాయ్యము చేసినగాని తేలియెడల 2 మాసా యుద్ధమును ఎక్కువకాలము సాగించలేదు.

జర్మను దొరతనమువారు ప్రజలకు ఫలానాపెట్టివేసిన మనికాగితములను వ్రాసియిచ్చి డబ్బును తెచ్చిరి. ఈ డబ్బుయి య్యవలసిన సమయమునచ్చివచ్చును వారి ఆధికపు ఏర్పాటుల నిజస్థితి బహుశఃనానా దేశమువారి నిజమైనఆధిక్యత బహుశఃనానా ప్రజలకు వివేచితులగు నట్లుముతలగును. కారణ మేమనగా:—ప్రజలు తమ సరకులను బ్యాంకులలో కుదుక పెట్టి గవర్న మెంటుకు ధనసాహాయ్యముచేసిరి. గవర్న మెంటు వారు తాము యియ్యలేనిస్థితిలో నున్నప్పుడు ప్రజలుబ్యాంకు లకు బాకపడుదురు.

ఇంగ్లాండులో ఆధిక్యత.

ఇంగ్లాండులోని ఆధిక్యత స్థితి ని గురించి మాట్లాడుచు లాండన్ బార్నిగారు చేసిన దివ్యముగు ఏర్పాటులకు హార్డెన్ గారు వారిని పొగడుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— ఈవిత్తకము యములో లాండన్ బార్నిగారుకాబట్టి సరిపోయినదికాని, ఇంకొ కరగుతున్నమునకు వివిధముగయుబ్బందిలేకుండ చేయవలయుద్ధమునకు పూర్వము నాణెములను హెచ్చుగా వేయించు దనిబ్యాంకులు గవర్న మెంటును తొందర పెట్టినవి అప్పుడు అట్లుతొందర పెట్టుటవ్యాధియమేయని యిటీవల జరిగినసంగతుల వలన తెలిసినది. బ్యాంకులు కొరతలు నాణెములను హెచ్చు గావేయించిన పక్షమున యిబ్బంది రాకపోయి యుండును. వేయించునందున కొంచెము యిబ్బంది కలిగినది. ఆసమయ ములో వెంటనే ప్రెజిడెన్ట్ ను తయారు చేయుచుటవలనను బ్యాంకులలో డబ్బువాచుకొన్నవారు తమ డబ్బును యింపని బలవంతపెట్టక పోయినందునను వాస్తవత్రికలు సద్వ్రాయుటవలన ఆయిబ్బంది తప్పిపోయినది. ముందు ముందు మనకు యిబ్బందులు హెచ్చుకావచ్చును. ఎందుచేతననగా మనబంగారము యితరదేశములకు రవాణాయగుచున్నది. యుద్ధసమయము నందు బంగారముతో ఆస్ట్రీయా జర్మనీలకు యెంత అవసరము కలదో, మనకును అంత అవసరముకలదు. కాబట్టి మనకు ఆవసరమున్న సమయములో ఇతర దేశములకు రవాణాచేయుచుండుటవలన మనకు యిబ్బంది కలుగవచ్చును యుద్ధసమయములో బంగారునాణెములను బ్యాంకులలో నిలవ యుండనిచ్చి ప్రజలకురెస్పాన్సిబిల్ నే ఉపయోగించుకొనుచుందు రని నమ్ముచున్నాను. ఇతర బ్యాంకు అధికారులుకూడ మా బ్యాంకువలెనే తమవద్ద ఎంతబంగారము నిలవయున్నదో ప్రకటించుటకు వెనుకముందు లాడకుండురని నమ్ముచున్నాను.

హిందూ దేశపు సైనికుల నిధి.

లండను జనవరి 29:— హిందూ దేశపు సైనికుల విశిష్ట చేయుటకు, 500 పదకలతో హార్డింజి పబ్లిక్ ట్రెస్ట్రీ కాల సేర్వీచిన సంబంధమున ఆ ట్రెస్ట్రీకాలను పోషించు చున్న హిందూ సైనికసేవి దార్శన్యము పత్రికలలో నిటు లుదహరింపఁ బడినది. ఈ సంఘమువారు పెక్కు ట్రెస్ట్రీ కాలలకు 25000 రుపయల 1000 పానుల ఎత్తుగల ఇతర సమసాముకర పదార్థములను పంపిరి. యుద్ధరంగమునకున్న సైనికుల కిదివరకు పంపినవి గాక మరల 100000 పానుల పెరుగల బట్టలను విస్తారము పొగాకును సిగరెట్టును పాలను మిఠాయిలను గూడ మరల బంపి యున్నారు. మరియొ పత్రిక వారమును 300000 సిగరెట్టును 150 పానుల పొగాకును 80 పాడెబ్బల పెట్టెలను మిఠాయిల పెట్టెలను తువాళ్లు అద్దములు మెడగుడ్డలు కొబ్బరి నూనెమున్నగు వానిని పంపుటకు గూడ నిశ్చయింపబడినది. ఇవి గాక ఇతరులగూడ సన్నియో వేలసంఖ్యగల వరుగుల పెట్టెల నిచ్చియుండుటచే వీరిపని అతి విస్తార మగుటవలన ప్రత్యేక మొక తపాలకచ్చేరి ఏర్పరపబడినది.

ప్రాస్తు.

పరాసు అధికారుల ప్రకటన.

20 వేల మంది జర్మనీవారు నష్టమగుట.

లండను, జనవరి 28:—పారసు—ఇరాక్, లావానీ, త్రోన, వీక్లెన్, ఆగ్నో, కేవరు, వాస్టెసులందును అది వారమునాడును సోమవారము నుంకవారములను హతులైన వారిబట్టిమాడగా కొద్దికొఱల క్రిందటినుంచి శత్రువులకు 20వేలమంది ఖతులకువైగా నష్టమైనట్లు దెలియుచున్నదని నేటివర్తమాము ప్రకటించబడినది.

కెయజుబన్దీనము.

లండను, జనవరి 28:—కెయజుబగారు పుట్టినదిమున తాముగొప్పకార్యము నొకదానిని గావించుమని జర్మనీవారు చెప్పిరిగాని ఆదినున వారికేమియును మేలు కలుగలేదు. ఆదినున నేనాముఖమునందంతటనుమనకే మేలుకలిగెను.

శత్రుకంధముల ధ్వంసముచేయుట.

జర్మనీవారు మనవైబడిపుడువారిని వెనుకకుగొట్టితిమి. ఫ్రెంచివారు శత్రువులవై జయప్రదముగబడుచున్నారు. బెల్జియంలోని శత్రువుల కంధకములను ధ్వంసము గావించితిమి.

ఇరాసునకు దక్షిణమునున్న బ్రిటీషువారి ఫిరంగులు జర్మనీ వైని కులల త్వస్థి స్థానములకున్న బాటల మీద ప్రయోగింపబడి తుడిచి వైచెను. ఆర్రాను, ఆల్బర్ట్, కోయి, నోయన్, సాయిస్సాన్సులవద్ద ఫిరంగుల తోడను తుపాకులతోడను యుద్ధము జరిగెను. శత్రువుల కాల్యము వారనేకస్థానముల తమ కంధకముల విడిచి రావ్రయత్నించుగాని తీవ్రగతిని ఫిరంగులు ప్రయోగింప బడుచుండుటచే విఫల మనొందులైరి.

జర్మను ఖయ్యీలు చెప్పుసంగతులు.

తామొందిన యోటమి మిక్కిలి గాఢమైనది జర్మన్ వైద్యులచెప్పుచున్నారు. మనకు 800 మంది నష్టమైరి. సోమ వారము నుంకవారము దినములందు శత్రువుల కొక్క పటాలమునందలి ఖతులందరును నష్టమైయుండును. మును కేసానముల కొరకు బోయసల్యుమంటిమో యా స్థానము లన్నిటిని మనము తిగిస్తామిమనకేమిగొంటిమి. రీమునద్ద ఫిరంగుల యుద్ధము జరిగెను. అందు మనఫిరంగులు శత్రుఫిరంగుల పై చినిచి. పెంటు మెటాలన కాగ్నోయమునందు మూడుసార్లు శత్రువులు మనవైబడిగాని మూడుసార్లును వారిని బూర్తిగ నోడించితిమి. పాకోయి వారెనువద్దగూడ శత్రువులు వెనుకకు గొట్టబడిరి.

మిక్కిమందలివారు ముందుకు పోవుట.

డినో నెను కుత్తరమునందు మనము ముందుకుబోతిమి. బాండెసాటువద్దను ముందుకుబోతిమి. ఆల్ఫ్రెసునందు శత్రువుల ఫిరంగి రక్షణోపాయములకు నష్టముకలిగించి ఆమెర్జి విల్లర్ బర్గ్ హిట్ లీచాన్ పొంతములందు ముందుకు బోతిమి. మన మాక్సిమిచిన పబ్లికేమును గాపాడుకొంటిమి కర్నీవద్ద జర్మనీవారి సలూలమొకటి మనవైబడినపుడు దానిని వెనుకకు గొట్టితిమి.

లండను జనవరి 29:—నిన్న రాత్రి పరాసు అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—27-వ తేది రాత్రి జర్మనుల కాల్యము మనలను ముట్టడించియుండలేదు. జోనుబెక్కుకు ఈకార్యభాగమున జర్మనులు మన స్థానములను ఫిరంగులుపెట్టి కొట్టిరి. ఎయిను ఆర్గోనులలో ఫిరంగులయుద్ధము జరిగినది ఆమ్మర్డివిల్లరుకు ఈకార్యభాగమున సైనికులు మధ్యాహ్నము గలుచుకొనిన స్థలములను జర్మనులు తీవ్రముగ ఫిరంగులను జేసికొట్టుచున్న ను నిలువబెట్టుకొను చున్నారు. తక్కిన చోట్ల శాంతిముగ నున్నది.

జర్మనీవారు కొత్తగుండ్లను ఉపయోగించుట.

లండను జనవరి 28:— యుద్ధమును కన్నులార చూచుచున్నవాడు మనఫిరంగులు చక్కగ పనిచేయుచున్నవని వ్రాయుచున్నాడు. జర్మనీవారు యిప్పుడు కొత్త రకపు ఫిరంగిగుండ్లను ఉపయోగించుచున్నారు. ఈ గుండ్లు పైకి ఎగిరినప్పుడు బ్రద్దలగును. ద్రువలై నప్పుడు దట్టమగు తెల్లని పొగ బయలుదేరును. ఒకవిధమగు యంత్రములనుండి టార్పెడోలనుకూడ పడలుచున్నారట.

వైమానిక యుద్ధము.

జర్మనులు డన్ కిర్క్ మిద బాంబులువేయుట.

లండను జనవరి 28:— యుద్ధమును కన్నులారచూచుచున్నవాడు యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—శుక్రవారమునాడు జర్మను విమానములు డన్ కిర్క్ మిద బాంబులు వేసినవి.

ఒక బ్రిటీషు విమానము జర్మను విమానములమీద కడి రెండు విమానములను తరిమివేసింది. మాడుబ్రిటీషు విమానములు 10 జర్మను విమానములపై పడి యాద్యము చేసినవి. ముగ్గురు శత్రువులను తరిమివేసింది. బ్రిటీషు విమానములు తరిమివేసినవి. మనవారు పడగొట్టిన ఒక జర్మను విమానములను బ్రహ్మచారి 8 బాంబులుండెను. వైమానికునివద్ద రెండుగుండ్ల పిస్తోలుండెను. బ్రిటీషువిమానములకు కొద్దికన్నము మాత్రమే కలిగినది. బ్రిటీషువిమానములు చేసినవి అచ్చుతమైనవిగా నున్నది.

లాబాసీ యుద్ధము.

బురదలో పోరాడుట.

లండను జనవరి 29:—బాబాసీలోనున్న రైతుల విలే ఖతు డిల్లీ తంలి సంపుచున్నాడు:—లాబాసీ వద్ద బురద యందు జరిగిన యుద్ధ మీ సంవత్సరము నందు బ్రిటీషు వారు సత్విన పోరులలోన గొప్పది. కడచినరెండుమాసములందును నిరంతరము వర్షముగురియుటవలన లాబాసీమైదానము కొంపగ నుండుటచే తీవ్రగతి ముందునకువచ్చి వైబుట దుర్లభమయ్యెను. ఈకారణమువలన లాబాసీనుండి బెత్తూరుకు పోవు బాట మీదుగ యొక్కపెట్టున వచ్చి వైబుటకు జర్మనీవారు నిశ్చయించిరి. తర్వాతనే మనపటాలములలో నొకపటాలము వారున్న కందకమువద్ద వాళ్ళకృతముగ సంగ్రామ మారంభించెను. ఈపటాలమువారికి వెనుక తోడులేకపోవుట చే వారు వెనుకకు పోవలసినవారైరి. జర్మనీవారి వై్యము నందు ప్రహ్వకాల్పంబుల కింక పటాలముయొక్క ముందు భాగములోనివారు సంగ్రామతీవ్రమును ధరింపుచుండినటులగన బడెను. శత్రుస్వాధీనమైన కందకములకు వెలుపలిభాగమున నున్న కందకములోని ధటులు తాముగూడ వెనుకకుపోవలసిన వారమైతిమనియుఇంకెదియోపారబాటుగ త్వేనియుకర్మజకు విన్నవించిరి. ఈకారణమువలన దాపలిభాగముననున్న కందక ములగూడ విడిచిపెట్టబడెను. జర్మనీవారుతాహవూరుతులై గిరెంకీవరకున్న కందకములను స్వాధీనపరచుకొనిరి గిరెంకీవద్ద నొక కందకమును స్వాధీనపరచుకొని 6 గు బ్రిటీషువారిధటు లనుప్పట్టుకొనిరి. ఇంతతీవ్రముగ స్వాధీన పరచుకొనిన ప్రదేశ మను గానాదుభారమును నిలువయున్న నైనికులకు విడిచి వారిలో నొక పటాలమువారు ముగ్గురుదోగ్గియుల యధికారిమును బట్టణమును బ్రవేశించిరి. మిగత బ్రిటీషుపటాలముల వారు స్వాధీనము దప్పిన కందకములను మరలస్వాధీనముజేసి కొన నాభావించబడినపుడు శత్రువులు తీవ్రముగ తుపాకులవారుచేయుచుండ మాకాటి బంటి బురదలో ముందునకు పోయిరి. ఇట్టి విధమున శత్రువుల మీదికి పోవుట కిదియే ప్రథమము. ఈ సందర్భముల నైనికులవలనలో నుండుట దుర్లభమయ్యెను. ఒక్కోచో కొందరు తమస్నేహితులకొరకు వేచియున్నపుడు శత్రువుల తుపాకి కవ్వలనందు దిప్పించుకొనుటకు బండుకొన వలసినవారైరి. ఇవిధముగు పోరాటము జర్మనీవారికేమియు బోధ పడలేదని ధటులు చెప్పుచున్నారు.

జర్మనుల రిచ్చనడుట.

శత్రుల చేతబాని మనవైబుటకు శత్రువులు తమకంద కములనుండి వైకివచ్చిరి. అంత మనము బురదయందు పండు కొని యుండుటజూచి బ్రిటీషువారేదియో మాయోపాయ మును బ్రయోగించ నున్నారని తలంచి తిరిగి వారు తమకంద కములలోనికి నురికిరి. ఇవిధముగా ఆ కందకమును స్వాధీనపరచుకొని చాలమంది వస్త్రమైనను నిలిపికొనిరి.

జర్మనీవారు విజయములు.

బెత్తూరుకుపోవు బాట మీదుగ జర్మనీవారు ముందుకు పోవుట చే వారు నష్టము నొందుట యే గాకవిజయత్రై ప్రహ్వపటాలములలో రెగిన పటాలము వారు తమలో 400 మంది హతులుగాగ వెనుకకు గొట్టిబడిరి. నిలువయున్న జర్మనీవారి నైనికులు వీరికి సాయమొనర్ప తీక పోయిరి. ఫ్రెంచివారు తోడ్పడుచుండ మనకాల్పంబు లీ పని దీర్చిరి.

నాతకేములు శ్రేయశేయములు.

గిరెంకీలో బ్రవేశించినవారియందు నాతకేములైన వారందరును శ్రేణిలగ పట్టుబడిరి. వారు పట్టణమును బ్రవేశింపు చుండ బ్రిటీషువారు వారిపై తీవ్రముగ తుపాకుల వారుజేసిరి. అప్పుడువారు వెనుకకుపోవ బ్రయత్నించుకొని బ్రిటీషు వారు చుట్టుముట్టియుండుట జూచి లొంగిపోయిరి. జర్మనుచక్రవర్తిగారు రణరంగమునకువచ్చుట. అలహాబాదు జనవరి 29:—పయోనీరుప్రతిక లండను విలేఖకుడిట్లు తంలి సంపుచున్నాడు:—లాబాసీవద్ద

బ్రిటీషువారిపై జర్మనీవారిక మొత్తముగా బడిరి. అప్పుడా సమీపమునందు జర్మనీచక్రవర్తిగారుండిరి. 1, 2, 3 పటాలములు ప్రతస్తముగ పోరునల్పించి. జర్మనీవారికకందకములవరుసను స్వాధీన పరచుకొనిరి. కాని బ్రిటీషువారు వారివైబడినపుడు వెనుకకు గొట్టిబడిరి. జర్మనీవారి ప్రయత్నములయొక్క వృధ యయ్యెను. వారికి యొక్కవస్త్రము వెనుకకు పోవుచుండ గలిగెను.

సేనాముఖము సందంతటను మనవైబడ వారు ప్రయత్నించుచుండిరి. ఇన్వెన్యవద్ద వారు మనవైబడిరి. ఇంతేగాక మనసేనాముఖమున బలహీనములగు స్థానములను సక్రమముగ కనిపెట్టుచున్నారు. మిత్రమండలివారి సేనాముఖము బలవరుప బడినది. అఖయన పంపబడినవారు వెంటనే పోరును బ్రవేశించిరి. హైందవ పటాలములు బాగుగ పని జేసెను. అఖయన పంపబడినవారు ప్రతస్తముగ తోడ్పడిరి. బ్రిటీషువారి వేహొగ్యము చక్కగ నున్నది. నాతావరణ మంత శోచనీయముగ నున్నపుడు వ్యాధిపీడుతులగు వారి సంఖ్య బహు స్థలముగనుండుట గమనింపదగి యున్నది.

లండను జనవరి 29:—(రెయింటు ఓమరు జనవరి 29) లాబెస్సీని ఫెత్తూరుబట్టకును నడుచు జర్మనుల వై్యముల నధికముగ పోగుచేసియుండుటచే బెత్తూరును పట్టుకొనుటకు గాను నేడు వారు మిత్రమండలివారి వై్యపట్టులను భేదించ బూనిరి. ఉదయము 6:30 గంటలకు వారు తాకుటవారంభించిరి. వారి ఫిరంగిదళమును ఫిరంగులుగల పోగుబండియునువారికి బాంబులయొందుండెను. అపొగుండి 7:30 మొదలు 9:30 లో పున బెత్తూరుమీద 20 గుండ్లను పరచెను. ఈయుద్ధముకొరకు వారు వెత్తుడినములనుండి ప్రయత్నించు చున్నారని శ్రేణి లుగా పట్టుకొనబడినవారు నడిచిరి. రెండుచోట్లలైయు వెయిజరుగారు స్వయముగా పూహములను తిలకించి నున్నామములను గమనించుచుండిరి. మిత్రమండలివారిని తీవ్ర ముగదాకి ఫెత్తూరుబట్ట ప్రక్కకుతరిమి లాబెస్సీ బెత్తూరుమా గ్గుమున రెండుపదాతివై్యములను పంపవలెనని జర్మను లుద్రే శించిరిగాని ఈపన్నాగ మడివరకే మిత్రమండలి వారికి తేలి యవచ్చుటచేత జర్మను పదాతివై్యములు సంకులముగ మిత్ర మండలివారిని దాకినంతన ప్రాణాపాయ కరమగు నగ్నివర్ష మును మిత్రమండలివారు కురిపించిరి. ఎదుటనున్న అంగ్ల కేరీఫ్ఫుదళమును ప్రక్కనున్న పరానుఫిరంగిదళమును వారిని వెనుకకు తరిమివేసెను. తక్కిన పటాలములను మిత్రమండలి వై్యపట్టులకు 500 మీటరుల దూరములోనికి వచ్చువరకును వారురక యుండి వెంటనే పరాను ఫిరంగిదళమువారి పై ఫిరంగులను కాల్చు సాగిరి. కొన నారెండు పటాలములను మిత్రమండలివారికి చిక్కిపోయినవి. ఈతీగ జర్మనులు 5 సారులు మిత్రవై్యములను దాకిరి ఒకసారి గిరెంకీ ఫాదిగొడి వరకును పోగిరిగాని చివరకు వెనుకకు తరిమివేయబడిరి. వెత్తులను గిరెంకీ కుయస్సీలకు చుట్టునున్న మైదానములలోనన్నీలు చాల గారుణము నొనర్చినవి. ఆ ప్రదేశములలో జర్మనుల శనములు కుప్పలపులుగ పడియున్నవి. మధ్యాహ్నము 8:30 వేళ జర్మనులు బెత్తూరుపైకి బలమైనగుండ్లను పరచిరి. వానిలోనొకటి జర్మనుశ్రేణిలకు సమీపమునపడెను నష్టమేమి యును జరుగలేదు. సాయంత్రము 5 గంటలకు పోరుముగిసినది.

బెల్జియము.

బ్రిటీషు విమానములు
బూరైమువిడ బాంబులువేయుట.
లండను జనవరి 28:—బ్రిటీషు విమానములు జర్మనీ వారి ఆధీనములోనున్న బ్రూజెస్పట్టణముపై బాంబులను వేసి నవి. మంచుపట్టియున్నను, గాలితీవ్రముగ వీచుచున్నను బాంబులు జర్మనీవారు యుద్ధసానులై నిలవచేసిన గిడ్డంగులకు చాలకన్నము కలిగించెను.

రష్యా

రషియావారినిజయము
శత్రువులు వెనుకకుపోవుట
లండను జనవరి 29:—వెల్కోగ్రాడ్ కార్యాలయను కొండలలో దక్షిణమునకు అగ్నేయ దిక్కున రెండుచోట్లలు జరిగిన యుద్ధములో మనకు విజయము కలిగినది. ఈ విజయ ము చాలముఖ్యమైనది ఏలయనగా? శత్రువులు తమ ముందు సామానును యుద్ధసానుగ్రని, కందములను త్రవ్వ పనిముట్లను వదలి వడిగా వెనుకకు పోవలసి వచ్చినది అనేకమంది ఉద్యోగులు నైనికులు శ్రేణిలగ చిక్కిరి. శ్రేణిలగ చిక్కినవారు ఇంతమంది యని చెప్పుటకు ఇంకను వీలులేదు. ప్రతివోటను శత్రువులు భంగపాలు నొందిరి. బుకోవిసాలా సిలిగరులు మారలేరి.

తూర్పురషియాలో యుద్ధము.
తూర్పురషియాలో రషియావారు ముందుకు వెళ్లుచు నేయున్నారు. వెల్కోగ్రాడ్, గంబీనెస్ అను ప్రదేశములకు శత్రువులనున్న అవనిలో యుద్ధము బహుతీవ్రముగ జరుగుచున్నది. ఈ ప్రదేశములలో జర్మనీవారు శత్రువులను కొట్టి వేయ బడిరి. లేదా ఉన్నట్లయినను వీరికి తమంతట తాము వెనుకకుపోయిరి. మనసేనలు, కామనీనా సాహాయ్యములన బార్మిమాఫ్ పరిగజాతా, భూమిలో మంతుగనులను వెట్టి జర్మనులను వెళ్లగొట్టిరి.

ఇటలీ.

ఇటలీ దేశపు తాటస్థ్యము.
లండను జనవరి 28:—ఇటలీలోని ట్రిబ్యూనా యను ప్రతిక ఇటలీదేశపు తాటస్థ్యము గురించి రోములోని జర్మను రాయబారియగు వానబులో రాకొమారునకును గియోలిట్టిగా రికిని యేవిధముగు యేర్పాటును జరిగియుండలేదని వ్రాయుచున్నది. ఈ ప్రతిక 30 గియోలిట్టిగారిది. వీరు చాల కాలము ఇటలీదేశమునకు ముఖ్యపుత్రిక నుండిరి. 1842-3 సంవత్సరములో బన్గించిరి.

ఆస్ట్రీలియా.

5 లక్షలమందిని దయారుజేయుట.
సిడ్నీ-జనవరి 29:—విద్యాకాభాగ్యశు మంత్రిగారగు కార్మికేలుగారు వస్త్రకుల కుపస్థానింపుచు నేడిట్లు చెప్పిరి:—కుపాకీజేటువార్లను 5 లక్షల మందిని తయారుజేసి నిలువ యుంచ వలచివాము. వీరు ఏమిమమమునైనను రణరంగమునకు పోవ సంసిద్ధముగ నుండురు.

జర్మనీ.

జర్మనీలోని గోధుమలను
దొరతనమువారు స్వాధీనపరచుకొనుట.
లాబోరు జనవరి 29:—సివిల్ అండుమిలిటరీ గజెట్టుప్రతి కాలండను విలేఖకుడు జనవరి 27వ తేదీని యిట్లని తంలిసంపుచున్నాడు. అమెరికానుండి హాంబర్గునకు ఆహారపదార్థముల దెచ్చుచున్న విల్ హెల్మీనాయుననోడ నైకితరులకే యాహారముల గొనిపోవుచుండెననియు ఆ కారణమున బట్టుకొన వీలు లేదనియు వాదముగలిగినందున ఈ విషయమున గలిగిన యాతురత జర్మనీలోని గోధుమలను పిండిని జర్మనీ దొరతన మువారు స్వాధీనము జేసికొనినది చెలియుట వలన దీరిపోయినది. జర్మనీ వ్యాపారస్థులలో ననేకుల ప్రోద్బలమున నీయోడ ప్రయాణము గావించుచుండెనని నమ్ముటకు కారణమున్నది. జర్మనీదేశమున కాహారపదార్థముల బంపుటవలన వై్యమునకు లాభముగలుగుట నిశ్చయము. ఇది యిట్లుంనను నిబంధన పూర్వక నిషేధ వస్తుసముదాయము ననుసరించి హేగులో నేర్పించిన సూత్రము బ్రిటీషువారికి కరబంధముగ నున్నది. జర్మనీ దొరతనమువారి ప్రకటన మూలకముగ ప్రజలవ్యయను ధాన్యమునుగాని గోధుమపిండినిగాని తమ స్వాధీనమున నుంచుకొనుట దుర్లభము. వీనివల తేయిత రాహార పదార్థములును నైనికులకై స్వాధీనము జేసికొన బడుట నిశ్చయమని నూచింపుచున్నది.

బ్రూకర్.

జర్మనీవారి మోడలలో బ్రూచెరుగూడ పోరునట్టుట వలన లండనువా లొకింత యాశ్చర్యము నొందిరి.

గాజెల్లి నాకను టూప్సిచో చేయుట.

జర్మను అధికారులు నిజమని ఒప్పుకొనుట.
లండను జనవరి 28:—'గాజెల్లి' నాకను శత్రువులు టూప్సిచో చేసిన మాట వాస్తవమని జర్మను అధికారులు వ్రాయుచున్నారు.

ఆస్ట్రీయా

ఆస్ట్రీయా విదేశ వ్యవహార మంత్రిగారిని
కెయిజరుగారు సన్మానించుట.
అంస్ట్రాం జనవరి 29:—ఆస్ట్రీయావారి విదేశ వ్యవహారమంత్రిగారు బారక్ బూరియక గారు జర్మనీ చక్రవర్తి గారితోడను, డా॥ వాక్ బెత్తూకహిల్స్ గారితోడను, జనరల్ వాక్ ఫాకెహిల్ గారితోడను వింతల నారించి సంగ్రహించినటుల బెర్లిను వాస్తవములమున చెలియుచున్నది. జర్మనీ చక్రవర్తిగారు బాక్ బూరియక గారికి బాక్ యో గిల్ విజయము నిచ్చిరట.

టర్కీ

ఎవ్వరు పాపాగారు

ఇదివరకు మిలిటరీ డ్యూటీలను తీసివేయుట.

లండను జనవరి 29:—టర్కీ గ్రాడ్—టర్కీ వాసిస్ట్రో

సేనాధిపతులగు ఎవ్వరు పాపాగారు 'ఇర్' జేరంతు వచ్చినవెం టనే 9వ టర్కీ సేనయొక్క సేనాధిపతిని, మరొకరి పోల మలయొక్క సేనాధిపతులను ఉద్యోగములనుండి తొలగించి "విద్యము, అభివృద్ధి" అను టర్కీ పంథుములో మెంబరుగా నున్న యావకులగు మిలిటరీ ఉద్యోగులకు ఆ ఉద్యోగములు యిచ్చి ట్లు తెలియచున్నది.

జర్మను రాయబారి.

మతియధమునకు పురికొల్పబడు.

లండను జనవరి 29:—పేలస్టయను జేతమునందలి

హైఫాపట్టణములోనుండు జర్మను రాయబారి యగు 'హెర్' హర్ టెగ్ గారు మహమ్మదీయులను మతియధమునకు పురి కొల్పబడుటకు, టర్కీ సేనలో చేరుచి బోధించుటకును యిటీ వల నాబునునకు జేర్చి, రాయబారిగారు ఆబూఆల్ హద్ గారివద్దకు వెళ్లి బోధించుటగా మతియధములలో విశేష బోధకముకలగ జేసికొనవద్దని ఆబూగారు చెప్పిరట.

పరిమార్చు.

పరిమియాలోని స్వీడనుదేశపు ఉద్యోగులు.

లండను జనవరి 29:—పరి యాదోరతమువారి కొలు

వుల చాలకాలమునుండి స్వీడను దేశములు పోలీసు ఆధికారులగున్నారు. వీరికి చాలకాలమునుండి జీతములు ముట్టుట లేదు. ఈ కారణమువలన మార్చి 1వ తారీఖున పరి యాను వెంటనే వదలి స్వీడనుకు రావలసినదని స్వీడను దొర తనమువారు ఉత్తరువులను పంపిరి. ఇది యిట్లుండగా జనరల్ జిల్ మార్చునుగారిని వారి అనుచరులను తమదేశమునకు వచ్చి తమదేశమునందలి పోలీసు కా ఫి ను సరియైన మార్గము. ముల్ టెట్టుదని కొంచు చీనా గవర్నమెంటువారు జిల్లి గ్రామును పంపిరి చీనా రాజధానియగు పీకింగునగరమునకు చేరుటకును, చీనాదేశముయొక్క సిత్తీగతులను కనిపెట్టుట కును కావలసిన దబ్బును జిల్ మార్ సర్ గారికి పంపించును. స్వీడను దొరతనమువారు అంగీకరించు పక్షమున జిల్ మార్ సనుగారు చీనాకు వెళ్ళవచ్చును.

[జిల్ మార్చునుగారు, వారి సహకార్యులు ఆ స లు స్వీడనులో పోలీసు అధికారులు. వీరిని స్వీడను దొరతనము వారి అనుజ్ఞమీద పరిమియావారు తమ పోలీసుకాఫి ను మంచి మార్గములో పెట్టుటకు పిలిపించుకొనిరి]

అమెరికా

ఇమిగ్రేషను విల్లు

లండను జనవరి 29:—అమెరికను ఇమిగ్రేషను విల్లుకు

ప్రెసిడెంటు విల్లునుగారు త్రోసివేసిరి.

బొంబాయి

బొంబాయి బ్యాంకింగు కంపెనీకేసు

బొంబాయి జనవరి 29:—క్రీడర కృష్ణకొత్తము బొం

బాయి బ్యాంకింగుకంపెనీకి మేనేజరుగనుండి 50 వేల రూపాయలను అపహరించినందునకును, మల్లారు గణేశకొత్తము, అనునతడును, రూపచంద్ర సూరపచంద్ర అనునతడును వీరికి డ్వాట్లు చేసినందునకును, చార్జీ చేయబడి బొంబాయి ప్రెసిడెంటు సెషన్సులో విచారింపబడుచున్నారు. మూడవ డ్వాట్టు యికి అనుకూలముగ నుండునట్లు మొదటియద్దాయుగుమేనే జరు జమాఖర్చులమార్చి తప్పదులెక్కలను తయారుచేసిట్లు కూడ చార్జీచేయబడెను. ఫిర్యాదు పక్షమున న్యాయవాది కేసును ప్రారంభించుచు నిట్లు తెలియజేసెను. ఈ బ్యాంకు 1898వ సంవత్సరములో స్థాపించబడినది దీనికి 20000 సంవత్సరములక్రిందట చిక్కులు తలపించినవి. నిలువజేసికొనిన వారందరు వారివారి సొమ్మును తీసికొనిపోయిరి. అప్పుడు బ్యాంకు ను మూసివేయవలసినవచ్చినది చాల భారతాలలో అసలు నిలువ యున్న సొమ్ముకంటె పెక్కువగా సొమ్ము బ్యాంకులోనుండి తీసికొనబడినది. దీనిమాది డ్రైక్టరు లాభ్యుడైనది. మూడవ ముద్దాయికి సంబంధించిన భారతాల ముఖ్యముగ కట్టు జరిగినది ఊరక యితర అప్పులియ్యబడినది ఇతరీ బాతాను నిలువ లేనిదే నిలువ యుండినట్లు చూపించియు దొంగపద్ధతులను కట్టియు నిట్లు చేసిరి. 1903వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు 25తేది

ఇతడు 9915 రూపాయలు బా కీ యుం డె ను త రు వా త ని 9915 రూపాయలు 51083 రూపాయల బా కీ తేలి నది. ఈవిషయమై మొదటిచార్జీ తీసికొని రాబడినది. రూప చంద్రున కిచ్చినసొమ్మువిషయమై యితరీని అడుగగా, తనకు దుకాణ మున్నదనియు, మంచివ్యాపారముచేయుచుంటినియు చెప్పినాడు. కేసు వాయిదా జేయబడినది.

బొంబాయి జైళ్ల కృష్ణగారి ప్రసంగము.

బొంబాయి జనవరి 29:—జైళ్ల పాఠశాలల శత వత్సోత్సవమునందర్భమున నేటి రాత్రి ప్రసంగించుచు బొంబాయి దివ్యపూ గారిట్లు నెలవిచ్చిరి:— నూరు సంవత్సరములక్రిందట నెహలియునతో విశాఖా రాష్ట్రాధిపతులందరు మహాసంగ్రా మము చేయుచుండ నీపాఠశాలలు నెలకొల్పబడినవి. ఇప్పుడు మరియొక్క మహాసంగ్రామము జరుగుచుండగా వీని శతవత్సోత్స వమున జరుపుటకయి నేటికక్కడ మనము సమావేశమైతిమి. అన్ని రాష్ట్రములను తమవశము చేసికొన వలెనని యెంచినదేశ ములవారితో మనము యుద్ధము చేయుచున్నాము నూరు సంవత్సరములక్రిందట నేయుద్దేశములతో నాం గ్లేయులు యుద్ధమునకు దిగిరి, ఆయుధ్దేశముతోనే, ఆభావ నలతోనే, అట్టిధర్మబుద్ధితోనే నేడును సంగ్రామములో బ్రవేశించిరి. కేలము అంగలమే ధర్మబలమని యెంచిన దేశ ముల వారితో మనము సోరాడుచున్నాము. మనదేశము మనల సేమి కొరచున్నది? మనమెప్పుడు మూడు విషయములను పాటించవలయునని మనవారు కొరచున్నారు న్యాయము, కవికము, గౌరవమును మనము పాటించుచుండ వలెను. సహాయమునకు కావలసినంత బలము మనవలసినదని మన కిది యుండకపోదు. ధర్మరక్షణకై మన సామర్థ్యమును వినియోగించుదుము కాని ధర్మమును నశింపజేయుట కెన్నటికి నుపయోగించము.

మొయిలు స్త్రీమరుసపోర్లు

బొంబాయి జనవరి 30:—ఇండ్లాండు వచ్చిన టపాలు నేడు ఒంటికంట 40 నిమిషములకు బొంబాయినుండి పోస్టులు ఎక్కువైతలలో బయలుదేరును

రైలువేగాదు దొంగతనముచేయుట

రెండుమాసములకితే జేయబడుట

పూనా జనవరి 30—కొన్ని కొళ్ళను, క్రిస్టమును, పండు గలలో శుభయోగించు ఆటవస్తువులను రైలులో పంపగా దక్షిణమహారాష్ట్రరైలువేయిన గోవాదేశమువరకు వి.గోమ్ము అనుగార్డును కృష్ణసోవానాయకు పోయింతుమను వీనిని దొంగిలించిరి. వీరిని కొరిగానులో మాడవ తరగతి మేజిస్ట్రేటు గారు విచారింపి గురువారమునాడు కేసులో తీర్పుచెప్పిరి. మద్యయి లిద్దగుట చేరి రెండవమాసముల క్రితము 50 రూపాయల జరిమానాయు, నిధింపబడినది. క్రిస్టమును ఆటవస్తులను దొంగిలించినందునకై మద్యయులు త్వరలోనే వీరివలననే విచారింబబడుదురు.

కరాచీ వర్తకము.

కరాచీ జనవరి 29:—వర్తకము సాగుటలేదు. రవాణా దారులు సరకులను కొనుటలేదు. సరకులను తీసికొనిపోవుటకు తగినన్ని యోడలులేవు. ఉత్తర హిందూస్థానులో సన్యాసు కూలరుగున్న ముతురిననది. గోధుములపంట దివ్యముగనున్నది.

కలకత్తా

గంగానారయంత్రశాలలు.

నిష్పముట్టుకొని వస్తువులు

కలకత్తా జనవరి 29:—బుధవారము మధ్యాహ్నము నిలువురములలోని గంగానారయంత్రశాలలకు నిష్పముట్టు కొనినది. దీని వలన 5 లక్షలరూపాయల వస్తుముకలిగినది. ఒక సరకుల గిడ్డంగులలో నీటిన్ని ప్రమాదము బయలుదేరినది. నిష్పనాధ్యులంత్రముల వలన నిది తక్కిన వానికి వ్యాపించ కుండ చేయబడినది. తక్కినవి నిష్పముట్టుకొనకుండ చూచుట కు వీరు పోయియంత్రములవారు కడచిన రాత్రియంత్రయు నక్కడ యుండివలసి వచ్చినది

నేలకత్తా వర్తక సంగతులు.

వర్తకయంత్రము జరుగుట.

కలకత్తా జనవరి 29:—కలకత్తాలోని వర్తకపు సంగతులు వారి సాంవత్సోత్సవము నేటి సాయంత్రము జరిగినది. అధ్యక్షతన వహించిన దక్షిణము. కే. బ్రాహ్మగారు తమయువ న్యాయములో నిట్లు నెలవిచ్చిరి:— బంగ్లాదేశా వ మే డె న

యధనావ ధ్వంసముగుట యెంతయు సంతోషకరము. దీని వలన తూర్పుసముద్రములోని వర్తకపుమార్గము లన్నియు సురక్షితముగ నున్నవి. హిందూదేశములోని కంపెనీలవారు తమ సహాయోద్యోగులను రణరంగమునకు వెళ్ళించినారు. లేదా కవాతు చేర్చుకొని తరిగితు అగుటకు వెళ్ళనిచ్చిరి. ఇది యెంతయు బాగుగావున్నది. కలకత్తాలో వర్తకమున కంతయెక్కువ నష్టము కలుగలేదు. సిత్తీగతులు ముందు చాల వృద్ధి పొందును. యుద్ధమువలన వర్తకమునకు కలిగిన చిక్కులు పోవుచున్నవి.

సంవత్సరపు నిపోర్లు

రిపోర్టు కమిటీవారు అంగీకరించవలసిన దని కొరచు జి. పీటను గారిట్లు నెలవిచ్చినారు:—మధ్యమగు పాలసప్తయి గురించి ప్రజలు యోచించవలెను. చంటిపిల్లల చావులు విప రీతముగ వృద్ధిమైనవి. అన్ని కైపులను అవశిష్టధర్మగు. సాల నుపయోగించు చుండుటవలన రోగములు ప్రబలుచున్నవి. బాల్లేటుకంపెనీకి సంబంధించిన ఆంధ్రునిట్లుగారు ముందు సంవత్సరమునకు యజమానిగ నెన్నుకొనబడిరి.

కలకత్తా పురాభివృద్ధిశాసనము

సవరణవిల్లు.

అలహాబాదు జనవరి 29:—ప్రత్యేకముగ నేర్పాటు చేయబడిన కమిటీవారు కలకత్తా పురాభివృద్ధిశాసనమును గురించి యోచించి కొన్ని సవరణలనుచేసిరి. ఈ విల్లు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యోచనయందున్నది.

కలకత్తా గనుల సంఘము

కలకత్తా జనవరి 30:—కెలడోనియను సంఘమువారి వలెనే కలకత్తా వర్తకసంఘమువారు (ప్రె)డ్మి అసోసియేషను) హిందూదేశపుగనుల సంఘమువారును గూడ కాలాను గుణ్యముగ నిపుడు జరుపబడవలసిన వార్షికములగు విడుదలను మానివేసిరి. ఇవట నిన్నటి దివసున ఖిశకభూగర్భ సంఘము వారి వార్షికసభయందు కర్నలు యఫ్. జే. ఆగార్బెగారి యావన్యాసము చదువబడినది. ఇనుము పరిశ్రమలను గురించి హిందూదేశమున సంవత్సరమునకు దామాషాను 80 వేలటన్నుల వంతున మాత్రమే సంస్కరింపబడనిలోహము గనులలో నొక్కరితీనే పెక్కు సంవత్సరములనుండి కలుగుచున్నది. ఇది చాల తక్కువగా నున్నది. పోలి సంవత్సరమునకు విదేశముల నుండి దామాషాను 160 లక్షల టన్నుల ఇనుపవస్తువులు దిగు మలి యగుచున్నవి. ఈరీతిగా 1911వ సంవత్సరమువరకును జరిగినది 1911 లోబాతావర్తకసంఘమువారుకాట్టిలో పరిశ్రమలయ మును నిర్మించుట వలన 50 లక్షల టన్నుల నిలోహము ప్రబలి నది. వారు ఇనుమునుఉత్పాదించుచుగా కలిగించుచున్నారు. 1913వ సంవత్సరమున 25 వేల టన్నుల ఉత్పాదనలు పట్టాలను గూడ వారు చేసిరి. విస్తారముగ నినుపలోహము బంగాళా ఇనుపవర్తక సంఘమువారికి గూడ నిటీవలభవ్య మగుటచే వారు బారుకారులో నిర్మాణకాల నేర్పవప గలిగి గాన ప్రాచీన కాలమున ఇనుము ఉత్పాదకముల కీదేశ మెట్లు సుప్రసిద్ధ మయ్యుండెనో అట్టి ప్రసిద్ధియే మరల కలుగ నున్నదని మూడవ లగుచుచున్నది. గాన గత 8 సంవత్సరము లలోను ఇనుమువిషయమున బాలాభివృద్ధి కలిగినదనియు చెప్ప వచ్చును. దీనివలన మనమీసోపానపాలో ప్రభుసోపానమునై మాత్రమే యిప్పటికడుగు పెట్టి గలిగితిమనియు నున్నతభాగము నిధిలోపాంచి ప్రతివత్సరమును విదేశీనిర్మలములగు ఇనుము ఉత్పాదనలక్రింద వ్యయపరచబడుచున్న యపారధనసంఘము లో యుక్తభాగమును గ్రహింపగలుగుటకు పెక్కు-సంవత్సర ములు పట్టుననియును గ్రహింపవలెను 1918వ సంవత్సరములో కట్టులు కత్తెరలు మొదలగు నవిగా క ఇతనామగ్రులు విదేశములనుండి 2 కొట్ల పానులు విలువగలవి ఈ దేశమునకు వచ్చియున్నవి. ఈ దేశమున నీ పరిశ్రమ నిధివృద్ధిచేయుట కవకాశ మధికముగకలదు. తగిన నేర్పుగల పనివాండురీ దొరక కుండుట కొప్పు నిగోధమగుచుగాని కొన్ని సంవత్సరములు గడచినగాని ఈ లోబుతీరదు అనిఅయనయుపన్యసించిరి. హెచ్. హైడెనుగా నీసంవత్సరమున కధ్యక్షులుగా నియమింపబడిరి.

అలహాబాదు

హిందూ విశ్వవిద్యాలయము.

అలహాబాదు జనవరి 29:—హిందూ విశ్వవిద్యాలయ సంఘమువారు త్వరలోనే అలహాబాదులో సమావేశమగుదురు. వ్యవహారములన్నియు సరిగనుండుటవలన కేపు ఢిల్లీలో సమావేశమగు సామ్రాజ్య శాసన సభలో, సర్ హోద్యోగ్యు బట్టగుగారు హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించినవిల్లు ప్రవేశపెట్టవచ్చును. కాలక్రమముననిది సిద్ధాంతా జరుగు సభ యందంగీకరింప బడును.

రైలుపేటికల్లు ఇన్స్పెక్టరు

ఒక ప్రయాణికుని కొట్టుట.

ఆలహాబాదు జనవరి 9:— తూర్పు ఇండియా రైలు పేటికల్లు ఇన్స్పెక్టరు యొక్క పేరును ఒక ప్రయాణికుని కొట్టుకొన్నాడని నష్టమునాటికి స్వాగతమును రాగా, పేటికల్లులను తనిఖీ చేయు ఇన్స్పెక్టరు గ్రేట్ బ్రెజిల్ అనునది, ఎక్కువగా చల్లించి వలసినదని రైలుకదలునప్పుడు ఆడిగెను. దానిమీద ప్రయాణికుడు తనవద్ద సాములేదని చెప్పెను. అంతట ఇన్స్పెక్టరు భానికొట్టి కదలుచున్న రైలునుండి క్రిందకు త్రోసివేసెను. పాప మతనికి మోకాళ్లమీదను, రొమ్మలమీదను, ఇంక నెన్నియోచోట్లను దెబ్బలుతగిలినవి. ఇన్స్పెక్టరు అసలు పేటికల్లు నుకూడ లాగివేసి దానిమీద ప్రయాణికుడు ఇన్స్పెక్టరుమీద కేసుచేయగా, ఆలహాబాదు జాయంటు మేజిస్ట్రేటుగారు ముద్దయని చార్జీ చేసిరి. తాను విరోధియనుడు గనుక జ్యూరి సాహాయ్యముచే విచారింపబడవలెనని ముద్దయి కోరినాడు. కేసు విచారణ నిమిత్తము డిస్మిస్సే మేజిస్ట్రేటుగారి దగ్గరకు పంప బడినది.

ఫిరోజ్ పురము

ఫిరోజ్ పురము హత్య కేసు.

ఫిరోజ్ పురము జనవరి 29:— ఫిరోజ్ పురము హత్య కేసులో ముద్దాయిల వాక్యాలను చాటుచేసికొనబడినది. తాము యెర్రపనలలో వారంటిమనియు, బసవారతులలో, జోవాలసింగులను సాత్యచేసినవారిలో తమకు సంబంధమేమియు లేదనియు, తమకు నోగలగుంపుతో సంబంధములేదనియు, బండిలో దొంగి రంపము చూస్తున్నవానిని గురించి తమ కేమియు తెలియదనియు ముద్దాయిలు చెప్పకొనిరి. ముద్దాయిల వక్రముగురించి వీరిపక్షపు వాక్యాల పరిశీలించబడిరి. ముద్దాయిలందరుచీనాలోనో, ఆమెకాలోనోయుండినట్లును, వీరిలోచాల మంది యిటీవలతిరిగివచ్చి వారివారి గ్రామములలో కొద్దిరోజులుండినట్లును, దానితరువాత వీరిగురించి తెలియదనియు, సాక్ష్యములలోలేనది. వీరిగుంపులోచేరినయితరులు హత్యచేయుట వలన ప్రతిముద్దయికి దీనిలో ఎంత బాధ్యతయున్నదను విషయముగురించియు, అత్రావరు చెప్పినవంగు లెంతవరకు నమ్మతగియున్నదను విషయము గురించియు ముద్దాయిల వక్రమునను ఫిర్యాదుపక్షమునను వాద ప్రతివాదములు జరిగినవి.

అక్సెస్ డిప్రేషన్.

మోగాలోనో మఱి యెక్కువనో, బండిపోటు చేయు నుద్దేశముతో, ఒకగుంపు బయలుదేరినది. ముద్దాయిలకు వీరితో సంబంధమున్నది. ముద్దాయిలందఱు దోషగులని అక్సెస్ డిప్రేషన్ తమ అభిప్రాయముతో తెలియజేసిరి. తీర్పుముందుచెప్పబడును.

నాగపురము

సర్ బెంజమిను రాబర్క్ ననుగారు.

మునిసిపాలిటీవారు సన్మానపత్రము వర్పించుట.

నాగపురము జనవరి 29:— 25 వ తేదీని యాత్రలు పురపాలక సంఘమువారు సర్ బెంజమిను రాబర్క్ ననుగారికి సన్మానపత్రము వర్పించిరి. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల విషయమై వీరఅఫ్రికా వెల్లి చేసిన సాహాయ్యముగురించి వీరిలో నుదాహరింపబడినది. వీరి మాదరగము క్రిందనొక గానపథకము జరుగవలెనని జరిగినది. దీనివలన వసూలయినసాము యధ నిధికియ్యబడును.

యధ నిధి

మధ్యరాష్ట్రములలో నెలకొల్ప బడిన వేల్పురావువారుని యధనిధికి 52 వేలు వసూలయ్యి. అక్టోబరు 31 వ తేదీ వరకు సామంతరాష్ట్రముల వారిచ్చిన సాముకూడ కలిపి యింతవచ్చినది. రమారమి 25 వేలు నాగపురములో జమయినది.

క్రిక్ కేషులయిన సర్ ఆర్థుర్ బ్రెన్ నెరుమాస్పెట్టుగారు

నాగపురములో నంత్యక్రములు జరుగుట.

నాగపురము జనవరి 29:— బొంబయి మొయిలు వచ్చినతోడనే నేటియందయమున సర్ ఆర్థుర్ బ్రెన్ నెరు మాస్పెట్టుగారి అంత్య క్రీయలు నాగపురములో జరిగినవి. తోడియుగోగ్రులు చాల మందికి వచ్చియుండిరి. వీరిశవము ఫిరంగిని తీసికొనిపోయి బండిలో తీసికొనిపోబడినది. దీనిమీద ఆంగ్లేయపతాకము ఎత్తబడి రోమను కేరలిక్రమద్వితీ తీసికొని వెళ్ళిరి. కొంతసేపు ప్రార్థన జరిగిన తరువాత శవము సమాధిచేయబడినది.

డిల్లీ

రాజప్రతినిధిగారు విందుచేయుట

ఆలహాబాదు జనవరి 29:— ఫిబ్రవరి 28 తేదీని రాజప్రతినిధిగారు డిల్లీలో నొకనిందుచేయుచు.

వైద్యులు-దొంగబిరుదులు.

డిల్లీ జనవరి 29:— కొంతమంది వైద్యులు బాబుగా తెలియకపోయినను దొంగబిరుదులను పెట్టుకొని వైద్యకృత్తి నభ్యసించి దొంగలను బాగుచేయుట లేకపోగా, పాడు చేయుచున్నారు. ఈ దురాచారమును గురించి ఇండియా రోరతనమువారు బహుశా త్వగలో కాసములను చేయవచ్చును. మెడికల్ రిజిస్ట్రేషనునుగూర్చి వెద్దరాష్ట్రము లన్నియు సంయుక్త రాష్ట్రములతో సహా, కాసములు చేయుటకు సిద్ధముగ నన్నట్లు తోచుచున్నది.

ఒక కేసుకు బదలాయించుట.

డిల్లీ జనవరి 29:— లాలాభాగూరు దత్తాగారికిని, దివానుమంగళేశ్వరగారికిని గురువును కేసు లాబు డిస్మిస్సే మేజిస్ట్రేటు కోర్టుకు బదలాయించ బడినది. మంగళేశ్వరగారు హిందూస్థానమును ఎన్నుకొని, మ్యుచియల్ తెలిఫీటు సంఘమునకు మేనేజింగు డైరెక్టరు.

వైస్రాయికివచ్చిన యుద్ధవార్తలు.

డిల్లీ జనవరి 29:— వైస్రాయికి 28 వ తారీఖున లండను నుండి ఈక్రిందివార్తలు వచ్చినవి:—

నాకాయుద్ధమునందు విజయము.

బ్రిటీగారుపంపిన రిపోర్టులో ముఖ్యమైన విషయములు రెండు గమనింపదగియున్నవి. ఒకటి, మనయుద్ధనామల గంటకు 29 మైళ్లవరకు పరుగులు, రెండవది; మనవానలు 18000 అడుగుల దూరమునకు విశ్రాంతి పొందగలరై ఫిరంగులు కాల్పుట. “లయన్” ట్రైగరు అను మనవానలు అన్నిటికన్న ముందుడని జర్మనువానలను సమీపించినందున మొదట జర్మనీవారుపెసిన ఫిరంగిగుండ్లు అన్నియు వీరిరెంటి మీదనే పడినవి. “లయన్” లోని ఇంజను ఒకటిచేడిపోయినది. లయన్ ఫలిరాజనితోచి బ్రిటీగారు దానిమీదను రాజ్యపతాకమును “ప్రిన్స్ రాయల్” మీదకు మార్చిరి. ఈనాకాయుద్ధములో బ్రిటన్ అను జర్మను యుద్ధనావ, కాలబర్తూత్రాసరు, మంచి చేయబడినవి. మరిరెండు యుద్ధనావలు మండివానికి చాలనప్రము కలిగినవి. మననావలలో లయన్కు ట్రైగరుకు తప్ప తక్కిన వానికి దెబ్బలు తగులలేదు ఈజిప్టు.

ఈజిప్టును సరిహద్దులలోనుండి రక్షించుచున్న బ్రిటీషు సేనను టర్కీసేన సమీపించినది, ఎల్ కాంటారావద్ద బ్రిటీషు, టర్కీ సేనలకు యుద్ధముజరిగినది. ఇతరచోట్లగూడ ఈజిప్టుమీదికి వచ్చుచున్న టర్కీసేన అగమ్యుచున్నది.

ఫ్రాన్సులో యుద్ధము.

ఫ్రాన్సులో యుద్ధమునందు ఫ్రాన్సు మైదనియు, రెండువైపులను చాలమంది సైనికులు కప్పమైనియు యిటీవలి వార్తలవలన తెలియుచున్నది. సోమవారమునాడు జర్మనీ వారు మనసేలవైబడి బహుత్తముగ పోరిరి. మనసేన 5 పర్యాయములు తమస్థానములను కదలి వెళ్లవలసినవచ్చినది. మంగళవారమునాడుకొత్త సేనలవచ్చినందున మనసేనజర్మనీవారి వైబడిగి వెన్నేవద్దసోమవారమునాడుపోట్లుకొనిన కందకములనుతిరిగి ఆక్రమించుకొనినది. లాబెస్సీ, బెక్యూరెన్, మధ్యము రోడ్డుమీదనే 6 జర్మను అధికారులయొక్కయు 400 సైనికులయొక్కయు శవములు పడియున్నవి. ఇవ్రెసుకు కూర్చుగా నెత్తునువచ్చుచు కంకణములమీద పడినప్పుడు జర్మనీవారు మూడు ఒక పటాలమున్నచు నవ్వుపడిరి. నెంటుమిసోలేవద్ద మ్యూజింగువై బర్మనీవారు కొత్తకట్టుకున్న నాలుగు వంతెనలను ఫ్రెంచివారు నాశనము చేసిరి. ఎయికుకు ఉత్తరము నను, లాకుకు దక్షిణమునను గ్రామమువద్ద 25, 26, తారీఖులలో ఫిర్యాదుయధము జరిగినది. జర్మనీవారు వెద్ద పిరంగులను విసుకు విరాములేకుండ కాల్చినందున మంటిగడ్డలు, రాతిబండలు అడ్డమడి రెండుపటాలములు మధ్య చిక్కుకొని పోయినవి. ఈకాణిఖులన ఫ్రెంచి సేనవెనుకకు వెళ్లవలసి వచ్చినది. తిరిగి ఫ్రెంచివారు జర్మనులవైబడి తీవ్రముగ పోగి పోట్లుకొనినప్పులముచాలవరకు సంపాదించుకొనిరి ఉత్తరపు నిక్కున వేయిజర్మనుల శవములు పడియున్నవి.

నూతనప్రతిపక్షము

నూతన ప్రతిపక్షము యందలి రిల్ కాకల్ జిల్లాలో రషియా సేనలు ముందుముందుకు పోయి జర్మనుసేనలవైబడి పన్నీలలో పోడిచి అనేక మారులు వెనుకకు కొట్టినవి. విస్సు లానని ఎవమవైపుక రషియా సరిహద్దులను కాపలా చేయుచున్న సేనవైబడి జర్మనీవారు తీవ్రముగ పోరిరి. రషియా వారు జర్మనులకు గొప్పనష్టము కలిగించి వెనుకకు కొట్టి

రి. గెలీసియాలో అస్ట్రీయనుసేనలు ముందుముందుకు వచ్చి రషియానులవై పరుచున్నవి. కాగరషియాను ఒకొని నాలో వాని వెనుకకు కొట్టిరి. రషియా సేనల కాళ్ళను ప్రాంతములలో చూపుచేవియు లేవు. అస్ట్రీయను యుద్ధము జరిగినది.

రషియాకుఅప్పు.

బ్రిటీషువారు రషియాకు 25000000 పౌండులు అప్పు యిచ్చునట్లు ఏర్పాట్లు జరిగినవి.

ఇంగ్లీషువిమానములు.

వైస్రాయికి విశేషవిజ్ఞానము వ్రాయుచున్నాడు:— గాలిసరిగా లేకపోయినను, ఒక చెంపవిరోధులు తెరవితే కుండ పడగొట్టినరెనని ఫిరంగులు కాల్పుచున్నను మన విమానములు గొప్ప సాహాయ్యమును చేసినవి. ఆలురోజులు మట్టుకు ఏమిపనిచేయకుండ యుండెను.

హిందూచేశత్ర సేన.

డిశంబరు 20-వ తారీఖువరకు కందకములలో నిలచి యుద్ధముచేసి అలసిన హిందూచేశత్ర సేన, అప్పటినుండి రెండు నెలలు విశ్రాంతిని పొందితిరిగి సేనాముఖమునకు వచ్చినది. వీరు విశ్రాంతిని పొందివచ్చినందున యుద్ధముచేయుటకు సిద్ధమై యున్నారు.

బర్మా.

రంగూనులో విశ్వవిద్యాలయము.

ఆలహాబాదు జనవరి 29:— బర్మారాష్ట్రమునకు సంబంధించిన, విద్యావిషయములను, రంగూనులో విశ్వవిద్యాలయము పెట్టువిషయమును, బర్మించుటకై బర్మాలోని విద్యా శాఖాధికారియగు కెన్వెరంటునుగారు డిల్లీకివెళ్ళుచున్నారు.

బర్మాలోని బాటలు

దొరతనమువారి సాహాయ్యము

రంగూను జనవరి 30:— బర్మాలోని బాటల నిమిత్తము ఇండియా దొరతనమువారు సంవత్సరమునకు 15 లక్షల రూపాయల నిచ్చుట కాలించిచుచున్నారట రంగూనునుండి మాండలేరు కేయబాట ప్రారంభించబడును.

రాజధాని కళాశాలలోని విద్యార్థులు.

దక్కాలో విచారింపబడుచుండుట.

కొందరు విద్యార్థుల బిటీవల దక్కాలో పట్టుకొనబడిరి. వీరిమీద కేసుస్పృతి 100 వ నెట్ల ప్రకారము కేసుచేయబడినది. దక్కాలోని డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు, కుమారగిరిశ వల్లడసింగుగారు వీరిని విచారింపచున్నారు. దక్కాలో నయిదు గురుకు, కలెండోలో ముగ్గురును, మొత్తముమీద యెనమండ్రుగురు, పట్టుకొనబడిరి. విచారణ నిమిత్తము వీరిందగు దక్కాకు తీసికొనిరాబడిరి. దక్కాలో పట్టుకొనబడినవారును, గోలండ్లో పట్టుకొనబడినవారును ప్రత్యేకము, వెరుచేర శిక్షలు లకు విచారింపబడుచును. శ్రీశైవులగు, మధుసూదన భట్టాచారి, కెకోనుచంద్రగుప్త, జగద్రంజనగుప్త, కుముదకుమారగుప్త అను విద్యార్థులు, దక్కాలో నడియెడ్డుకు వింకవిష్ణుచటన్, బసవంతు సన్యాసి, ఫజీంద్రమోహన్ ముఖర్జీ యనువారు గోలండ్లోను పట్టుకొనబడిరి. ముద్దాయిలలో కొందరు కలకత్తా రాజధాని కళాశాలలోని విద్యార్థులు, మరి కొందరు పదితెన కళాశాలలో చదువుకొనుచున్నారు. రెండు కేసులలో ఫిర్యాదు పక్షమున సాక్ష్యము తీసికొని రాబడినది. తామెక్కుడ చూపుచుచుచేయుచున్నది. వీరు తృప్తికరముగ తెలియజేయలే కున్నారుట. వీరు మారుపేరను చెప్పిరట. వీరికి బండిపోటుచేయుచుద్రోకులనట. ముద్దాయిలు సాబ్ గ్రాఫు తీయబడినట్లు ముద్దాయిలపక్షమున వారు శ్రీశైవుల చుట్టి కా రొక దంభానుచేసిరి. దానిమీద నిందియమై విచారింపబడుకొప్పునాటికి అధికారులేదని వ్యాయాధికారి తెలియజేసెను.

ఆస్ట్రేలీయాను:— అనాదిసిద్ధమైన హిందూచేశ

మతము నభ్యసించునా ఫలములతో సమన్వయంప నుద్దేశించు హిందూమత ముగములలో నీయ్యాసమాజ మత్యంతతక్రమం లేమనవచ్చును. విశిష్టమైన మతములనుబట్టి ప్రముఖులగు లభవతిరాయగారి ప్రతిష్ఠాపనముగూర్చి వ్రాసినచరిత్రము ప్రయోజనకరము నుండలదు. ఆగ్రంధమున కార్యసమాజ మునీరు: బాల్మక్రీష్ణకవిసేనవారు శిష్యాకాలములోనే దానిని ప్రకటించెను. దీన్ని వెచ్చు గారి యుపోద్ఘాతముకూడ నంది ముద్దుబడి యుండును. అది సేమకౌప్రసిక వ్రాయుచున్నది.

హంపి శిథిలములు.

నిన్న పదిమం సాయంకాలము 5-15 గంటలకు విశ్వ విద్యాలయ విద్యార్థులు మద్రాసు లిటరరీ సొసైటీ వారి కోరిక మీద బిక్ సర్ సభావేదనయ్యను ఆంగ్ల పాఠశాల ప్రధానములు ఆసేతుల సభావేదనయ్య నిండి పాఠశాల ప్రధానములతో మన గవర్నరుగారిని శ్రీ వెంకటేశ్వర ప్రభుత్వము ఆహ్వానించినది. ఉపన్యాసకులగు లాంగుహరస్వామిగారిని సభకు తెలియజేయుటలో గవర్నరుగారు లాంగుహరస్వామిగారు ఉపన్యసించుటకు విషయమున వారు ముగ్ధులై పరిశ్రమ చేసినవారిని మిక్కిలి జాగ్రత్తతో విషయము విమర్శించినవారిని మున్నగువాక్యములు కల్పించిరి.

లాంగుహరస్వామిగారు మాజీ బ్రాహ్మణులలో శిథిలములయొక్క పటములను ప్రదర్శించుచు సుప్రసిద్ధమైనది దానికి నువ్వకము ముగా విజయనగర సామ్రాజ్యపుచరిత్రను శ్రీ శ. 1886 మొదలు 1185 వరకును సంక్షిప్తముగా తెలియజేసిరి. మొదట ఆంగ్లంబి రాజధాని నామంబులయొ పేదప క్రమక్రమముగా వారాజధాని గుంజుప్రదాటి ఇప్పటి కేలమునగుల మహా స్థానమున వామించుటయొ విజయనగరమున అన్వేషణి ధానమునందులయొ వర్ణించిరి.

తిరునాథ పటములనాద వారంబించి ఇరువదింటిని కను బించిరి. విజయనగర సామ్రాజ్యముల గొప్ప యాత్మగమయము లలో వాస్తవముగా నలరారినవారము దిబ్బమొదలు మాజీరమంబి రామస్వామిదేవాలయము నగరరాజధానినగుల సుప్రసిద్ధి కలిగించుచుండిన దివ్యతలములు మున్నగువానితో 'సో' చిహ్నములై పతివ్రతల త్యాగమును చాటుచు చూపకుల మృత్యుకాక్షక మొనర్చు లాచిత్రముల వరకును సాంప్రదా వ్యవస్థతో కాపించిరి.

కరువారి గవర్నరుగారి యనుమతిపొంద ర్చనప్రారంభ మయ్యెను.

గౌ. వాస్తవ్యుగారు మొదట ఉపన్యసించిరి. వారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు లాంగుహరస్వామిగారు మహాశిలు కట్టడ ములలో నిమగ్నముల భూరస్థు పనిచే రుపయోగించుచుండిన పద్ధతినికల్పించిరి. మహావ్యక్తి కర్తవ్యతను కన్పించుటకు కృష్ణదేవరాయలదిగాగల వారికాలమున విభేదములేక మహా స్మృతియులకు ఆచారమున ప్రసక్తియుండుచేకారణముని కొం దుల సుహృద్భావము శ్రీలు కూడరాజాంశుపురమున నుండు వారనియు విజయనగరసామ్రాజ్య వాతమునకు నైకకారణముల లో నిదియు నొక్కటగునేమోదనియు గూడనూచించిరి. విశ్వవిద్యాలయ పండితులగు శ్రీయంతకృష్ణస్వామిఅయ్యంగారు గారు వి.యనగర పట్టణపు చరిత్రను గురించి కడుదూరము ముప్పించిరి. వాక్కులుకల్గి ఇతరులగరమును నిర్మించి చివట తప్పనియు నైదుగురువేరు వేరుగాసానములను సాపి చు కొని రాజకార్యముల నిర్వహించుచు కొంతకాలము గడ చిన పిదప వామైదను నొక్కటై విజయనగర మైనదనుటకు నిద్రానములన్నవనియు వాదించిరి.

శ్రీయంత గౌ. హరిసర్వోత్తమరావుగారు తాము చిరస్థ లో నిడుటకు లేవలేదనిచెప్పుచు ఉపన్యాసకుల విజయనగర శిథిలముల విషయమున నింతతృప్తిపూర్వకం సభకునానందము కలుగజేసిండుటకు సభావారకృష్ణులని తెల్పియొక్క సలహా నిచ్చువాడైరి. వి.యనగర సామ్రాజ్యములలో నుత్తమదగుకృష్ణ దేవరాయలు కొన్ని విధముల ప్రతిమానమును వాస్తవము ను తెలుగుభాషలో నిర్మించిగాదు నిర్మించిగాదు అప్పటి వారి భావములు, ఆదర్శములు తెలిసిన యెడల ఇప్పుడునిలిచి యుండు శిథిలముల యర్థమును గూడ బాగుగా తెలుగుగుటకు వీలగును విజయనగర సామ్రాజ్య చరిత్రనిర్మించుటలో ఇదివరకు తెలుగు వాస్తవమును తగినంత యుపయోగించుకొనినట్లు కానరాదు. కావున ఆచరిత్రభాగమును విమర్శింపగోరువారు అనకాళిము కలగజేసికొని ఆవాస్తవమును నుపయోగించు కొనుట లేదు.

వాస్తవమునా వారినుగారు సభాపక్షమున లాంగు హరస్వామిగారికి వందనములొప్పించిరి.

తిరునాథ గవర్నరుగారులేచి యుపసంహరించుచు నీ ప్రసంగమును స్మరింపజేయుచు నుపన్యసించిరి.

ఉపన్యాసకులు ఈ ప్రదర్శనమునకు కాలసీన పటమున కయి చేసిన పరిశ్రమ యట్లుండగా హంపిలోనే యెక్కుల సాగునపడియున్నారు. ఆసాటువకు ఆపరిశ్రమకు నేటిసభ వారు చూడజేయుత్యాహములేగిన ప్రాద్యులను విశ్వసించు చున్నాను. విజయనగర జగ్గమునుగురించి చెప్పుచోకొక్కవిష యము భాగిక ముందుకొనవలెను. ఇప్పటికి ఆవిషయమును గురిం

చినపని బహుస్వల్పము జాగినది. ఇంక నెంతయో కలదనుటలో లాంగుహరస్వామిగారు వాస్తవో నేటిభవింతురు. విజయనగర వాస్తవమిషయమున నిచ్చుట నియ్యబడిన సలహాయొకటి ముందికల్గెను. దానిని లిటరరీ సొసైటీవారును మన విశ్వవిద్యాలయమువారును గమనించి పనిచేయుదురా? అందువలన సల మొన గూడగలదని చెప్పుచున్నాను. ఇంత యుపయోగకర ముగు నుపన్యాసమునందలి విషయములకు లాంగుహరస్వామిగారు వందనయొ.

పిదప గౌ. వాస్తవ్యుగారు గవర్నరుగారికి వందనములు కలుపుించుటలో సభముగి నెను.

ఒక వాస్తవ్యులరు రాజీయిచ్చుట.

లండను జనవరి 29:- లాకాస్టరు, డబ్లిక్ వాస్తవ్యులరుగ నున్న వాస్తవ్యులరునుగారు రాజీయిచ్చిట్లు తెలియజేయుదు.

జర్మను సైనికుల సప్తము

లండను జనవరి 28:- ఆంగ్లేషియు జర్మనీవారు సైనిక సప్తములను తెలియజేయు 141 వ జాబితాను ప్రకటించిరి. జన వరి 21 వ తేదీవరకు ఒక ప్రవ్యవస్థ సైనికులమాత్రము 998938 మంది సప్తమైరి.

పరాసు యుద్ధమున.

ఇంగ్లండును దర్శించుట.

లండను జనవరి 29:- పరాసు యుద్ధమునతి ఇంగ్లండు ను దర్శించి వచ్చిన సంగతిని సుగుర్ని పారిసు మైము ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:- ఇంగ్లండు యని వరకు చేరిన యిప్పుడు చేయుచున్నట్టియు సాహాయ్య ము, ఇంతయు చెప్పుటకు వీలులేదు. ఇప్పుడు కొంత సేనకు కావలసిన ఆయుధములు మున్నగు సామగ్రిని బ్రిటిషువారు తయారు చేయుచున్నారు. సైన్యములను కూర్చు పనులలో నుండుటవలన ఫ్రాన్సు, రష్యాలు మిలిటరీ కావలసిన సప్త యని చేసికొనాలనున్నవి. వీనిని కూడ ఆంగ్లేయులే సప్తము చేయుచున్నారు.

జర్మనీ, ఆస్ట్రీయా సేనలు.

కాశ్మీరియాలో చేరుచుండుట.

లండను జనవరి 29:- ఫ్రెంచ్ గారు:- కాశ్మీరియా ప్రాంతములలో జర్మనీ, ఆస్ట్రీయావారు తన సేనలనున్నటిని తీసికొనివచ్చి 80 మైళ్ల పొడుగున నిలుపుచున్నట్లు ఫ్రెంచ్ గారు నుండి తెలియుచున్నది. హంగరీలో ఫ్రాన్సు సైన్యయాద్యము సరిహద్దులందు మాడు బజేరియా సేనలనుంచి. ఇదిగాక ఆరు ఆస్ట్రీయా సేనలు కూడ కక్కడ నున్నవి. ఈ సేనల నిక్కడ కూర్చుటకు కారణము వీలైన యెడల తిరిగి సర్వయామిద పడుటకును, నీలుకానిపక్షమున సర్వయామి సాహాయ్యమునచ్చు రుద్యమ సేనలతో పోరాడుటకుని తెలియుచున్నది జర్మనీవారు తమ సేనలను సర్వయామి నుండి కడిపి ఆతలనుండి వచ్చుచున్న టర్కి సేనలతో కలుపవలెనని యాచించుచున్నట్లు తెలియ కచ్చినది.

పార్సిను ప్రకటన

లండను జనవరి 29:- పరాసు అధికారులట్లు ప్రకటించు చున్నారు. ఆగ్నేదక్కడ యుద్ధములు జరిగినది. అన్ని మన కనుకూలముగనున్నవి ముఖ్యోద్దేశ్యమునకాల్పలము ఒకయినుక లిన్నెనను అక్రమించుకొనినది మనభీరంగులు జర్మను విమాన ములను ధ్వంసముచేసినవి ఇతరచోట్ల భీరంగుల యుద్ధము జరిగినది. జర్మనీవారి కాల్పలము మన సేనమీద పడినది. కాని మనకు గొట్టివేసితిమి. మనము మండుకు బోయిన ప్రతీకములన్నింటిని చక్కగ బలపరచుకొంటిమి.

నోటీసు

గుంటూరు అడిమిపల్లె తెంపారరీ సబుజోర్డు ఫయిలు. ఆసలు 1914 సం॥ నె51 రు లో తెనాలి శ్రీరాజరాజేశ్వరీ స్వామిగారిని 1915 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 10 తేదీన సదరు సబుజోర్డువారి యుత్తర్వుప్రకారం సదరు కోర్టువద్దనే వేలంవేయబడును. పాటపెట్టు వారు సదరు వేలంపర్తులను గురించి ఈదిగువ సంతకముచేసిన వానికి వ్రాసి కనుక్కొనవచ్చును. ఆర్. యస్. సుబ్రహ్మణ్యఅయర్ డిసేవరు 18-1-15 డిస్ట్రిక్టు కోర్టుకల, గుంటూరు.

TELEGRAMS.

Colonel Agabeg on Iron Industry.

CALCUTTA, January 28
The Calcutta Trades' Association and the Indian Mining Association are following the example of the Caledonian Society in having no annual dinners this season. Address by Colonel F. J. Agabeg was read at the annual meeting of the Mining and Geological Institute of India here yesterday. In regard to the iron industry Colonel Agabeg found that output of iron ore in India had been practically stationary for many years at the insignificant average of about 80,000 tons per annum, while the value of the annual imports of the manufactured iron and steel had averaged nearly sixteen million pounds. "Similar conditions", his address continued, "prevailed until the year 1911, when the average output was almost quintupled owing to increased production by the Tata Iron and Steel Company, whose works at Sakchi were brought into operation at the end of that year, and are producing iron and steel in considerable quantity, including over 25,000 tons of steel rails in the year 1913. A new discovery of a large body of iron ore has also enabled the Bengal Iron and Steel Company to extend their works at Barakar and I think we have now reason to hope that the iron and steel industry, for which, India was once so famous, is in a fair way to be once more established in the country. So far therefore, as iron is concerned we may fairly claim that there has been solid progress during the past eight years. Clearly, however, we have only got our feet so far on the first rung of the ladder and it must be many years before we shall have climbed high enough to grasp an appreciable share of the huge sums now paid annually for iron and steel manufactured abroad. The value of the imports of these materials amounted in 1913 to over twenty millions sterling, exclusive of cutlery and with all the raw materials available in India there is a very wide field for the development of local industry. The paucity of unskilled labour is undoubtedly a serious drawback and at must be long before a suitable class of indigenous operatives can be evolved but this should be only a question of time. Mr. H. Hayden was elected President for ensuing year.

Its Splendid Work.
Opening of the Lady Hardinge Hospital

LONDON, January 29
In connection with the opening of the Lady Hardinge Hospital, with 500 beds for Indian patients, the work of the Indian Soldiers Fund, which is maintaining the hospital, is summarised in the newspapers. The Committee has despatched to various hospitals 25,000 articles of clothing and 1,000 lbs. of comforts of all kinds. A further 100,000 lbs. and garments and large supplies of tobacco, cigarettes, milk and sweets have already been sent to the Indian troops at the front, and arrangements have been made to forward weekly a supply of 300,000 cigarettes, 150 lbs. of tobacco, thirty cases of condensed milk, and quantities of sweetmeats, besides towels, mirrors, mufflers, coconut oil and cork soles. In addition to these gifts, many thousands of parcels have been contributed by private donors, and so heavy has been the postal work in this connection that a special branch has been opened to cope with it.

Fighting Around La Bassée.
German Attempt to Capture Bethune
Further Particulars.

LONDON, January 29. (ST. OMER, 25th January)
Having concentrated large forces between La Bassée and Festubert, the Germans attempted to-day to pierce the Allies' lines in order to capture Bethune. They began the attack at 6.30 A. M. supported by heavy Artillery and an armoured train. The latter fired twenty shells into Bethune between 7.30 and 9.30. The prisoners state that the attack was prepared several days before. The Kaiser watched the preparations and inspected the German positions two days before. The German plan was to draw the Allies in the direction of Festubert by means of a vigorous attack, while to infantry Regiments made a turning movement by the La Bassée-Bethune road. But the plan became known to the Allies, and when the Germans sent their infantry in close formation, they were met with a murderous fire and mowed down by the British Artillery on the front and the French Artillery on the flank. The two out flanking Regiments were allowed to approach within 500 metres of the Allies' lines, and then the French guns opened on them. Two whole Companies fell into the hands of the Allies. The Germans renewed the attack five times, and managed once to reach Givenchy Church, but they were eventually repulsed. Bayonets did deadly work in the plains round Termelles Givenchy and Guinechy, which places were strewn with German bodies. The Germans at 3.30 P. M. fired four heavy shells into Bethune. One nearly fell on a convoy of German prisoners. Little damage was done. The fighting ceased at 5 P. M.

STOP PRESS TELEGRAMS.
UN-CORRECTED.

LONDON, January 29
It is reported that Mr. Masterman has resigned Chancellorship of the Duchy of Lancaster.
AMSTERDAM. German casualty list number 141 gives casualties up to January 21st brings the total Prussian losses alone to 988960.
It is stated in Petrograd that Austrians and Germans are massing forces in the Carpathians on the front eighty miles long. Three Bavarian corps have been definitely located Hungary on the western border of Transylvania and South of temesvar in addition to six Austrian corps. The object is said to be either to meet Rumanian intervention for again to attack Serbia. It is believed that the Germans are planning advance through Serbia with a view to junction with the Turks.
PARIS.—Communique says. Only local actions have occurred and all have been favourable to us. Our infantry Nieuport gained footing on the great dune and our guns wrecked the German aircraft. On other parts of the front artillery duels have been fought, Germans have made some in fantry attacks all of which have been repulsed. We have every where consolidated our positions on the ground won.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS' AGENCY).

THE GREAT
EUROPEAN WAR.
WAR NEWS.

GREAT BRITAIN.

British Naval Victory: Universal Rejoicing

LONDON, January 28.

PETROGRAD.—There was universal rejoicing here over the British naval victory. Students held a demonstration outside the British Embassy, cheering Britain and Sir David Beatty. The wave of English popularity sweeping over Russia is evidenced by the fact that Scott and Dickens are the best-read authors.

A correspondent, who conversed with the wounded from the "Blucher," says they talked freely. They stated that the ship quivered and reeled with the recoil from its own guns and deadly British broadsides. Guns were torn from their settings, and whole gun crews killed. Men were hurled from aloft bleeding and dead; others were swept from the deck like flies. Everywhere blood was trickling. Men in authority lost their heads with the result that there was confusion. One of the wounded said: "Ours is a young navy, yours has had more experience." The Germans left the ship in the most orderly manner.

Austrian Papers' Comments.

LONDON, January 28.

The advantage of getting in first news is demonstrated by the comments of the Austrian papers on the naval battle, which, relying on the German version, dwell on the alleged greater British losses. They say that the British fleet retreated because they felt that a continuance of the fight was perilous against an inferior German fleet even after the loss of the "Blucher."

Gazelle Torpedoed.

LONDON, January 28.

LONDON.—Germans officially admit that the "Gazelle" was torpedoed.

Our Artillery Work.

LONDON, January 28.

The "Eye-witness" at Headquarters again describes our artillery work. The German are using a new high explosive shell detonating with a thick white smoke. The mortars are using an aerial torpedo weighing two hundred pounds.

Dunkirk Air Raid.

An Eye-Witness' Version.

LONDON, January 28.

"The 'Eye-witness' says that on Friday the Germans made an air-raid on Dunkirk. A British scouting aeroplane dashed into the Germans and drove away two leading Germans. Three British aeroplanes tackled ten Germans and kept fighting till the Germans retired. A German machine felled had eight unexploded bombs while its observer had a double-barrelled pistol firing chain-shot. The British aeroplanes had only very slight damage, and the feat of the British was altogether meritorious.

Wheat and Flour in Germany.—
A Diplomatic Embarrassment Relieved.

LAHORE, January 29.

The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cables on the 27th January:—The German Government order concerning the commandeering of all wheat and flour promises to relieve Great Britain from a diplomatic embarrassment connected with the voyage of the "Wilhelmina," whose cargo of food for Hamburg was said to be intended for civilians only and therefore unserviceable. There is reason to believe that the voyage was backed by German financial interests. It is certain that the sending of food to Germany would assist the supply of the Army directly and indirectly; yet the Hague rule regarding conditional contraband appeared to the Great Britain's hands. The German Government has now made it impossible for private persons to own corn and wheat flour and created an assumption concerning the probable fate of other foods.

The "Blucher".

Some surprise is felt in London that the "Blucher" should have taken part in the sortie. (Censored).

Enemies' and the British Economic Positions.

LONDON, January 29.

Presiding at the annual meeting of the London City and the Midland Bank, Sir Edward Holden in an elaborate survey of the economic position of Germany said that undoubtedly her exports would fall off to much greater extent than her imports and adverse balance would have to be paid in gold. Superhuman efforts were being made to increase gold in Reichsbank which now amounted to 100 millions, but already withdrawals were taking place to pay for imports. He thought however that there would not be a cessation of war on account of financial position of Germany for twelve months or possibly longer. Austria-Hungary was unlikely to be able to continue war for any great length of time unless she received financial assistance from Germany. Discussing Germany's financial mobilisation he said that the time to test the soundness of these methods would be when innumerable securities pledged for war purposes became redeemable. Enormous losses were then likely; for, all would be indebted to the so-called war or mortgage banks or any other of those societies which had taken securities and goods in pledge. Surveying the history of our own measures Sir Edward Holden paid tribute to Mr. Lloyd George. No man he said could have steered us through these critical times more skillfully. The course of events had shown that clearing banks were right before war in pressing for increase in the currency. The situation had been saved by the issue of the treasury notes by the customers of the banks and by the Newspaper Press. Times a head might be difficult, because we had still free market for gold which was as essential to us as

TELEGRAMS.

to Germany or Austria-Hungary. He hoped that people during war would continue to use currency notes allowing gold to filter to the banks and that the bankers would not hesitate to make known as his bank had done their gold accumulation.

FRANCE.

Paris Communique.

Enemy's Losses in the Last Few Days

London, January 28.

PARIS.—Last afternoon's communique said:—According to the number of dead found on Sunday, Monday and Tuesday at Ypres, La Bassée and Craonne and in Argonne, Woivre and Vosges, the enemy's losses in the last few days have been over twenty thousand.

Kaiser's Birthday A Good Day for the Allies

The Germans announced that the Kaiser's birthday would be the occasion for great effort but it did not turn to their advantage. It was a good day for us on the whole front.

Allies' Success in Belgium

Attacks were repulsed and all French attacks progressed. We demolished the enemy's trenches in Belgium, and the British artillery south of Ypres met the retreat of concentrated points of the German troops.

Fighting at Other Points

There was gun and rifle fire at Arras, Albert, Royan and Souissons. The enemy's infantry at Comt at various points to leave in trenches. It was repulsed by fierce fire. German prisoners say the reverse was serious.

Respective Losses and our gain

Our total losses were eight hundred, while those of the Germans on Monday and Tuesday were certainly a brigade. We have now regained all disputed ground.

Allies' Mastery in Artillery Duel.

There was an artillery duel at Rheims, our heavy guns mastering the enemy's. We again completely defeated three attacks south-east of Saint Mihiel. The enemy was also repulsed at Parroyboires. We progressed especially northward of Senones and also gained ground at Baudesart.

Advance in Alsace.

We damaged enemy's artillery defence and advanced in Alsace in the region of Ammerzwiller and Burchaupt-se Bas. We held the ground gained. We repelled an attack of the German battalion near Cernay.

The Battle of La Bassée.
Biggest Affair This Year.

LONDON, January 29.

Reuter's Boulogne correspondent wires:—The battle in the mud near La Bassée was the biggest affair in which the British have been engaged this year. The rapid advance in the slough of despond into which two months' incessant rain had turned the plain of La Bassée was practically impossible, and consequently the Germans decided to dash along the La Bassée-Bethune road.

Force of the Attack.

The attack began with surprising force and rapidity against the trenches of a certain regiment, which was unsupported and fell back. The German vanguard of the 56th Prussian Infantry seemed to bear the brunt of fighting on the German side. A British regiment on the left of the captured trenches reported to their Colonel that something was wrong, and they also had to fall back to avoid being enveloped. The trenches on the right appeared to have been evacuated for the same reason. The Germans then carried them along the road to the outskirts of Givenchy, where they occupied a trench, capturing half a dozen British soldiers. They pushed into the town, a company, strong with three officers, leaving to their reserves of about five thousand the task of securing the ground thus hastily covered. The other British regiments were ordered to re-take the lost trenches and floundered forward knee-deep in the mud and water under heavy fire.

A Queer Charge.

It was one of the queerest charges ever witnessed. It was impossible to keep any kind of line, and at one point the attackers lay down to dodge bullets while waiting for their comrades to detach themselves sufficiently from the bog to come on. The men declare that the Germans were unable to make head or tail of this method of attack.

Germans Mystified.

The enemy climbed out of their trenches to meet the assailants with cold steel. Then seeing them coolly lying in the mud leaped back into the trenches fearing a new form of "British perfidy." Thus eventually the British troops stormed and held the trenches although many fell.

Utter and Expensive Failure.

The German advance on the Bethune road was utter and expensive failure. The 56th Prussian Regiment was driven back, leaving four hundred dead on the road. The German reserves were unable to come to their rescue. Our Infantry with the effective aid of the French attended to that.

Survivors Taken Prisoners.

The survivors of those who entered Givenchy are prisoners. They met a heavy British fire advancing into the town and found themselves trapped when they tried to retreat and surrendered.

ALLAHABAD, January 29.

The "Pioneer's" London correspondent cables:—The assault upon the British at La Bassée was made in great force, the Kaiser being in the neighbourhood, and the 1st, 2nd and 3rd Brigades distinguished themselves. The Germans took one line of trenches, but were driven out by a counter-attack. The whole of the German assault was shattered. Their heaviest losses were suffered in retreat.

The Germans are trying assaults all along the line. They attacked at Ypres. Also a systematic search for weak points is in progress, but the allied line is much strengthened. The last men sent out went straight into action. The Units from India did well. The last reinforcements are splendid addition. The health of the British is excellent, and the lowness of the sick rate under such bad weather conditions is remarkable.

TELEGRAMS.

A Communique

LONDON, January 29

PARIS.—Last afternoon's communique said: The enemy on the night of the 27th, made no infantry attack. The Germans bombarded our positions north east of Amneke together with sharp fusillade. There were artillery duels on the Aisne and in Argonne, our troops north east of Amneke in Alsace held their positions, notwithstanding the bombardment of the ground which they had won during the day. Elsewhere quiet prevailed.

RUSSIA.

Russian Success Enemy's Retreat

LONDON, January 29

PETROGRAD.—The Communique announced an important Russian victory in the Carpathians in the two days battle from Dula pass southeastwards. The results were most important. The enemy was forced to retreat at full speed abandoning all ammunition and trenching implements. Other successes include the capture of officers and men in the Carpathians. Numbers cannot yet be estimated. Everywhere the enemy fled. The situation in Bankhovina is unchanged.

Fighting in East Prussia

Passive progress continues in East Prussia. Fighting is particularly fierce in the woods northward of Pillalen and Gumbinnen. At these points the Germans have either been repulsed or ground. Our troops supported by Sappers in the rear on the off-march forced the Germans.

Norddeutscher Lloyd Hamburg Amerika Line and Austrian Lloyd have after long deliberations with the London Chamber of Commerce, agreed to deliver up British goods which are among the cargoes of the ships of the above-mentioned companies in Italian ports. Freight charges with additional four percent will be paid. The transaction had been sanctioned by a special licence of the Board of Trade.

AUSTRIA.

Black Eagle Conferred on Austrian Minister

LONDON, January 28

AMSTERDAM.—Berlin telegrams state that Baron Burian, the Austrian Foreign Minister, has had a series of dinners, luncheons and conferences with the German Emperor, Dr. Von Bethmann-Hollweg and General Von Falkenhayn. It is understood that the Kaiser has conferred the order of the Black Eagle on Baron Burian.

BELGIUM.

British Air Raid at Bruges.

LONDON, January 28

There has been a British air-raid at Bruges, which in spite of mist and wind, did considerable damage to the military storehouses.

TURKEY.

Enver Pasha and Turkish Army Corps

LONDON, January 28

PETROGRAD.—It has transpired that Enver Pasha, on arrival at Erzerum, replaced the commander of the Ninth Turkish army corps and most of the Divisional Commanders by young colonels, members of the Committee of Union and progress.

ITALY.

Italy's Neutrality.

Agreement with German Ambassador Den'et

LONDON, January 28

The "Tribuna," the organ of Signor Giolitti categorically denies the reports of an agreement between Giolitti and Prince von Buelow, the German Ambassador in Rome, respecting Italy's neutrality.

EGYPT.

Recruitment and Religion.

LONDON, January 28

CAIRO.—Herr Hartegg, the German Consul at Huta, lately proceeded to Nabulus to preach a jihad and recruit the Turkish army. When he approached the powerful Abo-Alhad family he was told not to meddle with the religion.

HUNGARY.

Leeches Supply.

LONDON, January 29

War having interrupted Leeches the supply of the Leeches from Hungary, the medical professions are using Indian leeches which although bigger than the European ones, are most satisfactory.

COLONIES.

Business men to form a Rifle Reserve

LONDON, January 28

SYDNEY.—Mr. Carmichael, Minister of Public Instruction, addressing business men to-day, said:—"We are going to form a great rifle reserve of half a million men prepared at any time to take their share in the fighting line."

SWEDEN.

Swedish Officers in Persia.

Who have been for long time unpaid have been ordered by Sweden to quit Persia by March first. Mr. General Hjalmarson has received a cable from the Chinese Government inviting the Swedish to re-organise the Gendarmerie of China. Funds will be sent to pay for his journey to Peking to study the conditions. If Swedish Government permits Hjalmarson may make journey to China.

TELEGRAMS.

GENERAL NEWS.

AMERICA.

Immigration Bill Vetoed.

LONDON, January 28.
WASHINGTON.—President Wilson has vetoed the Immigration Bill.

MISCELLANEOUS.

General News.

LONDON, January 28.
The Board of Trade announces a modified scheme for national dye-making industry approved by the Provisional Committee and users of dyes.

The question of dealing with bogus medical diplomas seems to be now ripe for disposal by the Government of India and it seems probable that Imperial legislation will be undertaken on the subject. As regards the question of Medical registration, the major provinces, seem now prepared to legislate on the lines of the Presidency Acts.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

WAR NEWS.

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, January 29.
Following telegram has been received from Secretary of State by the Viceroy dated 28th January:—

The North Sea Victory.

Noteworthy points in Beatty's preliminary telegraphic report are the speed attained by the British Squadron, namely 29 knots and long range of 16,000 yards at which firing commenced. The "Lion" and the "Tiger" having drawn ahead of and overhauled the Germans, were subject to concentrated fire for some time and one engine of the "Lion" was damaged. Beatty transferred the flag to the "Princess Royal". The result of the action was "Blucher" and cruiser "Kolbar" sunk and two other battle cruisers were very heavily on fire and seriously damaged. Besides the "Lion" and the "Tiger," remainder of the British Squadron not hit.

Egypt.

Outposts of the army defending Egypt have been in contact with the Turks, British patrol being engaged near El Kantara and small bodies sighted elsewhere.

France.

Further reports show that the recent fighting near La Basse was very severe and casualties were heavy on both sides. On Monday, the Germans delivered furious assaults with a large number five times successively and eventually we had to abandon position, but reinforcements having been pushed up, our troops on Tuesday attacked the Germans and recaptured the trenches at Givenchy, lost on previous day. On the road between La Basse and Bethune alone bodies of six German Officers and 400 men were found. In attacking the trenches east of Ypres the enemy also lost effective equivalent to a battalion and half near Perthes. Four violent German attacks were repelled. New Pontoon bridges near St. Mihiel were destroyed by the French. Near Gramme, north of Aisne and south of Laon, very severe fighting took place on the 25th and 26th. Prolonged and intense bombardment by the German heavy guns caused landslides imprisoning two companies and necessitating French retirement. Brilliant counter-attack enabled the French to recover a good part of the lost ground and the enemy left a thousand corpses in the northern portion.

East Prussia.

In East Prussia, Russian assumed the offensive in the Pillallen district and driven the enemy often, at point of bayonet, on the north bank of the lower Vistula. In out post engagements on the left bank, fierce German attacks were repulsed with a heavy loss. In Galicia, Austrians resumed the offensive but were repulsed in Bukovina. No change in the Caucasus beyond Chorok, and towards Ozi fighting of secondary importance took place.

Loan to Rumania.

British loan of £ 3,500,000, to Rumania was arranged.

"Times" Correspondent's Description.

"Times" Military correspondent describing our position says:—flying Corps proves an invaluable aid and despite bad weather and hostile guns only missed a few days in the air since August.

Indian Army Corps.

The Indian Army Corps, which, before the affair of the 24th December last, had been two and half months in trenches and given a turn of reserve, are now again taking their place in the fighting line and look very trim after the much needed rest.

The Paris "Temps" referring to the visit of French War Minister to England says:—It is impossible to over-emphasise the effort that England already put forth and that which she now accomplishes. England manufactures all necessary material for the equipment of a new army, while furnishing the military supplies which France and Russia, paralysed by mobilisation, are unable to provide.

GENERAL NEWS.

DELHI.

Madras High Court.

A Temporary Additional Judge.

DELHI, January 29.

The following are notified in the current issue of the Gazette of India:—

TELEGRAMS.

Mr. C. F. Napier acts as temporary Additional Judge, Madras High Court.

Transfer of a Case.

The case of Lalla Thakur Datta Vs. Diwan Mangal Sen, Managing Director of the Hindustan Assurance and Mutual Benefit Society, has been transferred to the Court of the District Magistrate of Labon.

Dinner Party of the Viceroy at Delhi.

ALLAHABAD, January 28.
H. E. the Viceroy will give a Dinner Party at Delhi on the 25th February.

CALCUTTA.

Fire at the Ganges Jute Mills.
The Damage Estimated Five Lakhs.

CALCUTTA, January 29.
The fire at the Ganges Jute Mills, Sibpore, which broke out on Wednesday afternoon, has already done damage estimated at five lakhs. Fire Brigades have succeeded in confining the outbreak to a particular godown in which it originated, but it was necessary to stand by all last night.

Calcutta Trades' Association.
Annual Meeting.

CALCUTTA, January 29.
At the Annual Meeting of the Calcutta Trades' Association this evening, the Master, Mr. W. J. Bradshaw, in the course of his address, said it was a matter for Congratulation that the "Ender" was no more and that the trade routes in the eastern seas were safe again. The speaker also spoke appreciatively of the trading firms in India which had allowed assistants to proceed on active service or to perfect themselves in drill. In Calcutta trade as a whole had not been seriously affected and there was every reason to believe that the position would improve. In the local markets the new year opened the horizon on which clouds were lifting. The report showed a year of continued activity.

Mr. G. Sheton, seconding the adoption of the report, suggested that the question of a pure milk supply should engage public attention. Infantile mortality had assumed enormous proportions and the danger of disease from polluted milk was rampant on every side.

Mr. Andrew Gibb, of Messrs. Bathgate and Company was elected Master for the ensuing year.

BOMBAY.

Mail Steamer Report.

BOMBAY, January 30.
The English Mails will leave Bombay by Postal Express train at 1-40 hours to-day.

Bishop of Bombay's Speech.
Justice, Might and Honour.

BOMBAY, January 29.
Speaking at the Centenary celebration of the Byculla Schools to-night the Bishop of Bombay said that the schools were started amid the sounds of the Great European War against Napoleon and now they met again after a hundred years to celebrate its centenary amid the sounds of another Great European War. Now again their country was engaged in resisting the powers which wished to subjugate all other countries. He hoped they were the same Englishmen as were one hundred years ago, the same in spirit, the same in their objects, the same in having a just cause and the same in fighting the cause honourably. They were all engaged in this war against might, which claimed to be right. What was their country demanding of them? It demanded that they should always regard three things, viz., Justice, Mercy and Honour. They needed justice that gave them might which made people respect justice. They needed might, that could help them. They would have it, and they would use might for right, but would not use might to destroy right.

Bombay Banking Company Defalcation Case.

BOMBAY, January 29.
At the Bombay Criminal Sessions to-day Shridhar Krishna Kothvale was charged with committing criminal breach of trust as Manager of the Bombay Banking Company in respect of a sum of half a lakh of rupees, and Malhar S. Ganesh Kothvale and Rupchand Sarupchand were charged with aiding and abetting him. The ex-manager was further charged with falsification of accounts in favour of the third accused. Solicitor for the prosecution in opening the case said that the Bank which was started in 1898 was in difficulties two years ago and when there was a run on, it was obliged to close its doors. The Directors were surprised to note that in many accounts monies were overdrawn to a large amount notably in the accounts of the third accused Rupchand to whom loans had been advanced which went on increasing from time to time. What with bogus entries and fictitious credits, the account had accumulated from September 25th 1913 from Rs. 1915 due to Rs. 51,083 due, which last item was the subject matter of the first charge in this trial. Rupchand, who, when questioned regarding the amount advanced in his name, said he had a flourishing business and was a grocer in a small way. Hearing was adjourned.

SIND.

Karachi Freight Market Report.

KARACHI, January 29.
The Karachi Freight Market report says:—The market is quieter again, and there is but little enquiry from exporters. Tonnage generally, however, is scarce and rates are firm. Rain, favourable to the growing crops, has fallen in Northern India, and the prospects for the wheat harvest continue excellent.

TELEGRAMS.

UNITED PROVINCE.

The Hindu University.

ALLAHABAD, January 29.
The Committee of the Hindu University Society will meet shortly at Allahabad, and, as matters are now well in train, it may be hoped Sir Harcourt Butler will introduce the Hindu University Bill during the current Legislative Sessions at Delhi. The Bill in due course should come up and be passed during the Simla Autumn Session.

Calcutta Improvement Act Amendment Bill

ALLAHABAD, January 29.
The Calcutta Improvement Act Amendment Bill, as amended by the Select Committee, now under the consideration of the Government of India.

Allegations Against a Ticket Inspector.

Trial by Jurors Claimed.

ALLAHABAD, January 29.
Greenway, Travelling Ticket Inspector, East Indian Railway, has been charged by an Indian passenger before the Joint Magistrate of Allahabad with causing grievous hurt and dishonest misappropriation on the following allegations. It appears that the passenger was over carried to Kunwarstation and while the train was in motion the Ticket Inspector demanded excess fare. The Complainant alleged that the accused on being told he had no money, hit him and pushed him out of the moving train, thereby causing him severe injuries in the knee, chest and other parts of the body. The Inspector also took away the ticket. The Magistrate framed charges and the accused claimed to be tried by jury as a European British subject. The case has been sent to District Magistrate for disposal.

BURMA.

The Proposed University at Rangoon

ALLAHABAD, January 29.
Mr. Conventon, Director of Public Instruction Burma, is proceeding to Delhi to discuss the Provincial Educational Questions including the proposed University at Rangoon.

15 Lakhs Communications in Burma

RANGOON, January 29.
It is understood that the Government of India contemplate making a special annual grant of fifteen lakhs of rupees for communications in Burma in April. The Trunk road from Rangoon to Mandalay is to be started.

CENTRAL PROVINCES.

The Late Sir Arthur Blennerhassett

NAGPUR, January 29.
The Funeral of Sir Arthur Blennerhassett took place this morning at Nagpur on the arrival of the Bombay Mail. It was attended by his brother officers, many of whom are at Nagpur for Volunteer Camp exercise. The coffin was carried on a gun carriage of the 1st Sussex Battery, covered by Union Jack, and taken to the Roman Catholic Cathedral, where short service was conducted by the Bishop after which interment took place.

Sir Benjamin Robertson.

NAGPUR, January 29.
The Yeotmal Municipality presented Sir Benjamin Robertson with an address on the 26th, in which reference was made to the services rendered by him in connection with the South African Indian question. A successful concert was also held under his patronage in aid of the War Relief Fund.

Prince of Wales' Fund.

The Prince of Wales' Fund Central Provinces Branch totals 52,000 Rupees, including the Feudatory States, contributions and collections by District Committees up to the 31st October. The Nagpur collections are about 25,000.

PUNJAB.

Ferozpur Murder Trial.

The Defence.

FEROZPUR, January 29.
On resumption of the Ferozpur murder trial yesterday, the statements of the accused were recorded. Each was occupied in private concerns and was in no way connected with the men who had shot Basharat Ali and Jowala Singh. They were not of a gang of dacoits and knew nothing of the chair heads and saws found in one of the tumtums.

Witnesses for the defence were examined chiefly as to the character of the accused. In examination it was elicited that all the accused had been in China or America and the majority had recently returned and stayed in their villages only a few days, and their movements thereafter were unknown.

Counsels' Arguments.

The arguments of the Counsels for the prosecution and defence were chiefly directed to discussing the criminal liability of each accused for the murders admittedly committed by others of their gang and the credibility to be attached to the evidence of the approver.

Assessors Find the Accused 'Guilty'

The Assessors' finding was that all the accused were members of the gang whose object was to commit dacoity at Moga or elsewhere, and all were guilty of the charges framed against them. The Court reserved judgment.

హిందూ విశ్వవిద్యాలయ

కార్యనిర్వాహక సంస్థానిర్ణయము.

కర్ణాటక మహారాజాగారికి, విద్యావిచారణాధికారులయి నామాన్వితానన సభ్యులుగా నుండు సర్ హోమ్స్టూటు బట్లరు గారికి, నీ సంస్థానిర్ణయమై జరిగిన యంత్ర పత్రిక తిరుగులు ప్రకటింపబడిన కారణమున నీవిషయము వలన హిందూ విశ్వవిద్యాలయ కందతి కేంద్రము ముఖ్యమై యుండి, దానిసంబంధమున కర్ణాటకాంధ్ర మంతయు నపుడే ను పత్రికా ప్రచారమై యాంతుట లేదు, విషయ గ్రహణమునకై, యేక దేశీయముగా లేని కారణముచే, దీని సంవిధానమున ప్రమాదమొనర్చు లోకాధిపత్యమును సరిపడుచు యు యాపని విశ్వవిద్యాలయ నిర్వహణమునకుయిన సంస్థానిర్విధానమును సంగ్రహముగా నేని ప్రకటింప నావశ్యమైనది. ప్రస్తుతములై యుండు విశ్వవిద్యాలయ సంస్థలపైగాక యీ స సంస్థ మన ప్రాచీన కలపత్రికాపద్యతి, గురుకృష్ణ తేక వాసాతన కనన కనములు గలిగి, యధాప్రకారాధ్యయముల నుపకారం గలరు. యెక్కిక బోధకు ను ననుకూలములు లిగించి విద్యార్థుల ముద్దికై కర్ణాటకా మహారాజము శరీర గురుముగూడ వర్ధిల నీ సంస్థాధికారులు పంపింపుచుందు. గ్రామముస్థానములు, విహార ప్రాంతములు, గ్రంథాలయములు, ప్రాంత వరసమందలములు మున్నగా విద్యార్థి జనైకోపయోగములగు వసతులన్నియు నిందోనగూడి యుండును.

ఈవిశ్వవిద్యాలయసంస్థాపనము చెందు సంఘములవారి నమై యుండును. అందు మొదటిది పర్యవీక్షకసంఘము మొదటి కార్యనిర్వాహకాధికారసంఘము. మొదటిదానియం, హిందువులుమాత్రమే, యందునను, రు 10000 లు సంకట క్కుడు, సాహాయ్యధనము నొసంగినవారు రు 500 లు నుండు రు 10000 లు కలకును చందాలిచ్చినవారి ప్రతిభు ప్ర, సభ్యులై యుండురు. ఈసంస్థానియముల చిత్తులను హృదయమై యొందన యెక్కిక వాద్యయ పాండిత్యములం దిని వారిందుప్రాతినిధ్యము గలవాలై యుండురు. కార్య నిర్వాహకాధికార సంఘమువారి నియమునకే పూర్వముగా దలి న విషయములుగాక, కేషింపు విశ్వ ద్యాలయ సర్వపాలనా సంబంధములగు వార్షిక మున్నగాగల కార్యములన్నియును వీరియధీనమైయుండు. ఈసంఘమువారి యాజ్ఞానిర్ణయనిర్వహణమునకై యావిద్యాలయసంస్థాధ్యక్షుల ప్రాతినిధ్యాధ్యక్షులును(వైస్ ఛాన్సలరు)వీరిసాహాయ్యధ్యక్షులును, (ప్రో-వైస్, ఛాన్సలరు) గాక ముప్పదు రు సభ్యులుగల యొకసభయుండును. ఇతర కార్యనిర్వహకాధికార సంఘమున సాధారణముగా నేబదుగురుకల దగ్గక భ్యులుండురు. వారిలోయెక్కిండు నిర్వచితలై యుండురు. నుడివిన యధ్యక్షప్రతినిధియు, వారి సాహాయ్యులును నీ యసంఘముల సభ్యులై సమయపడినపుడు మాత్రమిసంఘ కార్యనిర్వాహకాధికారము గలవాలై యుండురు ఈసంస్థానింధముగల కలాశాస్త్రాధికారియు, సంస్థానింధము ప్రస వండితులును లైకెజ్జిన్లై చెందుసంఘములందు సభ్యులై యుండురు. ప్రభుత్వాధికారప్రేక్షకు డై దు గు ర సభ్యుల నియమించు స్వాతంత్ర్యము గల వాం డై యుండు ను. ఈ సంబంధ కా సన ము నకు ను, దాత్తాలికములగు నియమములకును, పర్యవీక్షక సంఘమునకును, వై, పతనీయ గ్రంథ నిర్ణయాది యాజమానునను, నీ సంస్థానింపాద నీయమైన విద్యావిధానమం ను. విద్యార్థి వీకరణమునందు మాత్రము సర్వాధ్యక్షప్రతి కి సాహాయ్యుడై యుండు నాతనికిని, కలాశాస్త్రాధికారులకును, బూర్వాధికారులగు సంస్థానింధముగాక, చిన విషయములందును, చెందనదియగు కార్యనిర్వాహకారసభి, సర్వాధికారులగులై యుండును. ఈ రెండవ సంఘములకు నిర్ణయముల నిర్వహించుసభకు కలము నిర్వహణకాక సభయని పేరు. సంస్థానిర్వాహకాధికారులకు రెండవసభయందును, మూడువంతులు హిందువులే గలగా ఉండవలయును. వీరిన్ని విమర్శించియూడవీరివీరి యిం, హిందూప్రభుత్వ విశ్వవిద్యాలయ సంస్థలకును, హిందూ విశ్వవిద్యాలయ సంస్థలకును, ఇప్పటి విశ్వవిద్యాలయ సంస్థలకును ప్రభుత్వాధికారాధీనము లై, వానికి, హిందూములు, సాహాయ్య పాపకులు, మున్నగాల సాహాయ్యులైన వారును, ప్రభుత్వాధికారుల ముండినగాని, వానికోర్కము గలిగియుండనోయకొనరు. ఇప్పటి విద్యాలయముల సుపాధ్యాయ నిర్ణయముగూడ నిర్ణయమై యున్నది. ఈవీరిసంస్థయం దీయసాధ్యాయ నిర్ణయము లీసంస్థాధికారాధీనములేకాని యేమాత్రము సంబంధములై యుండవు. ఈసంస్థారంధ సంబంధము సమాఖ, నియమములు, నిర్మాణవిధానములు, భారత

సర్వరాష్ట్రీయపాలకాధ్యక్షులు సచివయుక్తముగా (గవర్నరు జనరలిస్టాన్సులు) నంగీకరించినవిధాన వాచరణీయము లగును. సంయుక్తరాష్ట్రపాలకాధికారి, సంస్థకు ప్రభుత్వాధికార ప్రేక్షకులు. ప్రస్తుతముందభ్య సములగువిద్యాలయములు(1) హిందూ పరపాద్యార్థి కవిద్య (హిందూతియాలజి) (2) ప్రాచ్యభాషా వాద్యయ సారము (ఓరియంటల్ లర్నింగు) (3) శిల్పాది కళలు ఆర్ట్సు (4) ప్రయోగవిధానముతోడి ప్రత్యక్ష కేద్యము లగు వస్తువిజ్ఞానాది శాస్త్రములు(సైన్సుప్రూక్ అండ్ ఆప్లైడు) (5) ధర్మశాస్త్రము (6) ప్రైసందర్భములంబట్టిహిందూ విశ్వవిద్యాలయ సంస్థ ప్రస్తుతకర్ణాటకవిద్యాలయములకుండు బ్రహ్మచరంకమై, ప్రభుత్వాధికార సంబంధముగలదిగాక, ప్రకాశంక తాపట్టు. ప్రాయకముగానియ్యిది ప్రభా యామాత్యమునై యుండును. పర్యవీక్షక సంఘమునందును హిందువులేయుండురు. పర్యవీక్షకులసభ్యులందును నూటికి డెబ్బదియగునకు హిందువు లయినవాలై యుండురు. సంస్థానిర్వహకములకు బ్రతినిధులైన వారి ని, వారి సాహాయ్యధ్యక్షులకు, నియమించుట, ప్రభుత్వాధికార ప్రేక్షకానాదియై యుండవలసి యున్నది, పర్యవీక్షక సంఘమువారి నిర్వహణము విశ్వవిద్యాలయ పద్యముల నిర్ణయం కలదు. ఈ సభ్యవీక్షకసంఘమున నిర్వహణమునకుండును. ఇతర సంయుక్తరాష్ట్ర పాలకాధికారులై ప్రభుత్వాధికార ప్రేక్షకులై యుండువారి కేంద్రసాహాయ్య పర్యవీక్షకులందుకు, నాయక్యయవిద్యనమనందునూ, విద్యకానగలరు. సంస్థానిర్వాహకాధికారము పర్యవీక్షకసంఘాధీనమై యున్నది. ఈ సంస్థానియములైన శాసననియమాధికము లందునకే ప్రత్యేకముగా నిర్వహించిన హిందూసంఘముచే రచియించబడు చున్నది. అంగ్ల రైయములగు. వక్సీలు, మ్యాన్యురు, బర్నింగ్ హోము, విశ్వవిద్యాలయము లాదియులుగా నా శాసనాధికములు రచితములగుచున్నవి. పర్యవీక్షకసంఘనిర్వహణకు డై నను సర్వరాష్ట్రీయపాలకాధ్యక్షులకుండు (గవర్నరు జనరల్) గొన్ని స్వాతంత్ర్యము లీసంస్థానింధము గాగలవు. ఈవిద్యాలయసంస్థానిర్వాహకాధ్యక్షులై యుండు సర్వరాష్ట్రీయపాలకాధ్యక్షు లగునను ననుసించి యాచరణీయములు గాక జేయ గొన్ని స్వాతంత్ర్యములు గలిగియుండురు. వీరి ననుసరించి, యధ్యాపక వర్గమునందు యెవరి నేని తొలగింపుం దనియు, ప్రభుత్వాధికారాధీనములగు విశ్వవిద్యాలయముల యంత్రునకుండు దక్కుకామందులకై యాసంస్థానివిద్యాలయ సంబంధముగాక బరీక్షకుని లేక పరీక్షకులను నియమించు దనియు, నీ సంస్థానిర్వాహకాధికారులను, శ్రీవారు గోరనచ్చును. ఈవిశ్వవిద్యాలయ తేమాధ్యయములకు గానీ వారా విశేషస్వాతంత్ర్యముల బ్రచారమునం దుండగలరు. ఇట్టి ప్రచారావకాశమే హిందూ. అట్లాకకేళం దట్టింది నను నీసంస్థానియముల సమ్మతిప్రకారములై శ్రీవారియాజ్ఞ లాచరణీయము లగు ను. వారు ను వీరు ను భిన్నా భిప్రాయులై నపు డట్టివిషయమై ను న దేశమందును, దేశాంతములందునుగల పండితోత్తముల యభిప్రాయముల గొందురు. ఆ యభిప్రాయములు ప్రభుత్వమువారి కేయనకాలములై యున్న నీసంస్థానియములు శ్రీవారియాజ్ఞ కరసాహింతురు. తమతమములమై యుండిన నా విషయమైన యాక్రప్రాతినిధ్యమును బ్రభుత్వమువారు నిశ్చింపరు. గణాధిప్రాయమునందలకునగా బ్రభుత్వమువారుచారనను గమనించవలసిందై యున్నది. ఈవీరి సంస్థకుండు బ్రభుత్వము వారి సంబంధముండుటచే నేమొలకెందులగునని ప్రమించుచున్నారు. ఇచ్చటగాని విదేశీయములగాని సర్వాధ్యక్ష ప్రతినిధియే సర్వకార్య సర్వత్రుండై యుండును. ఆపదగలిగి నిర్వచించు స్వాధ్యక్షులు హిందువులేగల సంఘము వాడై యున్నది. మతీయు ననుభవమునట్టి చూడ విశ్వవిద్యాలయ కార్యనిర్వహణము, నిర్వచితమై, సమయిత మై, సర్వసంఘాధీనమై యుండును. ప్రభుత్వాధికారులు సాక్షిమాత్రమై యున్నది.

లకరంగము.

వాపురంతులు—ఈ కాంక్షలు, కాన్సరెన్సులు, కెక్కులు అన్ని గూడా ప్రంబో వికమర్మము ప్రకటించుచు. కాని యిది అన్ని బూడిదలోగోసిన బన్నియ. ఎందుచేతనంటే. కెట్టి—ఏమిటిచేయగారు ఆలోచించున్నారు. పం—ఏమిటేమోయి గొప్ప గొప్ప మహామ ఛాపులంతా మనలో వికమర్మము గలగుచెయ్య వలెనని ఆదేశ యత్నములుచేయుచున్నారు. కాని మూడును ఆరి సాగనియ్యట. ఒక లోవాని చూస్తే యింకొకలొవానికి ప్రోధమండి. నియోగులుచూచుచున్నదీక్షలుచూడలేరు. కోమట్లు చూచుచే ప్రామాణ్యం ఒకరైదు. సూదులు బాగుంటే నైపుణ్య సహించలేరు. కెట్టి—ఆలాంటాచేమండి. కులధర్మమండి. పం—కులధర్మంకాదండీ, వాల్లెవల్ల కాదీధర్మం. మీరుయొక

ఉదాహరణచెప్పుతాను వివండి. ఈ విధ్య మన హిందూ హైస్కూలులో జరిగిన పోట్లాటలెందునూ? మీకు తెలి కవి? మీరుగూడా కోమట్లుగా? కెట్టి—మారు యిది అన్నీ యందుకండి. పం—మీరు ఆలా అనబట్టి మీవాళ్లుమాడి చస్తూమున్నారు. మాట చదువుండి. దుర్మార్గులమైనాము. మీరు చేతులేక పుట్టుకున్నారు. కెట్టి—ఏదో డెబ్బంటు అన్నారు. పం—హిందూ హైస్కూలులో ఒక కోమటిమేస్తరు యొక బ్రాహ్మణమేస్తరు డెబ్బంటుకున్నారు. అయితే మీలో మట్లు స్వతహా పిరికివాళ్లు గనుక, కోమటిమేస్తరు కోమటానికొని యూరుకున్నారు. బ్రాహ్మణమేస్తరు నోటికి రానిట్లు లిక్షణా మీదికి కొట్టబోయినాడు. కెట్టి—మూలంలోనే అంటెంతమట. పం—ఇంతేనా కోమటిమేస్తరు కుమటివారికి కుమటి కార్యదర్శి గారికి, ప్రెసిడెంటుగారికి, హెడ్డుమాస్తరుగారికి అర్హి యిచ్చారు. కెట్టి—మంచిపనిచేశాడు. కాంతం మహాభూషణం అన్నారు. పం—ఇంకొకటిగాంతమయ్యో. మీకాంతాంతమనల్లు ప్రెసి డెంటుగారు మూటావెంటా యూరుకున్నారు. శత్రులకి గానికి యేమిచెయ్యలో తెలియదు. కుమటిలో అంతా చాకాల్లాంటే. హెడ్డుమాస్తరు యేదో పిచ్చులు వెయ్యలోలే ఆయన పరువుగూడా దక్కకుండాచోయింది. కెట్టి—అయ్యో ప్రెసిడెంటు ఎందుకున్నాడయ్యో, పం—అయ్యో ప్రెసిడెంటు గారా, ఇదే కోమటిమేస్తరు చేసి యంటే కాలమయ్యడై ఆకోమటిమేస్తరు వెంటనేపలలా నండి వూదవీడక? ఇట్లాంటి ప్రెసిడెంటు పనిచెయ్యడం కంటే. కెట్టి—ప్రెసిడెంటు ఏమిచేయలేదా? పం—ఎందుకుచేస్తాను? నేనను మాత్రాహృదయశివల్లమై కోమటిఅయితే చాలాగడబిడచేసేవాడే సాపము. ఇంకా చూడండి. రెండునెలలుఆసి మీకోమటిమేస్తరు అంతలా యుననై చాక్కికేలాడట. వెంటనే యీ ప్రెసిడెంటు గారి ప్రయోగియ్యడం, ఒక కుమటిమేంబరు స్కూలుపర్యాయచమ త్తాగము చూపించినారు. కోమటిమాస్తరుగారికోమం గా మాట్లాడి నేనువీసీకునున్నారు. సాక్షులను కొందరిని బెదిరించి కొందరినిపొడి సాక్షులయ్యవ్వడండా త్రింప వెయ్యడానికి ప్రయత్నించారు. కెట్టి—జహుమంచివారే. మీకుంటేవారు కుమటిలో యన్నా యట్లాటివి జరుగుతందండీ! పం—ఇంకావివండి. ఈ మెంబరుగారు యంకొక కోమటి మేస్తరుగారితో “ఏమండీ యెంత అసందర్భమండీ” అన్నారట. వెంటనే ఆయన మండిచేసి పరువులేవండా మెంబరు గారిని ఏకనాడట. దానితో ముఖం పొందుకొని పరువై డట. కెట్టి—అయితే కేసు యేనుయిందీ? పం—మీవాళ్లమీద నీకు యెంత ఆభిమానమందయ్యో ఏమీ మీరు తెలియలేదా? కేసు యంకా ఏమీకాలేదు. కేసు నూట విని ప్రెసిడెంటుగారు యెట్లానయినా రాజీనామా చేయించాలని అనుకొని ఏదో ప్రయత్నముగా తుమాపణ కోరించాలని అనుకొంటాయన్నారట. కెట్టి—ఇది యెక్కడయన్నాయమండి. బూతులు పట్టి తుమా పణ అంటే సుఖోపమండీ; అయినా ఎవ్వరైనా యట్లా పట్టి తుమాపణ అంటే వూరుకుంటారా? పం—అయ్యో వెరకెట్టి తుమాపణ అంటే ఎట్లాండి తుమా పణని రహస్యమయిన తుమాపణ పోనీ కిమిటి. మీకుగల లోనూకాదు. అట్లాఅయితే మన బ్రాహ్మణికి కనువు పోదా?నీ! నీ! వెళ్ల వెళ్లవాండ్లము అని పేరుపెట్టుకొని కులధేవాల ముకిం ప్రోత్సహిస్తున్నా ఒకకంటే డెబ్బం మరొకకంటే నున్నం వుండుకొని స్కూలు డిస్టిక్ట్ ఆంధ్రప్రదేశ్ సంచేసి రంబోనాడు మనోజ మేస్తరు వాడుం డా చేస్తున్నాడు. కెట్టి—వార్షికంలో కొంచెం బూడిదావంతుంది, పోనీ మెడి సైటీయగారు యిది అన్నీ ఆలోచించరా? పం—ఎందుకు ఆలోచించరా? అంతా యిలాంటివాడేనా యేమిటి? న్యాయం తెప్పుకుండా మనుచుండి కుమటివారికి నిర్వకమండి. గారి ఆధునము. కెట్టి—ప్రెసిడెంటు గారికి యింతెంతకాంతం మూడంటి ఏమేస్తరు అయితేనేమండి. సర్వసభి కటాక్షం యింకి వుంటే నారు గురువులు. పం—మాకు ఆలాంటామారు మాకు బ్రాహ్మణిధర్మ మేస్తరు పరికరాదు. బ్రాహ్మణమేస్తరు ఏమిచేసినా చెయ్యవచ్చును. బ్రాహ్మణేతరమేస్తరు ఏ చిల్లిగవ్వని తెచ్చుచేసినా వారిని డిసిమిను చెయ్యాలి. ఇదిన్యాయం. కెట్టి—చాలాబాగుంది.

తూర్పు దెట్టా గ్రామములలో రహదారి కాల్యల
నిండియున్న కాకినాడ రామచంద్రపురము తాలూకా
ములగుండ పేరుదలచిన యీ రెయిల్వేను గురించి బోర్డు
వర్తక సంబంధముగు శోధనలను సమర్థులుగ వారిచేత
చుట యలచివమని నూచించు న్నాము. లాకుల
నమోదగు లెక్కలను చూచిన తక్షణమున కాలువ వర్తక
కొంతనకు లెలియగలదు. ఇంజనీరు వారి నావిగేమక లెక్క
భూగర్భముగ నవలంబియములాకావు. తహశీలుదారులు పం
లెక్కలు నిష్ప్రయోజనములు. దక్షిణ చహారాప్రకృతి కం
వారు చేసినటుల ప్రత్యేక మొక యందోగ్గేయుని నేయని
కనుగొనుట ముఖ్యము. డిస్ట్రిబ్యుటర్లు వారింతరకట్టి
సమకట్టియెడల నిపుడయిన యవలంబింతురనెన్నుచు న్నా
దీనిని లెక్కెట్టిసాగించి, ఆరు నెలల వెళత తమ నవంబు
తీర్మానమును స్థిరపరచితేని, జిల్లా ప్రజలయెడల తమ
శాధ్యతను నిర్వహించిన వారగుదురు.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి నెల రూ. 0-6-0. 12-కి 3-8-0



మా తామర తైలము ఒక్కడక్కడాను అన్ని అవకాశములకొని నాలుగైదు సార్లు వాచినచో డల తామర నీర్లు అనుగును. కాయము కాచి యెవం పిని అనుభవించు తదిగి తినిగొన వచ్చును.

అనేక సంవత్సరములు మానవులు పాదపదీయము దీనివలన తుల్యము నులుము పొందెడి. పోలి నిర్దుష్టతక బలములు అనుభవించు అవస్థ పూర్వమును వచ్చును.

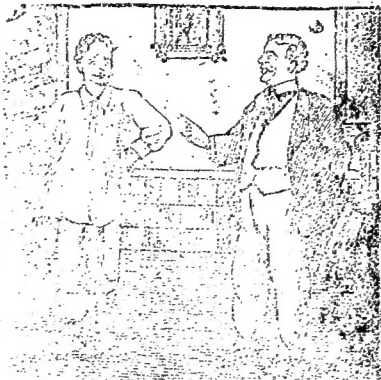
ఆంధ్రనాటకములు.

ఆంధ్రనాటక పితామహులందఱు బల్లారి, భర్తరం. రామకృష్ణమాచార్యుల వారిచే రచయించబడిన ఆంధ్రనాటక రత్నమాలా గ్రంథములు.

1. చిత్రనాటకము. (2) వివాదసారంగభర. (3) రామకృష్ణభిషేకము. (4) సావిత్రిచిత్రాశ్వినాటకము. (5) పల్లవనాటకము. (6) ప్రవీణార్జునము. భరతరతి 1-8 రూ 1-0-0 మాత్రమే.
- అనేకనాటకముల ఈ తరంగములు. ప్రతి 1-8 0-4-0 రూపా రీకింది అడ్రసులకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును. రమావిలాసము దాక్షరశాల, బల్లారి. యం. వరసయ్య. "మారుతి నివాసం," 26, కోపు వెంకటాచలయ్యర్, పి. పుద్రాను. ఆర్జిని అందుకొనెని, బ్రాహ్మణే పుద్రాను. మూర్తి అందుకొనెని తంబుశెట్టిపిడి, పుద్రాను

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రలగుల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0.



ధాతుపుష్టికి, బలము నకు, సాధము నకు, పుష్టియు, నర పుష్టియు, కర్మములను, పుష్టియు, ముఖములను, ముఖములను,

అగోగ్యము బహిరంగ శరీరవ్యాధియొక్కమునలను, జితేంద్రియార్థమువలనను గలుగును. వ్యభిచారము, నుభవోగములు, దురభ్యాసములు, విశ్రాంతి లేకుండుట, ఆగోగ్యమునకు కారణములు. ఏనివ్యాధి కుక్కనవ్వయు, పులనయు, తేలికలయు, పులనయు, భయము, శంకము, మురుకుదనము, శేతుము, మొదలగునవి గలుగును. వైజ్యులచే వజ్రగుళికలు వ్రాసబడుచువింటి.

తామర తైలము

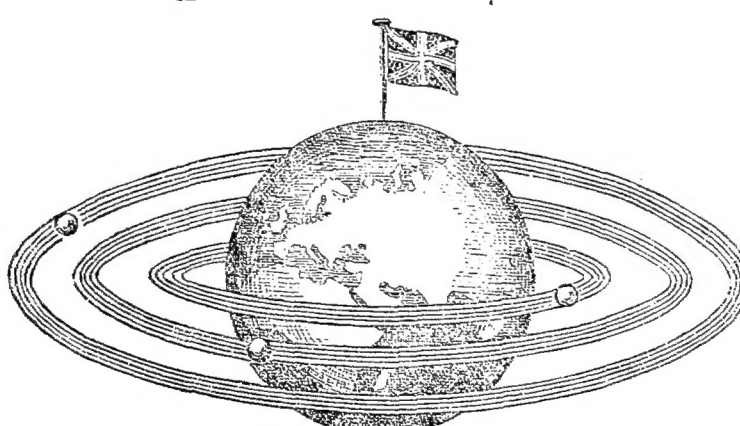
డబ్బీ 1-కి నెల రూ. 0-12-0. మూలశలకవలన ఆననముచగ్గర చర్మము లావుబారి క్రమముగ చిన్నచిన్న ములలు ఏర్పడును. ఇది మైల్కోశపు మందలవలన (Torpil liver) గలుగును అతికాక, బడలిక, విశేషకాలము బిచ్చోట కూర్చుండుట, నులావరోధమువలన బహిష్కరమునకు పోయినపుడును ఇతర సమయములందును రక్తముపడును. వినువక కొంతకాలమునా పీన మూలశంకరోగము తగ్గగలదు. అమ్మతాండవము డిప్, 109, ఫోకోడ్డు, పొంబాడ అమ్మతాండవము డిప్, 6,7 రంబుశెట్టిపిడి, మదరాస్

సులభముగా విశేషద్రవ్య మార్జించుమార్గము. తొలియేళ్ల నడుపుచున్న వారిని బాగుచేయుటకు ఏలైనను చిన్నవయస్సునందుగాని, నెక్కినగాని, కడుపువపును యేయేభాగములు యేయేసమలన చేయుచో, యింకా యింకా వైద్యములతో యెట్లుంచుకొనవలసియు, పాతకములను ఆ భాగమున వైద్యముగా మార్చుకొనుటకు సాధ్యమే. పి. పుద్రాను, మదరాసు. Gally & Co, 14, Broadway, Madras.

మహాప్రభుత్వపురస్కారము.

[చిత్రకావ్యము.] ప్యాసుచూర్చి విరహములకు పరుసెనివి పురాణము లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెల్ల పుట్టినది ఏయేసమయముల నెట్టి పరిణామములకు పోయిందో మనుజులనెట్టి మొదట నెట్లుండో మలభేదములేకలిక? భర్తయు లెప్పుడెట్లు మాన్పుకొందో ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాన్డు? ఈ కేందలకు విషయము లెన్నియోయందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరశురామచరిత్రము, భగవద్గీత, మొదలగునవి చర్మతమ లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపునామ. బుద్ధిబలముచే ప్రపంచ స్థితిగతులు ముందెట్లుండెనని యూహించి స్థిరపఱచిన విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పచారి గ్రంథమువై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నాడు. కైలిమిగుల సులభము. మంచికాగితములకై ముద్రింపబడి నిందు క్యాలికో తైలముచేయించబడియున్నది. 999 పుటలు వెల 4-0-0 అత్యుత్తమప్రతి 5-0-0 కప్పులు శేత. కలయునాకీ చిహ్నముపై వ్రాయవచ్చును. (4-12-14) జనమంచి శేషాద్రికర్త, తెలుగుపండితుడు, మున్యసిపర్ హైస్కూలు, కడప.

ప్రపంచయుద్ధము.



మనభూరసంగ్రామము!

చిత్రరూపము!!

యోధాగుణలభావచిత్రము!!!

యూరోపియన్లను దెల్లను, అల్లకల్లోలముచేసి రక్షప్రవాహమునే పారలాగుచుండు జగత్ ప్రళయ స్వరూపముగా నానాత్ కాంక్షర ప్రవీణత విజయమును అతిభయంకర యుద్ధనాయకులనున్నా. ఆయా దేశపు రాజాధిరాజులనున్నా. చక్రవర్తులనున్నా, ప్రభుత్వముగా జూచి నల్ల కనబడు సుందరమైన భావచిత్రములు, ప్రకాశించునట్టి నున్నవైన కాగితములవై ముద్దగా ముద్రించి విక్రయమునకు సిద్ధముగచున్నది.

త్వరతేయువ! స్వల్పమే ప్రతులు!!

భోకనూకాల్పకొనిన మర్కటమువలె లక్కజిగికి తిరుగుట వ్యాపారవాదమునను, యుద్ధనాయకులను మాతములేని భుక్తు సంపదించబడి సమృద్ధిపాతమునకు పోతువైన ఎమోషను జూచియుంటారా? బానియొక్క నాయకుని తెలుసునా? అది మద్రాసుకు ముట్టి గింటి తేసిన అనాగతములను జూచి ముందురా? తుదకు బానిని గతికావిన సిక్కియరుల నాయకును బానియొక్క నాయకునిని జూచియుంటారా?

పంచపాంచలవలెనుండు ఇంగ్లాండ్, రష్యా, ఫ్రాన్స్, బెల్జియం, జర్మనీ, చక్రవర్తులనున్నా మహాభక్త మహానరులవలె కాలాగి. కి సోతువైన యుద్ధముండెడి ఇర్లండ్, ఆర్జెంటి, తుర్కీ, చక్రవర్తులను జూచియుంటారా? ఆయా రాష్ట్రముయొక్క సేనా నాయకులనున్నా నౌకానాయకులనున్నా, నాయకవిహీన నాయకులనున్నా జూచియుంటారా? వేదమొదల మానవ్య విక్రయమునకు సిద్ధముగచును చిత్రరూపమును తెప్పించి జూచును! చిత్రరూపమువలన యుద్ధసంగతులు మనసునకు సులభముగా బోధపడుటకు సాధియములేను. వీనివెల. 1 గూడదు.

షరా.—యుద్ధమారంభమైనచోడనే రణరంగమునందు సూతముగాయెత్తిబడిన పోరాటము తెప్పించి ముద్రించబడుచున్నాము. ప్రతియొక్క పటమును మౌనికట్టల జట్టి సలగక భద్రముగా కేరుగల్గు చుంపెనము. నేటికే వ్రాయుడి!

విలాసము :— గురుబసవ కంపెని మద్రాసు.

